לציונות—לסוציאליזם—לאחוות עמים

על המשמר

יום ה', כ"ג באדר ב' תשמ"ו, 3 באפריל 1986 / שנה מ"ג מס' 13005 / המחיר 73 אגורות כולל מע"מ

אחר חצות

„התאים הערביים המהפכניים": אנו פגענו במטוס טי.וו.אי.

אירגון הטרור „התאים הערביים המהפכניים" הודיע כי אנשיו הם שפגעו במטוס טי.וו.אי. זהו אירגון טרור בלתי ידוע שמקום מושבו בביירות. קדאפי הודר להודיע כי אין לו כל קשר לפעולה. (שע"ה)

ערבים ישראליים בחולייה של חבש החשודה ברצח החייל משה תמם

ייתכן כי עתה יפוענחו גם מקרים נוספים בהם נעלמו ונרצחו החיילים דוד בוקרא ועקיבא שאלתיאל ● חלק מחברי החולייה התאמן בסוריה ● בישראל סבורים כי צפוייה התגברות הטרור בשל הקפאון בין אש"ף לירדן ● מורת-רוח בשרותי הבטחון על הדלפת החקירה ● ח"כ ותד: זו נבזות לפגוע בחיי אדם בדרכי הארץ — ונבזות לא פחותה לדבר בהכללה על כלל הציבור הערבי

החור שנפרץ בגוף הבואינג 727 (צילום: אי.פי)

מאת אבי בניהו, דליה שחורי וקאסם זייד כתבי „על המשמר"

זרועות הביטחון חשפו בימים אלה חוליית מחבלים שהשתייכה לארגון „החזית העממית" של ג'ורג' חבש. מקורות צבאיים מסרו לכתבנו כי על חברי החולייה נמנו גם ערבים מישראל בגילאים 25-30. חלק מאנשי אותה חולייה עברו אימונים במחנה של „החזית העממית" בסוריה החל מסוף 1984. לחולייה זו מייחסים כוחות הביטחון את (סוף בעמוד 16)

החייל משה תמם

סגן הרמטכ"ל: סבירות נמוכה למלחמה עם סוריה ● עמוד 4

„ירוחם לא רוחמה" — בעיירה ובכנסת ● עמוד 20

ועדת הכלכלה פה אחד: להנהיג שעון קיץ ● עמוד 3

לוי מאשים את ארנס בחתירה תחת שמיר ● עמוד 2

פרופ' מקיימברידג' מייעץ בסוגיית טאבה ● עמוד 2

הפאשיסטים גנבו ההצגה במושב הפרלמנט הצרפתי ● עמוד 17

בארה"ב שואלים: האם לוב מאחורי פעולת החבלה?

4 נוסעים נהרגו ו-9 נפצעו בפיצוץ במטוס טי.וו.אי.

3 מההרוגים נשאבו מהמטוס וגופותיהם נמצאו באיזור ארגוס ● ההתפוצצות אירעה בעת שהמטוס היה בטיסה מרומא לקהיר דרך אתונה ● שני לבנונים שהיו בין הנוסעים נעצרו כחשודים בכוונה לבצע פעולת התאבדות

אתונה.— ארבעה אנשים נהרגו ותשעה נפצעו אתמול, בהתפוצצות מטען חומר-נפץ במטוס טי.וו.אי., שטס מעל דרום-יוון.

שני לבנונים, שהיו בין נוסעי המטוס, נעצרו אמש באתונה כחשודים בהטמנת הפצצה — בכוונה לבצע פעולת התאבדות.

גופותיהם של 4 נוסעים שנשאבו החוצה מהמטוס בעקבות הפיצוץ נמצאו בקרבת ארגוס.

מדובר בשלושה יוונים, דספינה (סוף בעמוד 16)

מחבוש למפברק הידיעה המודיעינית

חייל בן 19 מחטיבת מודיעין, ש„פיברק" ידיעה על נסיון התנקשות בחייו של מנהיג „אמל" נביה ברי, כמתיחה של 1 באפריל, הועמד אמש לדין צבאי לפני קצין שיפוט בכיר ונידון ל-35 יום מחבוש. החייל, בשירות חובה, מוצב ביחידה העוסקת בליקוט של כלי התקשורת הערביים הגלויים ומפיץ אותו ברשת תקשורת פנימית.

ידיעה זו הופצה ברשת המעצרה לצמרת זרועות הבטחון ושר הבטחון [illegible]. החייל נעצר, נשפט ונידון למחבוש. (עתים)

הבקרה במודיעין

„המתיחה" של חייל במודיעין שהפיץ את הידיעה על „פציעתו הקשה" של המנהיג השיעי נביה ברי, תסתיים כצפוי בהענשת החייל שחמד לו לצון, לרגל ה-1 באפריל, בגלותו חוש הומור מפוקפק. אך מי שסבור, כי בכך אפשר למצות את לקח המתיחה הזאת עושה לעצמו מלאכה קלה ומתעלם מן העיקר, כי העניינים בחיל המודיעין אינם מתנהלים כשורה. אומנם מדובר ב„ידיעה" שלא נגעה ישירות לבטחונה של ישראל, ועיסוקו של החייל היה בחומר מודיעיני גלוי ובלתי-מסווג, אך אי-אפשר שלא לתמוה איך ידיעה כזאת זרמה בצינור המודיעיני, ללא בקרה נוספת עד שהגיעה אל הרמטכ"ל ושר-הבטחון.

אפשר היה לצפות שכאשר מגישים המקורות המודיעיניים מידע לשר-הבטחון בחותם בישיבה של וועדת החוץ והבטחון, והוא מעדכן מיד את חברי הוועדה על „האירוע" החשוב – יימצא גורם מודיעיני כלשהו, בטווח שבין [illegible] לבין שר-הבטחון, אשר יבדוק אותה, לפחות בדיקה שגרתית. [illegible] כך „מאכילים" במידע את הדרגים הבטחוניים הבכירים ביותר [illegible].

כזכור בעקבות מלחמת יום הכפורים נדרש צה"ל להפיק לקחים [illegible] מודיעיניים חמורים ביותר, העדר בקרה של החומר המודיעיני [illegible] עם אחת הסיבות העקריות של „המחדלי המפורסם. אז כמובן לא [illegible] „מתיחה", אלא כתוצר תשומת-לב לידיעות מודיעיניות חמורות, [illegible] אפשר היה להקדים את הגיוס ולהערך לקראת ההתקפה [illegible] בדיקה, גרמה לכך שהרמטכ"ל דאז דוד אלעזר ז"ל קיבל את [illegible] המכרעת בדבר המלחמה הצפויה, אך שעות ספורות לפני פריצתה.

[illegible] שאין לעשות השוואות, אך באותה „מתיחה" של חיל המודיעין [illegible] של חיל המודיעין בדרכי תפקודו השגרתי לכאורה. מי [illegible], כי מחר, שלא בדרך מתיחה, אלא מתוך שגגה לא תופץ ללא כל [illegible] אחרת, אשר תעמיד את צה"ל כולו בכוננות ללא כל הצדקה? [illegible] דברים מעולם. זכור האחד באפריל (!) בשנת 1959, אשר נודע [illegible] ברווזים". הציבור הנדהם שמע בקול-ישראל קריאה [illegible] לכוחות המילואים. זה היה צריך להיות תרגיל גיוס פומבי [illegible] „חקצר" בין אנף המבצעים לבין אגף המודיעין לא נמסר [illegible] הציבור בעוד מועד. נוצרה בהלה בארץ ובעולם, מנהיג [illegible] בניין קרא בכנסת „לשחרר את חלקי המולדת". שני [illegible] החמורה זו – אלוף זורע ואלוף הרכבי נאלצו להתפטר. [illegible] בין המחדלים ההיסטוריים שהוזכרנו כאן לבין אותה [illegible] חיל מודיעין. אך מוטב לא להקל ראש בתמונה המדאיגה של [illegible] במודיעין, גם במקרה הנראה כחסר משמעות מיוחדת.

המועצה העולמית השוה"צ
גבעת חביבה
„חינוך והגשמה"

מה-3 באפריל
עד ה-6 באפריל

סדר היום:
יום ה': 3.4.86 –
21.00 – פתיחת המועצה.
יום ו': 4.4.86 –
08.00 – מליאה: הצגת הנושאים לדיון.
10.00 – חוגי דיון.
הנושא: מהות תנועת הנוער בימינו.
12.30 – מליאה –
פגישה עם: שר הקליטה, יעקב צור.
יעקב חזן.
אריה דולצ'ין,
יו"ר ההסתדרות הציונית.
יום שבת: 5.4.86 –
חוגי דיון. הנושא: מסלול הבוגר להגשמה.
יום א': 6.4.86 –
מליאה: סיכומים והמלצות.

בריסל
אנטוורפן
פריס
ליון
מרסיי
וינה
ציריך
באזל
רומא
מילנו
טורינו
טורונטו
מונטריאול
ניו-יורק
שיקאגו
לוס-אנג'לס
פילדלפיה
אן-ארבור
מלבורן
מקסיקו-סיטי
קרקאס
סנטיאגו
מונטווידאו
ריו-דה-ז'נירו
סאו-פאולו
בואנוס-איירס

פירסום ראשון:

1102 בני קיבוץ ירדו מן הארץ עד 83'

מאת אבי בניהו, כתב „על המשמר"

1102 בני קיבוץ, ירדו את הארץ עד שנת 83', מספרים אלה מהווים 6 אחוז מכלל הבנים מגילאי 25-45 בקיבוץ הארצי ובתק"ם.

סקר ראשון מסוגו, שערך המכון לחקר הקיבוץ באוני' חיפה, בדק את היקף תופעת הירידה מהארץ. כ„יורד" מוגדר (סוף בעמוד 18)

ההסתדרות נוטה להתפשר על פחות מ-80% תוספת יוקר

כדי להשאיר מרחב תימרון לאיגודים המקצועיים בהסכמי השכר החדשים

מאת אבשלום קווה, כתב „על המשמר"

ההסתדרות נוטה להסכים לפיצוי בשיעור של פחות מ-80 אחוז במו"מ על הסכם תוספת היוקר החדש, כדי להשאיר מרחב תימרון לאיגודים המקצועיים במסגרת הסכמי השכר החדשים — אמר אתמול יו"ר האגף לאיגוד מקצועי, חיים הברפלד.

כן חותרת ההסתדרות לגיבוש הסכמי שכר במסגרת הענפית תחילה ורק לאחר מכן סגירת ההסכמים הארציים.

הברפלד אמר דברים אלה בפני חברי הוועדה המתאמת של האגף לאיגוד מקצועי שעסקה בגיבוש המדיניות המקצועית החדשה של ההסתדרות.

עוד נאמר בישיבה, כי חודש אפריל הקרוב יוקדש לסיום המשא-ומתן על הסכמי תוספת היוקר ורק לאחר מכן יתחילו המגעים לגיבוש הסכמי השכר. המגמה של ההסתדרות היא שמירת השכר הריאלי על בסיס נתוני השכר שהיו במשק בשנת 84-85', בתוספת של שניים עד שלושה אחוזים.

מספר חברים תבעו, כי ההסתדרות לא תחתום על הסכם תוספת יוקר חדש ללא העלאת השכר התחילי לרמה המתקרבת ל-50 אחוז במשק.

נציג מפ"ם, דן שווארצבארד, אמר, כי יש לתת עדיפות למשא-ומתן הענפי כדי לאפשר לאיגודים המקצועיים, אשר נבלמו במשך שמונה השנים האחרונות על-ידי הסכמי המסגרת, להוכיח את עצמם.

מסגרת מנחה למו"מ

בישיבה סוכם להטיל על מספר צוותים לגבש ניירות עבודה בנושאים שונים הקשורים למדיניות המקצועית, אשר ינחו את הנציגים שינהלו משא-ומתן על הסכמי העבודה החדשים במיגזר הציבורי ובמיגזר הפרטי.

מזכירי האיגודים המקצועיים במיגזר הציבורי והעסקי יתכנסו בתחילת השבוע הבא כדי לקבוע מסגרת מנחה לניהול המשא-ומתן.

חשש לחידוש „מחול השדים" עם פיטורי מנהל הטלוויזיה

מאת אתי רונאל, כתבת „על המשמר"

מנהל הטלוויזיה, יאיר אלוני, התפטר אתמול מתפקידו. סיבת ההתפטרות: יותר מדי אחריות עם מעט מדי סמכות. או, כפי שמנסחים זאת בטלוויזיה, חוסר סמכויות מלמעלה ובעיות עם הוועדים מלמטה, כשהכוונה למעמדו הבעייתי של יאיר אלוני כמנהל בפועל, שמונה לתפקידו ללא מיכרז ותלוי במוצא פיו של מנכ"ל רשות השידור, אורי פורת.

ללא סמכויות משלו, גם הסמכויות המעטות שהיו לו נעקפו ללא הרף על-ידי עובדי הטלוויזיה שפנו ישירות לפורת. ואפילו התקן למזכירה שביקש לשעות אחה"צ לא אושר.

הסאה הוגדשה, כך אומרים, כשקרא הבוקר בעתונות על כוונתו של פורת לעקוף את ועדת המיכרזים על תפקיד מנהל מחלקת התכניות ולהביא לתפקיד זה את יעקב אגמון. פורת עצמו הכחיש את הפירסומים על מגעים שקיים עם אגמון. אגמון עצמו שוהה מחוץ לעיר ולא ניתן היה להשיג את תגובתו.

כתוצאה מההתפטרות בוטל המיכרז, מאחר ולא ניתן לקיימו בלא השתתפותו של אלוני בוועדת המיכרזים.

חברי הוועד המנהל בקשו מאלוני לבוא לישיבה ולהסביר את הסיבות להתפטרותו.

אולם אלוני סירב ואי-לכך החליט הוועד המנהל לקבל את התפטרותו. החל ממחר יחזור מנכ"ל רשות השידור, אורי פורת, ויכהן גם כמנהל טלוויזיה בפועל.

חיזורים אחרי יבין

נודע, כי פורת חידש את חיזוריו אחרי חיים יבין והוא מנסה לשכנעו לקבל את התפקיד בתנאים דומים לאלה של אלוני, קרי: כמנהל בפועל ללא מיכרז. כזכור, דחה יבין בעבר הצעה דומה משום שחשש ממילכוד דומה למילכוד אליו נקלע אלוני.

עוד נודע, כי גורמים מכל גוני הקשת הפוליטית תומכים בחידוש המכרז על משרת מנהל הטלוויזיה. החשש הוא, כי שוב יתחיל מחול השדים הפוליטי בין הליכוד למערך על התפקיד, שגרם לכך שכל הנסיונות לבחירת מנהל לטלוויזיה בעבר נסתיימו בדרך ללא מוצא.

חבר הוועד המנהל רוני פיינשטיין הגיב אתמול על ההתפטרות ואמר, כי הבעייה איננה אם יאיר אלוני הסיק או לא הסיק את המסקנות. המצב בטלוויזיה מחייב בדק-בית יסודי עד כדי סגירה וצריך לבדוק את נוהלי והסכמי העבודה ואת סמכויות מנהל הטלוויזיה, המנכ"ל והוועד המנהל.

הוקם גוף מתחרה להסתדרות שיפעיל לחץ על המעסיקים

מאת יואב אביב, אייל שגב וזהבה מוזס, כתבי „על המשמר"

גוף המונה 10 איגודים מקצועיים המונים כ-400 אלף עובדים, שכולם מאורגנים בהסתדרות, הוקם השבוע ללא כל קשר להסתדרות, במטרה להוות קבוצת לחץ על המעסיקים — זאת גילתה במפתיע חברת הוועדה המרכזת של פועלי הטכסטיל אמירה אנדריאנוב, בכנס שנערך במועצת פועלי חיפה.

לדבריה, הפורום החדש, הכולל גם את פועלי הטכסטיל, הוקם במטרה להוות קבוצת לחץ חזקה של עובדי הייצור נגד מפעלים ומעסיקים, המנצלים את המצב שנוצר במשק לקראת פתיחת הסכמי השכר.

הכנס אורגן על-ידי מועצת פועלי חיפה ונדונה בו בעיית העברת מתפרות מחיפה לכפרים בגליל המערבי, שם מועסקים עובדים ערבים בשכר נמוך מהממוצע. בסיומו של הכנס הוחלט, כי ההסתדרות תפעל לשיפור תנאיהם של הפועלים במתפרות אלה.

לא בדיחה

400 עובדי בית סולל בונה בחיפה פתחו אתמול בשביתה במחאה על סגירת חדר האוכל בבניין ופיטורי 20 עובדי חדר האוכל.

העובדים יצאו אתמול בנוס מהבניין וחסמו את הכניסה אליו. הם הדביקו כרזות בהן נאמר, כי „זו לא בדיחה של ה-1 באפריל. היום סוגרים את חדר האוכל ומחר יסגרו את הבניין כולו".

חופשת מחאה

500 עובדי קבוצת הביטוח „מגדל" השייכת לבנק לאומי יצאו אתמול לחופשת מחאה בת יומיים. המדובר בעובדי החברות „מגדל", „סלע" ו„מעוז".

תוספת המחאה באה בעקבות סרובה של הנהלת „מגדל" לשלם לעובדים מיקדמה על חשבון הסכם השכר לשנת 1986. אתמול קיבלו העובדים את משכורת חודש מרס והתברר להם כי למשכורות לא צורפה כל מקדמה. בעקבות כך הורה הוועד לעובדים לצאת מיד לחופשה בת יומיים.

סיכסוך עבודה ב„אל-אופ"

סיכסוך עבודה הוכרז אתמול במפעל „אל-אופ" שבקריית תעשיות עתירות-מדע בנס-ציונה. מועצת פועלי נס-ציונה אישרה לוועד „אל-אופ" את הסיכסוך, כמחאה על כוונת ההנהלה לפטר 10 עובדים קבועים. העובדים במפעל בין 4 ל-15 שנה.

הוועד טוען, שבניגוד להודעת החברה שאינה נושאת רווחים, הרי תשקיף ההחלטות שלה מצביע על צמיחה ברווחיות בשנים 1985-1988.

היום — שביתת אזהרה בת שעה בכל ערי הפיתוח

משלחות הזדהות ממשיכות להגיע לירוחם המושבתת זה היום הרביעי ● מעלות שבתה אתמול למשך שעה

מאת שלי יחימוביץ' ויהודה צור, כתבי „על המשמר"

מזכירות ארגון ערי הפיתוח החליטה לקיים היום שביתת אזהרה בת שעה בכל ישובי הפיתוח בארץ.

ראש ארגון ישובי הפיתוח, שאול עמור, שהוא ראש מועצת מגדל העמק, אמר, שהשביתה תתקיים בכל הישובים בין השעות 10 ו-11 ותבטא הן את הזדהות ישובי הפיתוח עם שובתי ירוחם והן אזהרה על אי-ביצוע הבטחות שניתנו לערי הפיתוח, על-ידי משרדי האוצר והפנים לקראת צעדים משמעותיים בעתיד.

משלחות זורמות לירוחם

השביתה בירוחם, המקיפה את כל השירותים והמוסדות הציבוריים, נכנסת היום ליומה הרביעי ותימשך עד לקבלת תשובות קונקרטיות מן הממשלה, בדבר שינוי סדרי העדיפויות ביחס לנגב והשקעת סיוע ממשי לירוחם.

אתמול המשיכו להגיע לירוחם מזכירי מועצות פועלים וראשי ישובים מכל רחבי הארץ. מאות מתושבי ירוחם התכנסו בככר העיירה והאזינו לדברי ההזדהות של הדוברים. מחר יגיעו לעיירה גם השרים משה שחל ומוטה גור.

מאה חניכים מהמוסד החינוכי מבואות הנגב שבשובל הגיעו אתמול לירוחם בשם השומר הצעיר. המוסד שומר על קשר רצוף עם העיירה דרך הדרכה תנועתית וחונכות.

לימור דורון, אחת החניכות, אמרה מעל בימת הנואמים: „כשכנים היושבים בנגב אנו מצטרפים לפנייתכם לגורמים הממשלתיים לבל יפקירו את ישובי הנגב. האם חזון זה הוא רק פרק לימודי בשיעור ההסטוריה"?

מעבר לחזות האחידה המוצגת בירוחם, יש בעיירה ביקורת רבה כלפי ראש המועצה, ברוך אלמקייס. צעירי ירוחם מחתימים בעיירה עצומה הקוראת לאלמקייס להתפטר לאלתר מתפקידו ולמכור את מכונית האופל רקורד מודל '86 שרכש לעצמו על חשבון המועצה.

ראשי העיירה אסרו על התושבים להתראיין בכלי התקשורת. ומספר תושבים אמרו כי אם יעניקו ראיונות עיתונאיים יפוטרו מעבודתם.

שביתת הזדהות במעלות

העיירה מעלות בגליל המערבי שבתה אתמול למשך שעה כאות הזדהות עם ירוחם בנגב.

מאות נציגים ממפעלים, מוסדות חינוך, ישובים ומועצות התכנסו אתמול ברחבת המועצה המקומית לעצרת הזדהות עם ירוחם.

ראש מועצת מעלות, שלמה בוחבוט, קרא לממשלה לחדול מהתנכלותה לעיירות הפיתוח ודרש המשך הפיתוח בישובים.

לארקל בית זרע עם חנוכת מפעל הקלטות
מיטב הברכות

על המשמר

בית הקולנוע „המפואר במזה"ת" נפתח בפ"ת

מאת ניצה רימון

בהקרנת בכורה חגיגית של הסרט „מחץ דלתא", ייפתח היום היכל אמנות עם שלושה אולמות קולנוע של חברת גולן-גלובוס, הנחשב לבית הקולנוע המפואר ביותר במזרח התיכון, עם שיטת הקרנה אוטומטית מהחדישות בעולם.

ביום שישי יתקיימו בו כמובטח סרטים, והדתיים בעיר מתכוונים לחדש את המאבק נגדם.

הציבור הדתי כבר הזמין רשיון הפגנה ליום שישי בערב, לקיום תהלוכה מבית הכנסת המרכזי עד בית הקולנוע.

גם תנועת ר"ץ הגישה למשטרה בקשה... להפגין נגד הדתיים.

כזכור, הפגינו הדתיים במשך 9 חודשים מדי יום שישי נגד הקרנת סרטים מול קולנוע „היכל". הפגנות רבות הסתיימו באלימות ומעצרים, עד סגירת בית הקולנוע לשיפוצים.

מחצית מעתודת קציני השריון — בני קיבוצים

מאת אבי בניהו, כתב „על המשמר"

מחצית מבוגרי קורס קציני השריון של צה"ל שהסתיים לאחרונה, הינם בני התנועה הקבוצית. בחיל השריון מביעים שביעות רצון ממגמת העלייה במוטיבציה של הנוער בכלל ושל בני הקיבוץ בפרט, לשרת כחיילים וכמפקדים בחיל השריון.

חיל השריון פתח בשנה האחרונה במסע הסברה בקרב בני הנוער המועמדים לשרות בטחוני כמטרה לקרבם אל החיל.

כתבנו מציין, כי במחזורי הגיוס האחרונים הצהירו 84% מכלל המתגייסים ברמת הדרישה, כי אין להם התנגדות לשרת בחיל השריון, דבר שנחשב למהפיכה בחיל.

שבר ענן ושטפונות באיזור עין-גדי

שבר ענן שפקד את איזור עין גדי, המטיר בתוך דקות אחדות כמויות ענקיות של גשמים ויצר מפלי מים וזרמי גשמים, שחסמו את הכביש הראשי.

עשרות מכוניות שיצאו מעין גדי, נתקעו בדרך, ובכמה מקומות כאשר המים זרמו וגעשו על הכביש, רק אוטובוסים יכלו לעבור. מספר מכוניות פרטיות שהוצפו, נותרו תועות, עד שהמים ירדו.

גשם ירד בצהרי היום בכל רחבי הארץ: בדרום, בהרי יהודה ואף באילת ניתך ברד עז וסופות חול הכבידו על הראיה.

מן השרות המטאורולוגי בבית דגן נמסר, שהסיבה להיווצרות מזג האוויר החורפי היא חדירתו של אפיק רום לאזורנו. כתוצאה מכך חדר אוויר קר מאד בשכבות העליונות וגרם להיווצרות עננים, גשמים ורוחות חזקות, שגרמו לסופות חול עזות בנגב.

הסופות הכבידו על הראיה בכבישי הדרום והראות בנגב הוגבלה עד למרחק של קילומטר אחד בלבד. בהרי יהודה ובנגב ואף באילת ניתך ברד חזק, סמוך לשעה 14.30. מי גשמים וברד, שירדו מהרי יהודה, גרמו לשטפון עז בנחל דרגות שבמדבר יהודה, וכביש ים המלח נחסם לתנועת כלי רכב, עד הערב.

אפשרות לייבא מצות מעוררת בעיות הלכתיות

מאת זכריה דורורי, כתב „על המשמר"

המחסור הצפוי במצות, כתוצאה משלוש השריפות שכילו את מפעלי המצות בפתח תקוה ובני ברק, וההצעות שהועלו לייבא מחוץ לארץ — מסעירות את החוגים הדתיים והחרדים.

הרבנות הראשית סבורה, שיש לייבא מצות מארה"ב או מהולנד, כדי להתגבר על המחסור האפשרי. ברירה אחרת היא, לאלץ את בתי החרושת למצות לעבוד גם בימי חול המועד, כדי להדביק את הביקוש.

הצעה זו מעוררת בעיות הלכתיות חמורות, ביחוד אצל החוגים הדתיים המחמירים. מחשש פן תימצא, חלילה, בשעת אפיית המצות בחול המועד, חתיכת בצק ששרדה מהעבודה בטרם חג.

על אף התוכנית המוצעת לייבא מצות, מקווה הרבנות שבתי החרושת יצליחו להתגבר על הקשיים ולמלא את החסר. (עתים)

עלייה של 25% במספר הפיגועים החבלניים ב-'85

מאת מוטי בסוק, כתב „על המשמר" בכנסת

בשנת 1985 חלה עלייה של כ-25 אחוז במספר הפיגועים החבלניים בארץ, 573 מקרים לעומת 432 אשתקד. — מסר אתמול שר המשטרה חיים ברלב, בסוקרו בכנסת את פעולות משרדו.

ברלב ציין, כי ב-1985 הוזעקו חבלני המשטרה שישים ושמונה אלף פעמים — בשלושה עשר אחוז יותר מאשר ב-1984.

לדעתו, משטרת ישראל היא גוף שכחולה צריך להתברך בו.

אשתקד חלה ירידה של כ-13 אחוז במספר התלונות של אזרחים נגד שוטרים על שימוש בכוח. בעקבות הביקורת הציבורית ודו"ח מבקר המדינה, ירד אשתקד ב-48 אחוז מספר המעצרים. בשנה הקרובה, כישר המשטרה, תקצה המשטרה כוח מיוחד, לטיפול בנושא התיירות בירושלים. גם היחידות הפועלות בשטחים יתוגברו הן באמצעים והן בכוח אדם.

שרות בתי הסוהר יגדיל השנה ב-1000 את מספר מקומות הכליאה וישופרו תנאי המחיה והאחזקה של האסירים.

מפלגת הפועלים המאוחדת — המרכז
ישיבת מזכירות המפלגה
תתקיים ביום ה' 10.4.86 בשעה 15.00 בבית הקיבוץ הארצי רח' ליאונרדו דה-וינצ'י 13 ת"א
על סדר היום:
● דיון כלכלי מדיני
● בחירת ריכוז המפלגה

מיסמך המאשים את ולדהיים ברצח יוגש היום לפרס בארה"ב

ח"כ גרוסמן בכנסת: על ממשלת ישראל לתמוך בקונגרס היהודי בפרשה

מאת חנה איש הורוביץ ומוטי בסוק, כתבי „על המשמר"

ניו־יורק. — מזכיר הקונגרס היהודי העולמי מר וינגר, ימסור היום לרה"מ שמעון פרס, מסמכים המיועדים לשכנע אותו באשמתו של קורט וולדהיים.

בין המסמכים החדשים — דף ראשון של כתב אישום שהוגש ביוגוסלביה נגד וולדהיים באשמת רצח. מסמך זה תורגם לעברית לצורך הגשתו לרה"מ.

היוגוסלבים לא המציאו לקונגרס היהודי העולמי את המסמך בן 7 העמודים בשלמותו. לדברי וינגר, כבר התחילה פעילות של חקירה בנושא גם מטעם שלטונות ישראל.

רובר מטעם מזכ"ל האו"ם מסר לוינגר, כי האו"ם יהיה מוכן להעמיד לרשותה של כל ממשלה שתדרוש זאת את התיק האישי של וולדהיים הנמצא באו"ם.

דיון מפורט בכנסת

„אנחנו נמשיך לברוק את כל הנוגע לפרשה עגומה זו. אם יתברר שאכן קיימות הוכחות להאשמות החמורות בקשר לעברו של וולדהיים, תגיב מדינת ישראל בדרך חד־משמעית, כפי שמדינת היהודים חייבת להגיב" אמר אתמול סגן שר החוץ רוני מילוא, בהשיבו לארבע הצעות לסדר היום בכנסת, בנושא עברו של וולדהיים והתגברות האנטישמיות באוסטריה. לפי הצעת מילוא ובהסכמת הכנסת, יקיים הבית דיון מפורט ויסודי ביותר, כולל הצגת מיסמכים, בפרשה זו וכן תדון על כך ועדת החוץ והבטחון של הכנסת.

מול תשובתו המינורית של מילוא, היו ארבעת מגישי ההצעות לסדר היום הרבה יותר תקיפים וחד־משמעיים ביחסם לוולדהיים ולהתחרשות האנטישמיות באוסטריה. בכנסת גם הובעה פליאה, על כי סגן שר החוץ מילוא, ולא מ"מ רה"מ ושר־החוץ יצחק שמיר, ענה להצעות לסדר היום.

שבח וייס (מערך) טען, כי פרשת קורט וולדהיים היא לכאורה אירוע פוליטי, אולם לגביו היא קודם כל בעייה מוסרית. יש המאשימים אותנו כרודפי נאצים. יש האומרים כי כבר נמאסה עליהם הרדיפה הזו. „אנחנו איננו רודפי נאצים. אנחנו נרדפי הנאצים. ואנחנו רדופים סיוטים מן הנאצים".

ויס הדגיש, כי וולדהיים אינו ענינה הפנימי של אוסטריה. הוא היה „האזרח הראשון של העולם", כמזכיר האו"ם, ועתה הוא נלחם על תפקיד האזרחי הראשון במולדתו. „רק 40 שנה אחרי הגיהנום שהביא לעולם יליד אוסטריה אחר. יש אפשרות שעל כסא הנשיא באוסטריה ישב אדם ששירת בגייסותיו של אדולף ההוא".

ד"ר וולדהיים ומיסטר הייד

וייס קרא לעם האוסטרי, לדרוש מוולדהיים, להסיר לפי שעה את מועמדותו למשרת הקנצלר. הוא יהיה כשיר לתפקיד זה, רק לאחר שיעבור את כל החקירות הדרושות, ויסיר מעצמו כל רבב.

יוסי שריד (ר"צ) אמר, כי אוי לעולם שוולדהיים היה האזרח מספר אחד שלו. „אנחנו רוצים לדעת, האם לפנינו עוד מקרה מבעית של ד"ר וולדהיים ומיסטר הייד. לכן צריך לומר לו בשפה בינלאומית שתתורגם גם לעברית, פשוט את ידיך והפוך אותן, ונוכל לדעת אם גם ידיך שפכו את הדם הזה". כבר עכשיו ברור, כי מי שהיה מזכיר האו"ם שיקר בפרטים חשובים. הכנסת תמלא את תפקידה, אם תטיל על משרד המשפטים שלנו לבדוק באורח מהימן את כל המסמכים שכבר נחשפו.

האם מורידים פרופיל?

חייקה גרוסמן (מפ"ם), הציגה בפני הכנסת תצלומים של מסמכים אותנטיים, מהם עולה כי וולדהיים היה מעורב בשואה במעשי רצח. הוצאה־להורג של בני ערובה, כהרס רכוש, על מעשים אלה זכה בעיטור גבורה נאצי.

גרוסמן הדגישה, כי היתה מצפה מממשלת ישראל שתתייצב בפומבי מאחורי הקונגרס היהודי העולמי. „הייתי מצפה ממנה שהיא תידחה בפומבי, בשאט־נפש, את האיומים שאם ימשיכו בחקירה תתגבר האנטישמיות באוסטריה".

גרוסמן שאלה בתמיהה ובכעס: „האם זה נכון שממשלת ישראל החליטה להוריד־פרופיל בפרשת וולדהיים, בבחינת „אל תעירו ואל תעוררו"? האם זה נכון, שלמשרד החוץ היה מידע לפני שנה לפחות, ואולי יותר, על פרשת וולדהיים?".

שולץ הבטיח לפרס לסייע לתוכנית מרשל למזה"ת

מאת זאב בליצר, כתב „על המשמר" בארה"ב

וושינגטון. — מזכיר המדינה ג'ורג' שולץ הבטיח אתמול לראש הממשלה שמעון פרס, שארה"ב תבדוק ברצינות עם מערב־גרמניה ועם מדינות מערב־אירופיות אחרות את האפשרות לייסד „תוכנית מארשל" חדשה למזרח־התיכון.

שולץ, אומרים מקורות יודעי דבר, הבטיח גם שהממשל יבדוק את האפשרות שישראל תחזיר חלק מחובותיה לארה"ב בסחורות ובשירותים שיימכרו ליחידות הצבא האמריקני באירופה.

פרס ופקידים ישראלים אחרים העלו את האפשרות, שממשלת ישראל תשלם לחברות צבאיות ואזרחיות ישראליות בשקלים עבור המוצרים שיספקו לצבא האמריקני החונה במערב־אירופה. המדובר בחצי מיליארד דולר, שהם מחצית מהסכום שממשלת ישראל לארה"ב כריבית על חובותיה, מדי שנה. שולץ הבטיח לפרס, שהפנטגון ומשרד התקציבים יבדקו הצעה זו.

חבר בכיר באש"ף אמר אמש, כי פרס מנסה להונות את העם האמריקני בביקורו זה — והאשימו במדיניות שתכליתה להרוס את כלכלת המזרח־התיכון ולחסום את השלום באיזור.

סגנו של ערפאת, חליל ואזיר, תבע בראיון לאי־פי בחירות חופשיות בגדה המערבית.

לוי מאשים את ארנס בחתירה תחת שמיר

מאת דורית גבן כתבתנו לענייני מפלגות

השר דוד לוי האשים אמש את משה ארנס בחתירה מאחורי גבו של שמיר.

בכנס צירים, אנשי המחנה שלו, אשר התקיים אמש במלון פאלס בתל־אביב, סיפר לוי כי השבוע בא אליו בכנסת שליח ואמר לו: מר שמיר לא יוכל להחליט. הוא לא מסוגל להחליט — גם אם ירצה. שאלתי אותו, אמר לוי, בנוכחות הח"כים מצא ושמאי: איך אתה אומר זאת? והוסיף לוי בציניות: לא אחזור ואומר שזה היה נציג של הפרופסור כי זה מרגיז. לדבריו, הסביר הנציג של אותו חבר מדוע שמיר לא יוכל להחליט — „כי אז נוכיח לו שאין לו יותר מ־20־30 אחוז בוועידה".

את זאת לא המחנה שלנו אומר" — הרגיש לוי וקרא: מר שמיר היקר, אם אלה החברים שלך — יש לך כאן חברים יותר נאמנים!

הבוקר פגישה נוספת

הבוקר ייפגשו השרים דוד לוי ושמיר לשיחה נוספת בנסיון למצוא הסדר מוסכם לכינוס הוועידה.

בראשית המפגש אתמול אמר ד"ר מארק כהן מהגוורדיה הוותיקה של חירות כי בא באופן מיוחד להביע הזדהות עם החברים שזכותם נרמסה ברגל גאווה. חובתנו הקדושה לכנס את הוועידה מהר ככל האפשר, אמר.

את הנאום המרכזי בכנס נשא דוד לוי אשר פנה לשמיר באומרו: מי יתן ותשוב לכם התבונה ותשובו מאותה חולשה ודבריו של כהן יהדהדו באוזניכם וישיבו אתכם לעצמכם. לוי חזר על מה שקרה בוועידה ואמר: יריבינו הפוליטיים ניסו לשים עלינו כתם ולא הצליחו, אבל בתנועה, „בתוככי המשפחה, בבית פנימה, כן הצליחו להכתים כל אחד מאיתנו היושבים כאן — מכל העדות, ותיקים וחדשים. הציגו אותנו כאלימים בעיני עם ישראל. כאלה אנחנו? זה הנזק הגדול ביותר שנגרם לתנועת החירות.

לוי המשיך: אני מתבונן בפנים מסביבי — אלימים? בריונים? פושעים? מאפיה? כאלה אנחנו? לא יריב פוליטי אמר זאת. חברים מכשרנו! אתם מבינים שקשה לי מאד משום שאם כך, אני גרמתי לכם את העוול הזה.

מדוע עוללתם לנו

לוי טען כי המניתו את הוועידה באותו רגע בו היתה התוצאה של. ההצבעה על ראשות ועדת המנדטים. אז נתקבלה החלטה שהוועידה תוציא את נשמתה, שלא תהיה הצבעה ולא תהיינה הכרעות. הוא ספר כי ראה הקלטת וידאו של טרום „מוקד" שנערך באותו ערב, ושם בהקלטה ההיא שנערכה בשעה 9:30 בערב, אומר שמיר: לא תהיינה הצבעות ונצטרך לכנס מושב שני. לא האמנתי למראה עיני, אמר דוד לוי, הרי באותה שעה היינו באולם ושום דבר לא התפוצץ. מדוע עוללתם זאת לתנועה? ואני, הרגיש לוי אני מוצג בעם, כמו טרזן כזה. בנושא אחר תקף לוי את ארנס אשר אמר כי אם לא יהיה איחוד עם המפלגה הליבראלית לא תהיה רוטאציה. לא המפלגה הליבראלית אומרת זאת אלא לא אחר מאשר חברנו. באותו עניין פנה לוי למודעי ואמר: אני יכול לומר לך על דעת הרוב המכריע „בחירות" הרוצה באיחוד הליכוד, כי בתקופת השיריון כל חטיבה תבחר בח"כים שלה. אין דרך אחרת. בתום תקופת השיריון כולם יבחרו את כולם.

התייעצות עם משפטנים מחו"ל בסוגיית טאבה

פרופ' מקיברידג' מייעץ בניסוח ה„שאלה" לבוררים

מאת דליה שחורי, הכתבת המדינית של „על המשמר"

במשרד החוץ התקיים אתמול דיון פנימי בהשתתפות משפטנים מהארץ ומחו"ל לבדיקה מחדש של סוגיית „השאלה" שתהיה נושא הבוררות על טאבה.

בראש הדיון ישב מנכ"ל משרד החוץ דוד קמחי ובין המשתתפים מחו"ל היה המומחה הנודע למשפט בינלאומי מאוניברסיטת קיימברידג' באנגליה, פרופ' לאוטפרכט.

יועלה בקבינט

פרופ' לאוטפרכט כבר הוזמן על־ידי משרד החוץ מספר פעמים בעבר כדי לתת חוות דעת בעניין סיכויי ישראל לזכות בבוררות על טאבה: בעקבות אי־התזוזה שהיתה במפגש שלשום בקהיר בין הצוות הישראלי והצוות המצרי — עשוי נושא המו"מ בין ישראל ומצרים לעלות בשבוע הבא בקבינט. רה"מ שמעון פרס יחליט על כך לאחר שובו לארץ בהתייעצות עם שר־החוץ יצחק שמיר. הנושא ייעלה לשם דיווח,ואולי גם לשם קבלת החלטות חדשות.

המפגש הבא בין משלחות ישראל ומצרים יתקיים, לפי בקשת מצרים, רק בעוד שבועיים. המפגש יתקיים בהרצליה.

ניסוח השאלה

סלע המחלוקות בין ישראל ומצרים על ניסוח „השאלה" נובע מן ההנחה כי ניסוח השאלה עשוי לקבוע את תוצאות הבוררות, כיוון שהוא יכתיב את טווח הבדיקה של הבוררים. ישראל מעוניינת כי הכרעת הבוררים תתבסס על מצב הגבול ב־1906 — או נכללה טאבה בשטח של „פלשתין", ואילו מצרים מעוניינת שההכרעה תתבסס על סימוני הגבול מ־1917, שלפיהם נכללה טאבה בשטח מצרים. הצעת הפשרה האמריקנית משאירה את ההחלטה על מנדט החקירה בידי הבוררים עצמם.

צלצול מהיר

מוקי צור, סופר והוגה, חבר קבוץ עין גב:

היורדים והנשארים כאחד צריכים לבחור

איך אפשר להסביר את ממצאי הסקר המורים ששיעור היורדים בקיבוצים מקביל לשיעורם באוכלוסיה?

— אני לא חושב שהסיבות לירידה בקיבוצים שונות באופן דרמטי מאלו שבחברה הישראלית בכלל. או אפשר להיות אופטימי ולומר, שזוהי חברה פתוחה, או — להיות פסימי ולומר: מה קורה לנו?

מה באמת?

— בסך הכל העניין הוא מסובך. ידוע שאחוז מסוים של בני המהגרים חוזר לארץ מולדתו. אצלנו אין מולדת כזאת ואי־אפשר לחזור לארצות המוצא. ולכן הפנייה היא לעולם המערבי הגדול.

ובכל זאת — האם אין זה מחייב את החברה הקיבוצית לחשבון נפשי?

— כן. והמסקנה החשובה ביותר שצריך להסיק היא שהבנים אצלנו — היורדים והנשארים גם יחד — מוכרחים לדעת שהם בוחרים להשאר, ולא לפטור עצמם מן ההכרעה הזאת. גם מערכת החינוך חייבת להכין אותם לאקט הזה של בחירה.

מה צריך לשנות כך שהחברה הקיבוצית תענה על צורכיהם של כל הבנים ולא רק של חלקם?

— אני לא חושב שהחברה הקיבוצית יכולה לענות על כל הצרכים של כל הבנים כל הזמן. ונדמה לי, שאחת הסיבות לירידה נובעת מן הציפיות האלה שאנחנו שותלים בבנינו ושאיננו יכולים למלא. משגה בסיסי נוסף הוא שאיננו מצליחים לבחור בין להיות רגישים או לתבוע תביעות. ואני חושב שאנחנו צריכים להיות רגישים ולתבוע תביעות בעת ובעונה אחת. ולתת לבנים חינוך וחופש בעת ובעונה אחת. ואני מקווה שהממצאים האלה לא יעוררו היסטריה אלא מחשבה.

מה באשר להמשך נוכחותם של המתנדבים והעולים בקבוצים?

— באשר למתנדבים — זוהי שאלה של התמודדות עם תיירות פרולטרית שאיננה קשורה לירידה. באשר לעולים — צריך באמת לבדוק מהי יכולתנו לקלוט עולים יהודים שבאים עם ציפיות ולפעמים עם חוסר יכולת להתמודד עם העבודה בקבוץ.

ושנת החופש?

— אני מתנגד לציפיות האלוהיות לקראת שנת החופש ולזכרונות במשך 30 שנה אחרי. אבל שוב, זוהי שאלה של מגע בין מבוגרים וצעירים ולא עניין להחלטה פוליטית.

אתי רונאל

לפני לוטרינגר ומשפחה
המומים וכואבים בהלקח
שלמה
יקירכם־יקירנו
שרקה הררי ומשפחתה
וחבריכם הרבים בקיבוץ בית־זרע

בכאב עמוק אנו מודיעים
גלילה יבלונקה
איננה
ההלויה ביום חמישי ה־3.4.86 בשעה 15.00
המשפחה
וקיבוץ עין־השופט

לשהין ומשה נעים
נחומים על מות
האם
הובאה למנוחות בבית העלמין המקומי
ביום ד' כ"ב באדר ב' 2.4.86
קיבוץ רמת־השופט

עם גמפל, אסף, עודד וכל המשפחה
אנו אבלים על מות חברתנו
יהודית סולאזי
הלוויה היום יום ה' 3.4.86 בשעה 14:30
קיבוץ בית־אלפא

„המשמר"
עתון יומי
عل همشمار
جريدة يومية
המו"ל: עתון וספר בע"מ
בטאון מפלגת הפועלים המאוחדת
עורך ראשי: סבר פלוצקר
עורך משנה: ישראל זמיר
מזכיר המערכת: עדה סער
המערכת והמנהלה: רח' חומה ומגדל 2, תל־אביב, טל. 378833
חשבון בבנק הדואר 3־43360־4
המען למכתבים: שירות שק־דואר נעול ת"א 61999
"AL-HAMISHMAR" (The Daily Guardian) 2, Choma Umigdal St. Tel-Aviv 67771 Phone 378833 Telex 341652
סניפים: ירושלים 94622 רח' בן־יהודה 2, בניין סנטור חדרים 102—121. טל' 6־224125. המען למכתבים: ת"ד 1216 ירושלים 91008. חיפה: 33134 רח' פבזנר 12, טל' 673673. המען למכתבים: ת"ד 4007 חיפה 31040.

המערך יתבע להעלות את הצעת החוק נגד גזענות לפני הפגרה

סיעת ר"צ בעקבות מפ"ם: נגיש אי־אמון בממשלה אם הנושא לא ידון בשבוע הבא

מאת יצחק שור, כתבנו בכנסת

הנהלת סיעת המערך החליטה אתמול לתבוע מן הממשלה כי תעלה בשבוע הבא, שהוא האחרון לפני יציאת הכנסת לפגרה, את הצעת החוק נגד הסתה גזענית. הנהלת המערך קבעה, כי „הגשת החוק כלולה בהסכם הקואליציוני, וכי הסיעה תתנגד לכל נוסח שונה מזה שהוגש בידי הממשלה ואושר בידי ועדת החוקה חוק ומשפט.

בכך נקטה סיעת המערך עמדה נגד התיקון של ח"כי המפדל הדתית, אשר הוציאו מהצעת החוק את המלה „גזענות".

סיעת רצ הלכה אתמול בעקבות מפ"ם ונקטה פעילות פרלמנטרית בהגשת החקיקה בנושא. מפ"ם חזרה והניחה על שולחן הכנסת הצעת חוק פרטית נגד הגזענות, ואילו רצ הודיעה, כי תגיש אי־אמון בממשלה אם הכנסת לא תדון בשבוע הבא בנושא. סיעת שינוי תשקול הצבעה נגד הקואליציה שבה היא חברה, ותלך יחד עם רצ בהצבעת אי־האמון, אם החוק לא ייעלה.

ראשי תנועת „מענה", מטה על נגד הגזענות, שיגרו אתמול מברק ליו"ר הכנסת, שלמה הלל, בו תבעו שיפעיל כוחו הציבורי והמוסרי כיו"ר הכנסת לחקיקת החוק נגד הסתה לגזענות לפני יציאת הכנסת לפגרה.

הצוות הישראלי והאמריקני בפגישה. אתמול, בבית הלבן. (צילום: חנניה הרמן)

תציעו לחילונים לעזוב את הארץ — העיר גרנות וח"כ ש"ס קפץ על המציאה: שלא יהיו חילונים

חילופי דברים עם הצעת שמעון בן שלמה לא להקים אכסניית נוער ברובע היהודי

מאת מוטי בסוק, כתב „על המשמר" בכנסת

„אנחנו מציעים שלא יהיו חילוניים. שיהיו רק יהודים שומרי תורה ומצוות" — הודה אתמול ח"כ ש"ס, שמעון בן־שלמה, בתשובה לקריאת ביניים של מזכ"ל מפ"ם, אלעזר גרנות.

אתמול העלה בן־שלמה הצעה לסדר היום בקשר למה שהוא מכנה „הפגיעה בקדושת איזור הכותל המערבי וצביונו הרוחני". לדעתו, אין להקים אכסניית נוער חילונית ברובע היהודי במזרח ירושלים. הוא המליץ כי מנהל החברה לשיקום הרובע יקצה את מבנה האכסניה למטרה דתית. לדעת ח"כ ש"ס, בניין המשקיף על הכותל צריך לעסוק בעניינים שבקדושה. „זו פגיעה בקדושת המקום ובקדושת המקומות שמקום זה משקיף אליהם. לקבוע בו אכסניה שיהא בה חילול שבת והופעת בני־נוער בלבוש בלתי צנוע".

העיר גרנות, בקריאת ביניים: „תציעו לכל החילוניים לעזוב את ירושלים ולעזוב את הארץ, ותישארו לבד".

בן שלמה, קפץ על המציאה. וטען כי גם טדי קולק, ראש עיריית ירושלים, מתעלם מהעובדה שהוא עומד כראש עיריה קדושה, וכי יש בארץ זלזול כציבור הדתי ובזיקתו לכותל המערבי ולהר־הבית.

גרנות טען מאוחר יותר, כשקיבל את רשות הדיבור, כי אינו אנטי־דתי. „אני בעל אמונה, ובן־שלמה בעל אמונה. דו־קיום אפשרי רק על בסיס העיקרון של איש באמונתו יחיה". הוא הרגיש, כי הדברים שאמר ח"כ ש"ס מעל בימת הכנסת היו דברי חוצפה". כי מה זאת אומרת שמוסר חילוני כזה או אחר לא יוכל להיות קיים מול הכותל המערבי"?

„אתם מדברים על אהבת ישראל, ומעשיכם שופעים שינאת ישראל. אתם מדברים על שלום בית ואתם מרבים ריב ומדון, בעניין הזה אנחנו יהודים טובים יותר מכם. אמר גרנות.

● 30 חיילי צה"ל שוחררו בשל חזרה בתשובה

מאת אבי בניהו, כתב „על המשמר"

שלושים חיילי צה"ל השתחררו משירותם הצבאי בשל חזרה בתשובה. כך עולה מבדיקה שנערכה על־ידי אגף כוח־אדם במטכ"ל בעקבות ריבוי התלונות בציבור ובכנסת בנושא החזרה בתשובה בצבא. צה"ל אינו מנהל מעקב או רישום כלשהו אחר מספר החיילים החוזרים בתשובה, אלא רק אחר שאלה מספיקים את שירותם הצבאי בגין החזרה בתשובה.

בראיון לעיתון „במחנה" אומר ראש אגף כוח־אדם, אלוף מתן וילנאי, כי בימים אלה נמצאת לקראת סיכום הוראת מטכ"ל חדשה, שיאסור ביקור יחידות צבא במוסדות לא צה"ליים.

● תובעים לא להעלות הרחבת סמכויות בתיה"ד הרבניים

מאת יצחק שור, כתבנו בכנסת

הנהלת סיעת המערך החליטה אתמול לפנות לראש הממשלה, לממלא מקומו ולהנהלת הקואליציה בתביעה להורות לסיעת ש"ס לא להעלות השבוע בכנסת את הצעת החוק להרחבת סמכויות בתי־הדין הרבניים.

בכנסת

מוטי בסוק ויצחק שור!

● הליכוד יתבע פיתוח על הכסף לקופ"ח וסול"ב

חברי הליכוד בוועדה לביקורת המדינה יעלו בשבוע הבא במליאת הכנסת תביעה כלפי הממשלה, כי תפעיל את מבקר המדינה בפיקוח על הכספים שתעביר הממשלה לידי קופת־חולים וסולל־בונה. לדברי הליכוד, קובע חוק מבקר המדינה כי יש למבקר זכות לבדוק את השימוש בכספי המדינה בגופים שונים, לפי בקשת הממשלה.

● חיילים משכבות חלשות לא יגויסו השנה

בשנה הקרובה, יימנע צה"ל מגיוס חיילים סדירים משכבות חלשות — אישר אתמול סגן שר הביטחון מיכאל דקל. בהשיבו לשאילתות של מיכאל איתן (ליכוד — חרות) ושבח וייס (מערך).

● אבא אבן — לקהיר

יו"ר ועדת החוץ והביטחון, אבא אבן ייצא לקהיר בראשית השבוע הבא, לביקור בן יומיים. במהלך ביקורו ימסור אבן לידי הנשיא מובארק שדר מראש הממשלה על הנושאים המרכזיים הנוגעים ליחסי ישראל־מצרים. וכן הדברים שימסור אבן למארחיו בקהיר יגובשו בשיחות עם ראש הממשלה בשובו של פרס מארה"ב מחר. מיופה הכוח המצרי מוחמד בסיוני טילפן אתמול לאבן והודיע, כי מובטחת לו קבלת פנים אוהדת בקהיר. בסיוני המליץ שההזדמנות זו תנוצל להבהרת ההשקפות הישראליות.

רגע של התייעצות ספורטיבית בנבחרת הכנסת. שלשום, בתחרות הקט־רגל עם נבחרת עיתונאי הטלוויזיה (צילום: יצחק הררי)

● המשך הריסון יגדיל האבטלה ליותר מ־8%

אם הממשלה תמשיך להפעיל מדיניות הריסון, יעבור שיעור האבטלה במשק השנה את שמונה האחוזים. החרפה משמעותית זו במצב האבטלה, עומדת בסתירה למדיניות המוצהרת של הממשלה. דברים אלו אמר אתמול שר העבודה והרווחה, משה קצב, בהשיבו לשאילתה של אהרן נחמיאס (מערך). קצב ציין, כי ברגע האחרון של השנה האחרונה הגיעה האבטלה במשק לשבעה אחוזים. קצב העיר, כי הפתרון האמיתי למצוקת האבטלה הוא חידוש הצמיחה.

● 15713 תלמידי ישיבה שוחררו משירות בצה"ל ב־85'

בשנת 1976 שוחררו משירות בצה"ל 7846 תלמידי ישיבות. אשתקד הוכפל המספר — 15713. עובדה מדהימה זו חשף אתמול סגן שר הביטחון מיכאל דקל, בהשיבו לשאילתה של רן כהן (רצ). סגן השר נקב במספרי המשוחררים בכל אחת מעשר השנים האחרונות. מסטטיסטיקה זו עולה, כי מספר תלמידי הישיבות, המצליחים להשתחרר משירות בצה"ל, בטענה כי תורתם אומנותם, עולה בהתמדה מדי שנה מאז עלה הליכוד לשלטון.

ועדת הכלכלה קוראת לפרץ להנהיג שעון קיץ לאלתר

מאת יצחק שור, כתבנו בכנסת

פה אחד החליטה אתמול ועדת הכלכלה של הכנסת לקרוא לשר הפנים, יצחק פרץ, כי ינהיג לאלתר שעון קיץ בישראל. ח"כ מיכה חריש ועוזי־ד יהודה רבלה, דחו ליום אחד את הגשת עתירתם לבג"ץ, כדי שיורה לשר הפנים להנהיג שעון קיץ.

לשאלת כתבנו השיב ח"כ חריש, כי דחה את העתירה, משום שהחליט להמתין להחלטות ועדת הכלכלה.

בפני ועדת הכלכלה הוצגו המלצות התומכות בהנהגת שעון קיץ. הממליצים הם: ההסתדרות, התאחדות התעשיינים, המכון לפריון העבודה והייצור, מנהל המכון לפריון העבודה והייצור, יוסף דוריאל, מסר לוועדה, כי עם הקדמת יום העבודה בשעה אחת יעלה פריון הייצור את התפוקה באחוז אחד של התוצר הלאומי הגולמי (תל"ג). גידול זה שווה ל־30 מיליון דולר. סכום זה, אמר ח"כ חריש בוועדה, גבוה פי־5 מן החיסכון באנרגיה. חיסכון זה נאמד ב־6 מיליון דולר ואף בו אין לזלזל כלל. נציגי התעשיינים וההסתדרות ייצגו הן את המנהלים והן את ועדי העובדים. הללו טענו, כי נסיעה מוקדמת לעבודה תיעשה כאשר הטמפרטורה נמוכה ב־4 מעלות ולכך ישנה השפעה על שיעור תאונות הדרכים. כן יעלה פריון העבודה אם שעת העבודה החמה מ־3־4 אחה"צ תועבר למעשה לשעת בוקר מוקדמת.

הרב הצבאי הראשי וגורמים הקשורים בייצור הביטחוני מסרו לוועדה כי הם תומכים בהנהגת שעון קיץ. חריש טען כי משרד הפנים לא ביצע את המלצת ועדת ברעם מדצמבר 1983 בדבר הקמת ועדת מומחים.

לחברינו
יוספה ואריק בן־חור
ברכות חמות
ליום נשואיכם
סניף „על המשמר" ירושלים

משלחת הבונדס המתארחת עתה בישראל בתרגיל צה"ל שנערך בדרום.
(צילום: רחמים ישראלי)

סגן הרמטכ"ל: סבירות נמוכה למלחמה עם סוריה בטווח הקצר

עם זאת, קיים סיכון להידרדרות בצפון ועל צה"ל להיערך לעימות משום שהסורים שואפים להגיע לאיזון אסטרטגי

מאת אבי בניהו, כתב "על המשמר"

"הסבירות למלחמה כוללת עם סוריה בטווח הקצר נמוכה, ועם זאת קיים סיכון להידרדרות באיזור הצפון; יש להיערך לקראת מלחמה עם סוריה השואפת כל העת להגיע לאיזון אסטרטגי עם ישראל. בשנה הקרובה ימשך הטרור ויתכן שאף יחריף. המלחמה בטרור בכל החזיתות בגבול ובחו"ל תחייב גיוון בשיטות, תוך מאמץ למנוע הרחבת הלוחמה בטרור אל מחוץ לפרוטורציה".

דברים אלה אמר אתמול סגן הרמטכ"ל, אלוף דן שומרון, בפגישה עם תא הכתבים לענייני צבא לרגל שנת העבודה החדשה של צה"ל, שהחלה כ"ו באפריל.

האלוף שומרון הדגיש, כי בהערכת המצב המטכ"לית, האיום על ישראל רציף וגדל עם הזמן, אולם פוטנציאל זה לא יבוא, כנראה, לכלל ביטוי ב-1986, וצריך להיערך לפגישה עתידית עם האיום. סגן הרמטכ"ל הוסיף, כי קואליציה ערבית כלשהי נגד ישראל אינה צפויה בקרוב. לדבריו, אם בכל זאת תהיה התקרבות בין ירדן לסוריה, תסתיים מלחמת עיראק-איראן או ישתנה דבר-מה במדיניות המצרית, ייאלץ צה"ל להשקיע יותר בתחום הכוננות.

שומרון מסר כי סוריה, השואפת לאיזון אסטרטגי, מצטיידת בטנקי טי-76, בטילים ארוכי-טווח, בצוללות, ובקרוב אף תקבל את מטוסי המיג 29. הוא הדגיש כי על-פי הבנת צה"ל את המונח "איזון אסטרטגי", רתיעת ישראל ממלחמה תאפשר לסורים חופש פעולה מדיני גם בלבנון וגם בהשפעתה למנוע הסדרי שלום. עם זאת, הסורים מאמינים שאין ביכולתם להתמודד צבאית עם ישראל ולהגיע להישגים.

דן שומרון אמר כי שנת 1986 תתאפיין בסתירה פנימית: מצד אחד, מצטייד צה"ל באמצעי לחימה חדשים, שישפרו את יכולת הצבא, ומצד אחר, קיימת מצוקה תקציבית קשה מאוד הפוגעת באימונים. לדבריו, לאורך זמן חייב יהיה להתבצע איזון נכון במרכיבי בניין הצבא — "אם לא יהיה איזון כזה לאורך זמן הצבא ייחלש. ניתן בשנה אחת לעבור על מצברים ולהתאמן פחות, לא ניתן לעשות זאת לאורך זמן".

"צה"ל — אמר שומרון — גיבש תוכנית עבודה רב-שנתית חדשה, ששנת 86' פותחת אותה. בשנה הקרובה יקוצצו 25 אחוז מימי המילואים של צה"ל וכן יקוצצו שעות מנוע של טנקים ונגמ"שים באופן ניכר.

בקרוב — תרגילי גיוס בלי התראה מוקדמת

מאת אבי בניהו — כתב "על המשמר"

צה"ל יחל בקרוב בסדרת תרגילי גיוס של אנשי מילואים, שייערכו ללא התראה מוקדמת בכלי התקשורת, כפי שהיה נהוג עד כה.

צה"ל נוהג, בדרך-כלל, לפרסם מספר ימים קודם לתרגיל הגיוס הודעה על כך ברדיו ובטלוויזיה, בעיקר כדי ליידע את האויב שמדובר בתרגיל בלבד.

קיום תרגילי גיוס וקריאת סיסמאות ברדיו ללא הודעה מוקדמת עלולה ליצור מתיחות, במיוחד בצבא הסורי.

"אין דבר, הם יצטרכו להתרגל לכך". אמר אתמול מקור צבאי בכיר.

המינהל האזרחי מעביר לעיריות בשטחים ביצוע פרויקטים שונים

זו תהיה מתכונת הפיתוח בשטחים ● הארגונים הבינ"ל יעסקו במימון והבנייה תיעשה בהסכמת ישראל ובתיאום עימה

מאת פנחס ענברי
כתב "על המשמר"

בתדרוך עיתונאים, שהיה אתמול בירושלים, נמסר כי המינהל האזרחי החל להעביר לעיריות בשטחים ביצוע פרויקטים שונים, כמו בתי-ספר. המינהל האזרחי אינו בונה עוד בתי-ספר — כך נמסר — העיריות מקבלות את התקציבים הדרושים להן בעניינים אלה.

בעקבות מסעו של מתאם הפעולות בשטחים, שמואל גורן, בארה"ב נמסר כי זה במתכונת זו הורכבו גם התוכניות לפיתוח השטחים. ישראל לא תעסוק בכך, אלא הארגונים הבינלאומיים, שבעיקרו של דבר מקבלים את תקציביהם מארה"ב. הדבר ייעשה תוך הסכמת ישראל ובתיאום עימה. פקיד בכיר מסר, כי סך-הכל התוכניות שהוצגו לארגונים הבינלאומיים מסתכם ביותר מחצי מיליארד דולר. בישראל הופתעו מהעניין הרב שגילו הארגונים הבינלאומיים בתוכניות הכלכליות, אבל לא היתה הסכמה לתוכניות הקשורות בשיפור מצבם של הפליטים.

הפקיד הבהיר עוד, כי קנה-המידה הישראלי לאישור תוכניות פיתוח הוא שמירה על האינטרסים הישראליים, וישראל היא שתקבע מהו האינטרס שלה. הוא הבהיר כי אין הכוונה רק לאינטרסים ביטחוניים, אלא גם כלכליים.

ישראל לא תאשר תוכניות פיתוח שיפגעו בכלכלה הישראלית. לדוגמה, הביא את מפעל המלט שהיה אמור לקום בחברון. עם זאת — ציין — כבר אושרו מפעלים שיש בהם משום תחרות מסוימת לתוצרת הישראלית, אבל אין בהם פגיעה של ממש. ישראל — הבהיר — גם לא תתנגד שמדינות ערב המתונות יסייעו אף הן לשטחים. לדבריו, אם יתגברו פעולות הטרור והשקט בשטחים יופר, לא יוכלו תוכניות הפיתוח להתממש.

אשר לבחירות לעיריות בשטחים, אמר הפקיד הבכיר, כי במהלך ביקורו של שמואל גורן בארה"ב לא הופעלו עליו לחצים אמריקניים אף כי הוא התבקש להתייחס לעניין זה.

הפקיד הבכיר אמר כי כרגע, אין זה הזמן המתאים לבחירות, אך כאשר בישראל יהיו משוכנעים שהטרור לא ישתלט על מערכת הבחירות ולא ישפיע על תוצאותיהן, תוכל ישראל להסכים לכך.

המתנחלים נגד הרחבת גבולות העיריות בשומרון

המועצה האזורית שומרון הביעה באוזני המינהל האזרחי התנגדות להרחיב את גבולותיהן של כמה עיריות בשומרון, ובראשן שכם. בימים אלה החל המינהל האזרחי לדון בבקשות העיריות. ראש המועצה האזורית, בני קצובר, מסר כי המינהל האזרחי ביקש את התייחסותו והוא הביע התנגדות למסור לעיריית שכם כ-35,000 דונמים.

העיתונאי פראג שוב נעצר

מאת פנחס ענברי

העיתונאי חמדי פראג מדהיישה שוב נעצר והוא כלוא כעת בכלא פארעה. לפני כשלושה חודשים שוחרר פראג מכלא כפר יונה לאחר שבוטלו ההאשמות נגדו. לפני כן היה מרותק כמה וכמה פעמים במחנה הפליטים. הוא נחשב לאחד מאנשי חזית השמאל בגדה.

אנשים ואירועים

המועצה העולמית של השוה"צ נפתחת היום בגבעת חביבה

מאת אבי בניהו, כתב "על המשמר"

במעמד שר הקליטה, יעקב צור, יו"ר ההסתדרות הציונית, אריה דולצ'ין, וראשי הקיבוץ הארצי, תיפתח היום בגבעת חביבה המועצה העולמית של תנועת השומר-הצעיר.

המועצה תימשך שלושה ימים ותדון בנושא "חינוך והגשמה" שיכלול, בין היתר, את מהותה של תנועת הנוער כיום בגולה ובחינת מסלולי הגשמה שונים עבור בוגרי השומר-הצעיר בחו"ל. במועצה ישתתפו כצירים 200 נציגי התנועה מ-26 קיני השוה"צ ב-4 יבשות. חלק מהצירים כבר עלו ארצה והגשימו, וחלקם נמצאים בתהליך הגשמה.

מארגני המועצה העולמית מסרו, כי חשיבות המועצה היא בעצם הדיון על מהות תנועת הנוער בימינו, נוכח התמורות בקרב הצעירים היהודיים בגולה. "תנועת השוה"צ תנסה להתמודד במועצה זו עם הנושא ולהעלות תכנים חדשים, אשר ישמשו לעבודה החינוכית של התנועה בגולה", אומרים מארגני המועצה.

ההתנסות בסמים — בדרך-כלל בגיל ההתבגרות

כ-45 אחוז מתקציבי הבריאות מופנים לשירותי האישפוז, ותקציב זה הולך ותופח מדי שנה — אמרה אתמול שושנה ארבלי-אלמוזלינו, סגנית שר הבריאות, ביום עיון בירושלים, לקראת יום הבריאות העולמי שיצויין בעולם ב-7 באפריל, תחת הסיסמה: "קידום בריאות הוא התחרות היחידה בה ינצח כל אחד".

ארבלי-אלמוזלינו הוסיפה, כי העמקת פעולות חינוך לבריאות ופיתוח הרפואה המונעת יסייעו לחיסכון במשאבים ויגבירו את חוסנה של החברה וסיכויה בפני מחלות רבות.

ביום העיון, שעסק בנושא עיצוב התנהגות בריאותית של היחיד והחברה, אמר ד"ר מיכאל רייטר, כי ההתנסות בסמים היא, בדרך-כלל, בגיל ההתבגרות, ועל כן יש להפנות את מירב המאמצים לבני אוכלוסיה זו.

סגן-אלוף ד"ר משה גורדון אמר כי במחקר שנעשה בירושלים, התברר כי עששת השיניים בקרב עולי אתיופיה נמצאה ברמה מזערית ביותר. (עתי"ם)

משלחת סופרים הונגרים — בישראל

משלחת של חמישה משוררים וסופרים מהונגריה הגיעה לישראל לביקור של שבועיים, שבמהלכו ייפגשו עם סופרים ישראליים ועם קוראי הונגרית ויסיירו בארץ.

המשלחת הגיעה בהזמנת העיתון היומי "אוי קלט", היוצא לאור בישראל בשפה ההונגרית, והוצאת הספרים "עקד" של המשורר איתמר יעוז-קסט.

אמש הגיעו במטוס "אל-על" מווינה ארבעה מחברי המשלחת. החבר החמישי, הסופר היהודי אנדרש מואר, כבר הגיע בתחילת השבוע, וקיבל כאן את פרס ק. צטניק, בטקס שנערך במשכן נשיא המדינה, על ספריו בתקופת השואה.

חברי המשלחת האחרים הם פרנץ יוהס, מגדולי המשוררים בהונגריה, שנדור צ'ורי, יאנוש דומוקוש ואישטוואן טורצי. לאורחים תיערך קבלת פנים ב"בית הסופר" בת"א מטעם אגודת הסופרים. (עתי"ם)

הרופא יודע גם היסטוריה

מאת יהודה צור, כתב "על המשמר"

ד"ר אורי קרמר, הרופא הצבאי של עוצבה זכה אתמול בחידון למורשת קרב וידיעת הארץ בפיקוד הצפון, שהתקיים בראש פינה.

במהלך הערב הופיע בפעם הראשונה הצוות החדש של להקת פיקוד הצפון, המונה חמש בנות ושש בנים, אשר הופיעו בפזמונים ושירים.

אלוף פיקוד הצפון, אורי אור, שנכח במקום, אמר כי החידון הוא אתנחתא ברוכה בשעה שאנו עוסקים בביטחון שוטף. "בחידון אפשר לעצור ולבדוק מהם השורשים האמיתיים של העם", אמר האלוף, אשר ציין שהחידון הוא גם תשובה נוספת למשתמשים בטרור נגדנו — כך ניתן להוכיח עד כמה עמוקים שורשינו בארץ הזו.

התקשורת וההתאבדויות — מחר ברב-שיח בבית-סוקולוב

רב-שיח בנושא הטיפול העיתונאי במקרי התאבדות ייערך מחר בבית-סוקולוב בהשתתפות נציגי גורמים ומוסדות שיש להם נגיעה בעניין.

הרב-שיח ייפתח בשעה 10 בבוקר ויימשך כשעתיים. בין היתר, ישתתפו בדיון ד"ר ברכה גאוני, מנהלת מחלקת נוער בבית-החולים "שלוותה", נתן דונביץ מעיתון "הארץ", פרופ' אריה הראל, נשיא "מגן דוד אדום", פרופ' חנן מוניץ, יו"ר החוג לפסיכיאטריה באוניברסיטת תל-אביב ומנהל בית-חולים "גהה", פרופ' עמוס שפירא, מהפקולטה למשפטים באוניברסיטת תל-אביב ונציג ועדת העורכים. ינחה את הרב-שיח יוסף לפיד מ"מעריב".

מועצת העיתונות ואגודת העיתונאים בתל-אביב ומגן-דוד-אדום בישראל והחוג ללימודי תעודה בעיתונאות באוניברסיטת תל-אביב יזמו את הרב-שיח נוכח מקרי ההתאבדות האחרונים, בהקשר לשאלה האם הפירסומים בכלי התקשורת מגבירים את חריפותה של הבעיה. (שע"ה)

רגיעה על הכביש

ד"ר משה בקר מן הטכניון: שעון הקיץ מפחית את שיעור תאונות הדרכים בארבעה אחוזים ואת מספר ההרוגים ב-16 אחוז ■ "הרווח הנקי": הצלת חייהם של 25 אנשים ■ הנתונים מרשימים יותר לגבי תאונות בהן מעורבים ילדים

מאת יוסף שמי

האם אפשר להוכיח, שהנהגת שעון קיץ תועיל מבחינת צימצום שיעור תאונות בדרכים? כן, טוען ד"ר משה בקר, מהמכון לבטיחות בדרכים שליד הטכניון בחיפה, שהוא גם יועץ ועדת [illegible] לבטיחות בדרכים.

"[illegible] ביצענו סקר אשר בדק מספר [illegible] בשנתיים ללא שעון קיץ ושנתיים [illegible] בשעון קיץ" — אומר ד"ר בקר. הבדיקה [illegible] לגבי השנים 1982/83 כשלא היה [illegible] קיץ ואחר-כך בשנים 1985/84 כשהיה [illegible] קיץ. ניתוח הנתונים נעשה בהתחשב [illegible] הכללית של ירידה במספר תאונות [illegible]. מהניתוח ההשוואתי מתברר, כי שעון [illegible] הפחית את שיעור תאונות הדרכים ב-4 [illegible] ואת מספר ההרוגים ב-16 אחוז. כלומר [illegible] חייהם של 25 אנשים. לגבי ילדים [illegible] אף יותר מרשים — ניצלו 7 ילדים [illegible] הרוגים בשנים ללא שעון קיץ".

פחות שלוש מעלות

"[illegible] כמה סיבות אפשריות לירידה במספר [illegible] הדרכים. למרות מזג האוויר הנוח [illegible] בארץ בקיץ, אין גשמים, אין רטיבות [illegible] יש ריבוי תאונות בשעות הבוקר [illegible] התנועה והצפיפות בדרכים. ללא [illegible] הכל מתנהל בשעות חמות יותר [illegible] עצבנות, חוסר כושר ריכוז. [illegible] המצב קשה יותר בשל איטיות [illegible] בחום מציק יותר, משום שברוב [illegible] אין מזגנים.

[illegible] שעון קיץ גורמת לכך ששיא הפעילות התחבורתית מתנהלת סמוך יותר לשעת הזריחה. בשעות הבוקר עד לשעה שתיים אחרי הצהריים מתבצעים 70 אחוז מהפעילויות, והשאר משעה זו ועד לשעות הערב המאוחרות. הנהגת שעון קיץ מאפשרת "הזזה לאחור" של חלק גדול מאוד מהפעילות הזו, הכל בחום הנמוך בשלוש מעלות לעומת התנאים כשאין שעון קיץ. אין לשכוח, כי יש גם חשיבות לזווית הזריחה של השמש.

מעבר לצד התחבורתי, גם יותר נוח לעבוד בשעה קרובה לזריחת השמש. גורם חשוב הוא מה שמכנים שעות מתחלפות. מדובר בשעות הקרובות לזריחת השמש או לשקיעתה. כשיש שעון קיץ והנהגים יוצאים מוקדם בבוקר, בחמש או בשש, לאסוף עובדים ולהסיעם לעבודה, תנאי פעילותם פחות טובים, שכן הם נעים בדרכים כשעוד חושך. לעומת זאת טוב מצבם של אלה אשר הפעילות שלהם היא בשעות הקרובות לשקיעת החמה. היום נעשה להם יותר ארוך. נוח יותר לכל אלה העורכים קניות, הולכים לקולנוע או חוזרים הביתה מטיול. נוח יותר לילדים היכולים לבלות בחיק הטבע בשעות המוארות על-ידי השמש. כללית הציבור נהנה, שכן הפעילות הכללית בשעות המתחלפות לקראת שקיעת השמש גדולה פי שלושה בהשוואה לשעות הבוקר המתחלפות. ריבוי הפעילויות בשעות שקיעת החמה היא בין הגורמים לעלייה בתאונות קטלניות בשעות אלה. הנהגת שעון קיץ תגרום לעלייה בפעילויות בשעות אלה בהשוואה למצב כשאין שעון קיץ.

עוד שעת שינה

ד"ר בקר מזכיר אגב כך את המחקר שעשה פרופ' פרץ לביא מהפקולטה לביוטכנולוגיה בטכניון, ממנו ניתן ללמוד, כי במתכונת הקיימת תושבי ישראל יושבים ליד מקלטי הטלוויזיה עד לשעה 11-12 בלילה. הם נהנים משעות שינה טובה בחודשי הקיץ עד לזריחת השמש, שהיא בין השעות ארבע וחצי ושש בבוקר. הנהגת שעון קיץ תוסיף עוד שעת שינה בתנאים טובים — כשעוד שורר חושך. יש לזה כמובן השפעה בריאותית וכן השפעה על פריון העבודה.

מבחינתם של החקלאים הדבר חשוב שבעתיים, שכן רבים אינם מוכנים לוותר על תוכנית טלוויזיה. זה כבר אורח חיים. אך הם קמים עם הזריחה כדי לצאת לשדה מבלי להסתכל על השעון.

הנהגת שעון קיץ היא כמובן נושא שהוא מעבר לשאלות תחבורה ובטיחות בדרכים. זה נוגע לחברה ולמשק בכלל, שכן ברוב מקומות העבודה אין מיזוג-אוויר. לכן להבדל של כמה מעלות חום בשעות הבוקר ולהקדמת הפסקת העבודה בשעה אחת בעת שיא החום, נודעת חשיבות בריאותית וחברתית.

אשר למחקרים במדינות אחרות, אומר ד"ר בקר, כי אומנם נעשו מחקרים אך אין דינן של גרמניה, בריטניה או שוודיה כדינה של ישראל בשל הרוחב הגיאוגרפי השונה וכן השוני של הטמפרטורות והגשמים. אך גם בבריטניה ובשוודיה נקבע קשר חיובי בין הנהגת שעון קיץ לבין צמצום מספר תאונות הדרכים.

בדנמרק כבר נסתגלים לשעון החדש (אי.פי.)

והשר פרץ עדיין מתלבט

יתרונותיו של שעון הקיץ, הן בתחום פיריון העבודה והן מבחינת רווחת העובד, כבר נבדקו והוכחו, אך הוועדה שמינה שר הפנים לא הצליחה משום-מה להגיע לכלל מסקנה

מאת זהבה מוזס

השינויים במזג האוויר ודחיקת האביב המלבב על-ידי גשמי הזעף לא הורידו מעל סדר היום הציבורי את עניין שעון הקיץ. בישראל מושעה ההחלטה בנושא זה ולציבור מסביב אולי נדמה שההשעייה מקבלת סיוע מגבוה). אירופה כולה עברה בשבוע שעבר לחיות על פי שעון הקיץ. בישראל הוקמה ועדה על-ידי שר הפנים, שישבה מספר שבועות על המדוכה ודנה ודנה. אך למסקנה לא הגיעה.

משיחות עם אנשים ברחוב מתקבלת תמונת-מצב לפיה קיימת הסכמה רחבה המקיפה את כל שדרות הציבור בנחיצות המעבר לשעון קיץ, על כל יתרונותיו. יוזמות פרטיות מועלות בכנסת וועדת הכלכלה של הכנסת אף דורשת משר הפנים להחיל את שעון הקיץ בישראל כבר מתחילת שבוע הבא. אך שר הפנים יצחק פרץ עדיין בודק ושוקל. אם מה שנכון וטוב לגבי יבשת שלימה טוב גם לעם בישראל.

השעייה מכוונת

חיים קמיניץ מנכ"ל ארגמן, מפעל לצביעת טקסטיל, ומשה פרי מנהל מפעל "לוי את פרי" לייצור ציוד ספורט מספרים בשבחי הזזת המחוגים.

חיים קמיניץ: "אני חושב ששעון הקיץ חיוני והכרחי, במיוחד בארץ חמה כשלנו. חייבים לנצל את שעות הבוקר המוקדמות, שהן הטובות ביותר מבחינת פריון העבודה. אם מקדימים את שעת היציאה לעבודה מפיקים יותר ואף נשאר זמן פנוי בידי העובד לבלות בחיק משפחתו בשעות האור. המעבר לשעון קיץ מהותי ביותר לגבי כל סוג של עבודה הנעשית בארץ. לדעתי מתעכב אישור המעבר לא עקב סיבות הרלוונטיות לפריון העבודה ולחסכון באנרגיה, אלא מסיבות פוליטיות גרידא.

ממשיך קמיניץ: יתרונותיו של שעון הקיץ מבחינת רווחת העובד ופיריון העבודה נבדקו כבר והוכחו. המעבר לשעון קיץ לא יפגע בציבור הדתי. עובדה שקיים ציבור דתי המוכן להסכים למעבר ואין צורך להתיישר דווקא על פי הקיצוניים מביניהם. אני סבור שיושבים בוועדה אנשים שהדיון כבר לא מדבר אליהם והם כנראה החליטו לפני ששמעו ובדקו.

מעבר עצמאי

משה פרי סבור אף הוא כי יש לעבור לשעון קיץ לאלתר: "ממעבר כזה כולם יפיקו תועלת — גם אני, כיצרן וכמעביד, וגם העובדים שיוכלו לנצל את הזמן כדי לעבוד בו שעות נוספות על פי רצונם או לבלותו בחיק משפחתם. גם שעה אחת נוספת לכל עובד תגדיל את תפוקת המפעל ובסיכומו של דבר תבוא לידי ביטוי במשכורתו של העובד. לאחר הנסיון החיובי של השנה שעברה בה הופעל שעון הקיץ, אין לפקפק יותר בתועלתו ויש להחליט כי יונהג בכל שנה".

תעשיינים נוספים אמרו כי הם שוקלים בחיוב רב את ההצעה לא להמתין להחלטת שר הפנים ולהנהיג כבר מעתה את שעון הקיץ במפעליהם. "את זה איש לא יכול לאסור עלי", אמר אחד מהם.

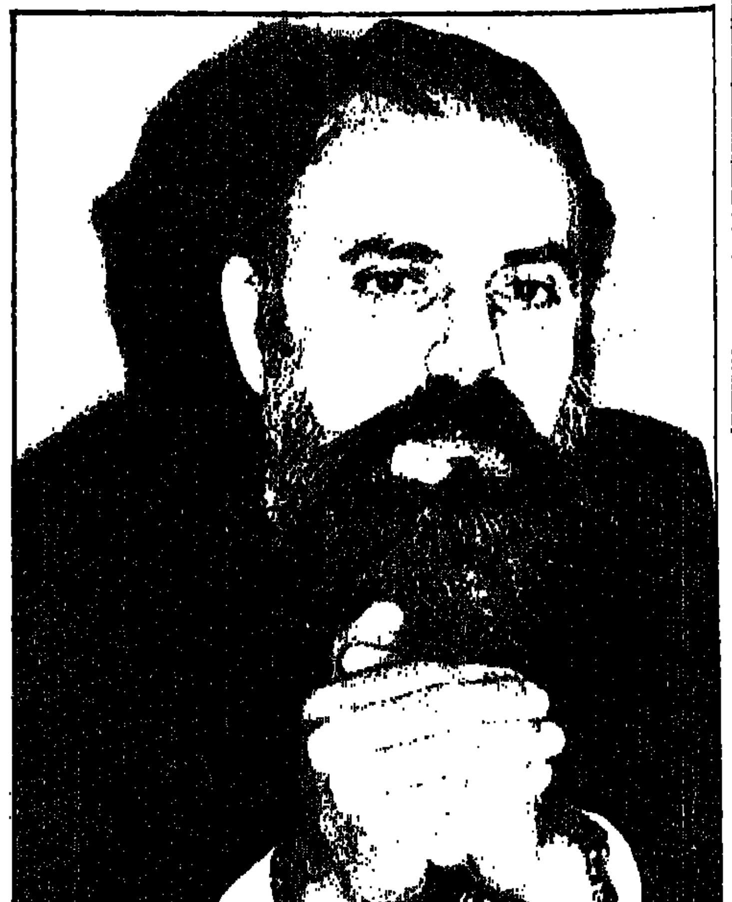

השר פרץ - השעייה בסיוע מלמעלה!

הערה תמציתית על הזמן החדש

שעון הקיץ כבר נוכס
על-ידי שרה של ש"ס
ועל בן הקוקייה
שרה שיר הלל ליה.

אילן שיינפלד

אור בחשכת המשק

מאת אבשלום קווה

הוועדה המרכזת של ההסתדרות החליטה בישיבתה ביום א' ליזום חזית משותפת עם המעסיקים הפרטיים להפעלה חד-צדדית של שעון הקיץ. היתרונות של שעון הקיץ הם בתחומי הפחתת תאונות העבודה, הגברת פריון העבודה והחסכון באנרגיה.

בהסתדרות הוקם צוות מיוחד לטיפול בעניין זה. בראשות שאול בן-שמחון וחברים בו חברי הוועדה המרכזת אפרים ז'ילוני וגדעון שגיא. על סמך בדיקות שנעשו לאחרונה קובע בן-שמחון, כי כתוצאה מהפעלת שעון הקיץ יש חסכון באנרגיה בשיעור של 27 אחוזים ותאונות העבודה פחתו ב-30 אחוזים. נתונים אלה מצטרפים לסקרים המורים בבירור, כי הפעלת שעון הקיץ מפחיתה את תאונות הדרכים.

עבור ההסתדרות יש בהנהגת שעון קיץ כדי לעודד תחום, אשר בכלל מצוקות העיתים מצוי בשולי האירועים — רווחת העובד. שעון הקיץ יאפשר לעובד לבלות יותר בחוג המשפחה ולנצל כרצונו את שעות האור לאחר יום העבודה.

להסתדרות כוח אדיר. היא יכולה לכפות למעשה את הפעלת שעון הקיץ על המשק ועל הציבור. אם שר הפנים, הרב פרץ, ורעיו יוסיפו להשהות את ההחלטה בעניין זה, ינקטו ההסתדרות ולישכת התיאום בצעד מתואם שיקיף יותר משש-מאות אלף איש. גם הסתדרויות המורים יצטרכו לשנות בהתאם לכך את סדר היום בבתי הספר.

כלי אחר שבידי ההסתדרות הוא ועד עובדי הטלוויזיה. אם ישנה הוועד — על דעת אנשי האגף לאיגוד מקצועי — את לוח המשדרים, תהיה בכך תרומה במלחמת הקודש נגד הרב פרץ והם גם יזכו בהדרה ציבורית שנגזלה מהם עקב המאבקים בתוך בניין הטלוויזיה.

גדעון שגיא מצביע על השעון ככלי להגברת הפריון והרווחיות ולהורדת הוצאות הפרט בתחום האנרגיה, שגם לכך יש ערך לא מבוטל. "אולם גורמים הרחוקים מהנושא", אומר שגיא, "והקרובים למערכות מתוקצבות, פחות רגישים לנושא מטעמים מובנים".

לדברי ז'ילוני, ההסתדרות אינה מתכוונת להכנס לוויכוח עם נימוקי הוועדה המיוחדת של משרד הפנים. אולם מעל אלה "בתנאי האקלים של מדינת ישראל יש בהחלט עניין להנהיג שעון קיץ".

שעון הקיץ הוא חלק מהסטאז' של פרץ ושותפיו בלימוד סחיטת הדמוקרטיה. אם ההסתדרות והמעסיקים הפרטיים אכן יפעילו את שעון הקיץ באורח חד-צדדי, יהיה זה יום של אור בחשכה הכללית של המשק.

עורכת אחראית לעמודי הפנים: עמית אנטר
ראש דסק לענייני היום: לוי מורב

ועידת הביקורת מתה, תחי רשות השיפוט

מאת אבשלום קווה

מועצת ההסתדרות הקרובה מתכנסת היום כדי לאשר שורה של שינויים ומינויים בתחום הפיקוח והביקורת. ישיבת המועצה היא המשך ישיר, די פורמאלי, של ועידת ההסתדרות, אשר קיבלה שורה של החלטות בתחומים אלה.

ממכלול ההצעות בולטים אלה העוסקים בהקמת רשות השיפוט הבאה במקומה של ועדת הביקורת המרכזית בלווית סמכויות נוספות והקמת המוסד לבירורים חברתיים. הרפורמה בתחומים אלה, בהשוואה לרפורמות האחרות ומבטיחות לא פחות — יוצאת לדרך.

מאז עוז נסים בכר את ועדת הביקורת המרכזית. הפכה האחרונה לכלי ללא שיניים. יש לכך מספר רב של דוגמאות בשטח. בראש רשות השיפוט יעמוד ראש עיריית באר־שבע, אליהו נאווי, ולצידו תעמוד הנהלה שתורכב בעיקר ממשפטנים. חברי כל הסיעות. איכלוס הרשות במשפטנים מבטיח כי סמכותה לא תצטמצם רק לחצר ההסתדרותית ויהיה לה מעמד גם כלפי בתי־המשפט מחוצה לה.

לדברי יו"ר הוועדה המכינה של המועצה, נתן אלמוזלינו, אשר טרח עם חבריו בחודשים האחרונים על ניסוח התקנונים והשינויים בחוקת ההסתדרות, רשות השיפוט תפעל בהתאם לכללים אלמנטריים של בית־דין לעבודה. המגמה היא לאפשר לחבר ההסתדרות להגיע לצדק, ויחד עם זאת, שהצדק גם ייראה. המועצה תאשר את הקמת המוסד לבירורים חברתיים ותעסוק בסמכויות הוועדה המרכזת ומזכ"ל ההסתדרות, ותוסיף פרק בעניין זה, החסר בחוקה, כך שיהיה נדבך נוסף מיסוד הפרלמנטריזם ההסתדרותי, דברי אלמוזלינו.

המועצה תבחר היום את מבקר ההסתדרות ואת חברי ועדת המבקר. המערך ממליץ על איש המשק הוותיק, נפתלי בלומנטל, הפורש ממועצת המנהלים של „כור". כן תוקם מועצת שופטים שתמנה 101 איש, שתהיה צמודה

נפתלי בלומנטל
המערך ממליץ

לרשות. ברשות המוצעת יהיה בית־הדין העליון של ההסתדרות. חבר הסתדרות שירצה לפנות אל בית־הדין, יוכל להעזר בעורך־דין או בנציג האיגוד המקצועי ובאנשי ועד העובדים. הפנייה של חבר לבית־המשפט משוחררת מכל תשלום אגרה. המדינה תחולק למספר מחוזות ש־יעסקו בתביעות במסגרת רשות שיפוט מחוזית ובמקרים של ערעור יועבר העניין לרשות השיפוט הארצית.

המוסד הנוסף שיתחיל היום לקרום עור וגידים הוא המוסד לבירורים חברתיים. תפקיד כלי זה הוא לשמור ולהקפיד על נורמות חברתיות במסגרת ההסתדרות וחברת העובדים. לדברי אלמוזלינו, זהו מוסד חדש, שתפקידו להיות המצפן והמצפון של ההסתדרות. התחומים בהם יעסוק המוסד הוא בשמירת האתיקה הציבורית.

המועצה תעסוק בפתח ישיבתה בנושא של עיירות בפיתוח. כצעד מקדים, יזמו ההסתדרות והאגף לארגון ולמועצות פועלים בראשות גדעון בן־ישראל את השבתת ירוחם. משום־מה, את הפירות המכוריים של היוזמה קוטפים היום אנשי הליכוד.

נושא אחר שיעמוד על סדר היום הוא היוזמה של תנופה לצמיחה. ייערכו דיונים על פעולות הקרן.

בעוד כחודש ימים תכונס מועצת חברת העובדים. בפניה תובא תכנית ההחלטות של הוועידות המפעליות המתקיימות זה החודש השני. ועידות אלו במתכונת הוועידות המקומיות שנערכו במועצות הפועלים לפני ועידת ההסתדרות האחרונה. הן צעד נוסף בכיוון לשיתוף עובדים במתרחש בחצר המפעל של משק העובדים. מכאן עד הגבית שיתוף עובדים בהנהלת ובהתוויית ההחלטות, המרחק עודנו רב.

מועצת ההסתדרות הקרובה ומועצת חברת העובדים הם, במידה רבה, צעדים פורמאליים המתחייבים מהחלטות ועידת ההסתדרות. הפצעים הפתוחים של סולל־בונה וקופת־חולים מחכים לפתרון המנתחים ולא רק להצעות לסדר היום.

הדירקטורים

רבים מהם צריכים ללכת. רבים שביקשו להשתייך למעמד מבקשים עכשיו לסגת בשקט לפינתם. אחרים מחכים בפינה לתפוס מקומות מתפנים. מהו תפקיד של חבר במועצת־מנהלים — נכונות לקרבן ולשירות או תוספת נוחיות אישית?

מאת אהרון אפרת

חשיפת תפקידיהם, תרומתם ומעמדם של הדירקטורים — חברי מועצות המנהלים — היא תופעת לוואי טבעית לכלכלה הנתונה במשבר. גם גורלם האישי לשבט או לחסד, לרחמים או לזעם — נתון בימים סוערים כאלה. ביתר חריפות ולעיני כל. תמונותיהם מקשטות את גליונות העיתונים ושמותיהם מתגלגלים על כל לשון.

יש דירקטורים ויש דירקטורים. יש עולים ויש נופלים.

ישנם כאלה שמעמדם דווקא מתחזק והם מורידים את כוחם על קטנים מהם. יש קטנים שנופלים על לא עוון בכפם, בעוד הגדולים ממשיכים לשבת בטח על כיסאם. יש המתרוצצים בפחד בין השרים ומבקשים צדק או חסד ויש הבורחים מהחזית בצפצוף גדול. יש הנושאים בעול תוך הכרת אחריותם וצדקתם ויש המצפים בחוריהם עד יעבור זעם.

באירופה שבין שתי מלחמות העולם היו האיגודים המקצועיים רואים ומציגים כתובת למאבקיהם את המשולש: „הון, שלטון ודירקטורים". במדינת רשעפ. במדינת הצריכה שבתקופת הטכנולוגיות החדישות, עלה וגבה מעמדם ואולי צריך לשנות את מקומם לעומת ההון והשלטון.

המשולש הזה כבר אינו אופייני דווקא לקאפיטאליזם הקלאסי. הנה עלתה לגדולה במערב, לאחר מלחמת העולם השנייה, מדינת הרווחה. לדעת הכל, מדינת הרווחה היא תוצר של הסוציאל־דמוקראטיה או של הליבראליזם הסוציאלי המתקדם, בארצות שזכו לגידול מהיר של התוצר הלאומי. אך גם כאן מופיע מעמד הדירקטורים ככתובת לציבור. הדירקטור איננו כבר נציג ההון והשלטון בלבד. הוא הוצב גם בראש שירותי החברה והרווחה. וגם כאן גבה מעמדו למרומים. סימניו ניכרים בתהליך הביורוקראטיזציה של הקרנות הסוציאליות ושל שירותי החינוך, הסעד והבריאות.

תהליך זה טעון טיפול נפרד, אף כי הולך ומתברר כי דווקא בעת משבר כלכלי קשה, להבדיל בין אחריותה של מועצת המנהלים בקונצרן כלכלי לבין אותה אחריות בקרן חברתית, סוציאלית או תרבותית. במדינת הרווחה כל השירותים הסוציאליים משולבים בחוליות פלדה ממש לגורמי המשק ותקציב המדינה. וסרגא דארעא חד הוא: גלימת הדירקטור מתחילה להיות דומה בשני המיגזורים.

הדירקטורים שלנו

מועצות המנהלים, יושבי הראש שלהן וחבריהן, כמו המנהלים, גם הם מצויים עתה על הפרק. גם מי שמכל הבחינות יכול להיות שקט ולהמשיך במשימות המוטלות עליו, אין בו שקט. רבים מהם צריכים ללכת. מאמרים נכתבים: „מנהלים הביתה". רבים מהם, שמאד ביקשו את השייכות ל„מעמד" זה, מצטנעים, מוכנים לסגת בשקט, בלחישה, לפינתם. אחרים מחכים בפינה לתפוס מקומות המתפנים. שמות משמות שונים עולים על במת הציבור גם נגד רצונם. השאלה שבאוויר: „מי הוא דירקטור? מי הוא חבר מועצת־המנהלים? בבנק, בקונצרן כלכלי, במפעל או בחברה, ממשלתית או הסתדרותית, בחברות־ביטוח או בקרנות־גמל?

בעת צרה מתברר, כי מה שפעם הוגדר בחוק או בתקנון, לא ידוע לאלה שנבחרו או התמנו. לא ברור לקהל. האם יש במעמד זה טובת הנאה או נכונות לקורבן, לשירות להתנדבות. האם יש בו ויתור על קצת נוחיות, או ניצול התפקיד לתוספת נוחיות אישית?

לא חלילה שאין במדינה חוק ל„רשות החברות הממשלתית" או תקנונים למפעלי חברת־העובדים, או חוקים לחברות הכלכליות של העיריות ושל הסוכנות. אלא שמתברר, כי אין רצון עז להזדקק לעיתים מזומנות לחוקים ולתקנונים. לא בעת מינוי דירקטורים או החלפתם של יושבי ראש, ולא בידי היושבי־ראש.

אם אין מבקר המדינה או מבקר הסוכנות או מבקר ההסתדרות מוציא אחת לכמה שנים את המחדלים החוצה — נוח לנו במנוחה, והעסקים — כרגיל. אם דו"ח המבקר יוצא — או אז מתברר: יש תקנון, יש חוק. לא תמיד מתברר שיש גם דין ודין צדק.

הכלכלה הלאומית שלנו היא פלורליסטית במהותה ובמבנה. המשק זרוע על כל ענפיו בפסיפס של חברות כלכליות ממשלתיות, הסתדרותיות, ציבוריות ומעורבות בין כל הגורמים דלעיל. להלכה קיים המוסד של הדירקטוריון — מועצת המנהלים, כלשון החוק, חוק „רשות החברות הממשלתיות", שנתקבל בנוסחו החדש במאי 1977, שימש בסיס גם לחברות אחרות בתקנותיו על דבר ריקמת היחסים בין היו"ר למנהל, בין המנהל למועצת־המנהלים והדדית.

ראוי להזכיר בהזדמנות זו, כי להלכה נתקבל בחוק רשות החברות הממשלתיות גם סעיף 17(א) בדבר חובת ייצוג העובדים במועצת־המנהלים של הקונצרן או החברה. לצערנו, כאשר נציגי מפלגת העבודה דרשו לעצמם נציגים בחברות הממשלתיות מאת שרי הליכוד בממשלת האחדות, הם שכחו שהחוק מחייב גם נציגות לעובדים השכירים במועצות המנהלים.

עתה, בעת משבר, כאשר נחשפות לעיני הציבור תופעות שליליות בדרכי עבודתן של מועצות המנהלים — התמונה היא עגומה. הדירקטור לקח לרוב את תוארו ברצינות מוגזמת, אך את אחריותו לשליחות הוא לקח לא אחת בקלות דעת.

בין אם באלסינט, בין אם בסולל בונה, נאלמו או נעלמו מעל הבמה השמות הידועים וגם המפורסמים. הבמות שקטות. אולי ישראל קיסר היה מחליט עתה לפטר את מחצית חברי מועצת המנהלים בכל חברה, כפי שעשה בבנק הפועלים — המשוחררים היו בולעים את זה בלי להרים קול. יש בוודאי מישהו מהם שמתפלל כי שחרורו יעבור בשקט ולא ידעו כי היה. כך גם קורה בחברות הממשלתיות כמספנות ישראל, ופרטיות כ„אתא". כל מי שהתרוצץ לקבל את המקום בדירקטוריון דרך קשרי חברה, לא ירים עתה קול אם יקבל מכתב סיום בכבוד.

לאחר העברת השלטון לליכוד ב־1972 התרחשה תופעה מבישה. שרים לשעבר הפעילו את מיטב הקשרים שלהם לקבל מקום כאחד הדירקטורים, בחברות הממשלתיות ואלו של חברת העובדים, אף על פי שהמשיכו לכהן כחברי־כנסת. לא יכולתי לפרש לעצמי את התופעה אחרת, מאשר החתירה לאותה תוספת הכנסה וטובות הנאה של הוצאות רכב, תשלומים עבור ישיבות וייעוץ בוועדות־משנה. שרי הליכוד נהגו משום מה בשנתיים הראשונות באיפוק, והאירו אנשים רבים במקומותיהם. אך הלחץ לא איחר לבוא מלמטה, מ„שורות הלוחמים" של אלטלנה וכאלה שנרשמו לאלטלנה ב־1978, של אנשי אצ"ל או אלה שהצטרפו רטרואקטיבית לאצ"ל ב־1978. וגם לליבראלים של ארליך־פלומין־מודעי לא חסרו מועמדים. כל אלה תבעו את חלקם בשלל, והדברים התחילו להתבצע. לא אחת בכוחנות ללא בושה. את החשבון עבור גלגולי הנשמות האלו במועצות־המנהלים פרעו לצערנו מפעלי המשק, שגורלם הופקד לא אחת בידי מוסדות רופפים, מתחלפים וחסרי יציבות ציבורית ואנושית.

מקרה כי"ל — „מבט שני"

הטלוויזיה הישראלי הגישה לנו ב„מבט שני" חזיון מביש על המתרחש בזירת הדירקטוריונים. הנשוא היה הפעם חברה ממשלתית גדולה ורווחית, המתנהלת לפי חוק רשות החברות הממשלתיות ובעלת מעמד ראשון במעלה במשק הישראלי — „כימיקלים לישראל" (כי"ל), חברת־האם לכ־15 חברות בנות, עם מכירות של כ־600 מיליון דולר לשנה. החברה חולשת על מפעלי ים־המלח, חברת הברום, רותם רשנים, דשנים וחומרים כימיים, פוספטים וכו'. בראשה עומדת מועצת־מנהלים כחוק בראשות ישראל סחרוב, שנשלח בשעתו למועצת־המנהלים מטעמו של שר האוצר הראשון של הליכוד, שמחה ארליך ז"ל, במגמה ברורה לרשת את חיים גבתי, מייסדה של כי"ל והיושב־ראש שלה מאז היווסדה. ישראל סחרוב הספיק להחליף את מרבית חברי מועצת־המנהלים, לפי טעמו.

אך הנה באה שעתו. כי"ל כפופה למשרד המסחר והתעשייה. אל מרחב חייה התפרץ לאחרונה השר בעל התפיסה הקרבית הברוטאלית בהצנחת דירקטורים ראשים ומנהלי מישנה מכל הסוגים. כמו מלחמת לבנון, שאת האחריות על כשלונה הטילה ועדת חקירה ממלכתית על ראשו — גם כאן מצטיין אריק שרון בהליכה רומסת, תוך הולכת פיקודיו „אחרי" לתפוש עמדות במשרד המסחר והתעשייה ובמפעלים ממלכתיים ומשרדיהם.

ועתה על הפרק: כי"ל. לכאורה אפשר היה לטעון כלפי ישראל סחרוב, שאריק שרון נוהג כפי שנהג הוא בהרחת חברי מועצת־המנהלים שהוא עמד בראשן. ככתוב: „על דאטפת אטפוך" כפי שהירחת — הורחת! אבל המשחק הוא מסוכן מדי, שעם ישראל יתן לשרון להשתולל במפעליו כמו פיל בחנות חרסינה.

אין זו הפעם הראשונה לתרגיל מעין זה של אריק שרון. במשרד הבטחון מנע כבר ארגון העובדים למנות את גנגר כראש אגף מרכזי במשרדו. כפי שמתברר עתה ההצעה ב„מבט שני", הרי גם בכי"ל מנעו כבר העובדים את הנצחתו של דירקטור כראש אגף כוח־אדם בחברה. שרון ביקש מאחוריו שובל ארוך של מועמדים לדירקטורים, הערוכים להריח ולהוות עמדות. אם אין עמדה פנויה — יוצרים אותה בשביל המועמד. אם אין אגף פנוי — ייצרו אותו יחד עם הדירקטור. העיקר — להזיז אנשי צבאות שרון במכלכה החדשה של אריק, במשק הישראלי.

לאחר שלא הצליח למנות דירקטור לכוח־אדם, נראה לו יותר פשוט להדיח את כי"ל ולמנות את רפי איתן כיו"ר מועצת המנהלים של כי"ל. לזה אפשר אפילו להעניק את החתימה השנייה הדרושה, של שר. כיוון שמדובר על מינוי אדם שנפלט להסתלק משירות הבטחון לאחר הפרשה העגומה של פולארד בוושינגטון.

מה שמעורר תמיהה הוא, איך נתקבלה ההצעה פה אחד במועצת־המנהלים, כפי שפורסם. האמנם הספיק כבר הליכוד להכניס את כל מועצת־המנהלים לפי טעמו של שר המסחר והתעשייה? ואמנם, קרה כפי שאמר עוזרו של שרון: „לא רציתם איש כמו ... כראש כוח־אדם, תקבלו איש שרון כיו"ר לחברה כולה".

מה שלא יהיה, אנו רואים את שר המסחר והתעשייה צועד קדימה בכיבושיו, בהסכמה הטובה של ראש הממשלה ובתמיכה של עוזרי־דירקטורים־מטעם שהם, כאמור, גם הון וגם השלטון. האם לא יתגשם גם לגביו נוסח הפסוק: מודחיך עשויים להדיח גם אותך! כן יהי!

כשר, אבל מסריח

מאת ז'אן כהן, אתונה

ביום שישי, 28 במארס, נאסרה אונייה יוונית שנשאה דגל של איי קיימן בתוך מימי החופים של יוון. האונייה נשאה נשק. לפי האשמות שהובאו נגד רב החובל ולאסים ציביציס, שהוגשו בשבת, 29 במארס, הנשק היה מוברח. בהודעת משרד הספנות צויין, כי האונייה היתה בדרכה מישראל לפורטוגל ולאמריקה הלטינית. במטען האונייה היתה תחמושת, תת־מקלעים מסוג עוזי ומסוק, כל אלה תוצרת ישראל.

לפי ההודעה הרשמית, המדובר באוניית משא בעלת מעמס של 3000 טונות ושמה „וסט ליאון". היא ענתה לא רחוק מחופי האי כרתים. למפקד הספינה של משטרת החופים שהגיע לאונייה נאמר על ידי רב החובל, כי יש לו בעיות עם המנועים. משעזבה ספינת משטרת החופים את האונייה, מיהר רב החובל של „וסט ליאון", ציביציס, להניע את המנועים וניסה לצאת מחוץ למים הטריטוריאליים של יוון. מפקד ספינת משטרת החופים חזר ואסר את האונייה. תוך כדי המאסר נתגלה שצוות האונייה ניסה לשנות את שם האונייה מ„קפיטן ולאסיס" ל„ווסט ליאון".

לאחר המאסר אמר רב החובל ציביציס, כי האונייה נושאת נשק וטען כי ניירות האונייה חוקיים. הוא הוסיף, כי יעדי האונייה הם פורטוגל, גוואטמאלה, ונמלים אחרים באמריקה הלטינית. אשר לשינוי שמה של האונייה, אמר רב החובל לשלטונות היווניים, כי זה היה הכרחי משום שרצה למנוע את הכנסת האונייה שלו לרשימת החרם הערבי. לבסוף סיפר, כי האונייה עגנה בנמל אשדוד, שם טענו אותה.

האונייה היא בבעלות חברת „נתיבי מאנוס" והחברת ספנות ישראלית בבעלות פאול וייסמן. כאשר נתבקש וייסמן על־ידי היומון היווני „קאתימריני" להגיב, טען שהמיטען חוקי, אך סירב לומר למי נועד הנשק.

עד כאן הסיפור. אך כמה שאלות נשארו ללא מענה. אם ניירות האונייה היו כשרים, ואין ספק שהיו, מדוע נעצרו הקברניט וקציניו והואשמו בהברחת נשק ובנסיון לחלקו? (למקרה שיורשעו, צפוי להם עונש של עד שבע שנות מאסר). מדוע מסרבים שלטונות יוון לומר דבר על החקירה? מדוע הזכירה העיתונות היוונית את הסיפור ביום ו' כעניין בעל חשיבות מועטה, ולא חזרה עוד אליו?

מאת דורית גפן

„חירות": סכסוך על אש גבוהה

המכריע להשגת הסכם מהיר בין המחנות בין תנועת החירות לא הועיל. אין עוד כל ... מושב הוועידה השני של „חירות" ... לפני ועידת מפלגת העבודה, הנפתחת ... ימים. הטון הקונסטרוקטיבי ... ראשי „חירות" כלפי חוץ, לא ... את העובדה הבסיסית, כי כל הצדדים ... במקום, ומתעקשים על תביעותיהם. ... של הוועידה האחרונה מתחילה ... להתפוגג בתודעתם של מנהיגי ..., אשר חזרו בדיוניהם המשותפים ... של ערב הוועידה. אלא שכזכור, גם ... לא הצליחו להגיע לפשרה, ונאלצו לבוא ... ועידה ללא הסכמה, התוצאות רשומות ... העתונות של אותם ימים.

... לוי מצא את עצמו לאחר הוועידה ... של התגוננות ושל צורך דחוף לתקן ... הדימוי הקשה שהותירו התפרעויות של ... ניכור. שמיר וחבריו פירשו משום מה ... התנהגות המאופקת הזו כסימן של ... שניתן לנצלו כדי להשיג רווחים, ... לא השיגו בעת הוועידה. יותר מזה, ... כך הם לפחות אומרים, כי המחנה ... שמיר הוא הגדול מבין שלושת המחנות. ... המופץ על ידם בשבועות האחרונים ... כי לא הם היו אלה שלא רצו בהתמודדות, ... דווקא מחנה לוי. המלחמה הפסיכולוגית ... היא חלק מהמאבק הפנימי.

לכאורה לפחות, אפשר היה לפתור את ... יחסי הכוחות בתוך „חירות" בדרך ... פשוטה ביותר, שאותה הציע אריק ... לפי אותה הצעה תיערך הצבעה חשאית, ... יסמן כל ציר וציר ועידה שם אחד מבין ... שמיר־ארנס, לוי, או שרון. בכך ... גודלו המדוייק של כל אחד מהמחנות, ... יינתן לכל מחנה הייצוג היחסי בכל ... ומפלגה: במרכז בהנהלה ובמזכירות. ... שמיר דחה את ההצעה על הסף. ... הודיע כבר משה קצב, יו"ר ..., כי אין כל אפשרות ציבורית ומוסרית להשהות עד בלי גבול את כינוס המושב השני של הוועידה, והוא ייאלץ לכנס את הוועידה גם ללא הסכמה בין המחנות. מבחינה פורמלית הצירים עדיין לא אושרו, ואילו המפלגה נמצאת במצב אבסורדי, שבו המוסדות הישנים אינם תקפים עוד, ואילו המוסדות החדשים טרם נבחרו. נכון, כי כל עוד אין בוחרים במוסד חדש, ממשיך המוסד הקודם לפעול. אך לכך חייבת להיות הסכמה, וזו כידוע איננה קיימת.

ההצעה שהביאו נציגי מחנה שמיר־ארנס במו"מ שהתקיים בראשית השבוע הבליטה ביתר שאת את השאננות שאחזה במחנה שמיר. המנסה — כמו בעבר — להרוויח זמן. ההצעה כללה עריכת שני מושבים של הוועידה, כאשר בראשון והמוקדם ביניהם יובאו לאישור ולהצבעה שלושה נושאים „מוסכמים": בחירת יצחק שמיר ליו"ר התנועה; בחירת שמיר ליו"ר ההנהלה, ואישור הסכם האיחוד עם המפלגה הליברלית. אין לדעת מה היתה עמדת לוי ושרון אילו הציעו נציגי שמיר, כי במושב הנוסף של הוועידה (השלישי) ייבחרו יו"ר למרכז ולמזכירות מאנשי לוי ושרון, אך הצעה כזו כלל לא היתה. ברור, כי ההצעה נדחתה על הסף. כאמור, הרושם ההולך ומתחזק הוא, כי שמיר ומקורביו מבקשים לחזור לנקודת ההתחלה, שבה טענו כי הם הרוב ב„חירות". יתכן, כי ללא אימת צירי הוועידה מעל ראשיהם הם חשים בטוחים יותר, אך יש בכך מידה לא מבוטלת של אשליה, שכן הוויכוח הבסיסי על חלוקת הכוחות בתוך „חירות" עומד בעינו במלוא חריפותו, ושום תכססים כאלה או אחרים לא יטשטשו את המצב.

יש לציין, כי את „הוואקום" של אי־הסכמה ממלאות התארגנויות והתכנסויות של כל המחנות, ומטבע הדברים אין בכך כדי להביא להרגעת הרוחות, אלא דווקא להלהטתן. וזהי נוסחה בדוקה לשמור את הסכסוך והקרע הפנימי על אש גבוהה.

דוד לוי

יצחק שמיר

יחד או לחוד

הברית בין „יחד" לבין מפלגת העבודה, אשר איפשרה לשמעון פרס עמדת מיקוח חשובה מול הליכוד, סוכמה בשעתו בהסכם אשר נתן ל„יחד" אופציה להליכה משותפת עם „העבודה" בבחירות הבאות. צורת השותפות אמורה להקבע תוך מו"מ.

בין האפשרויות השונות היתה גם כזו של איחוד. במפלגת העבודה אין תמימות דעים בנושא זה, וישנם גורמים שונים, ביניהם התק"ם, שאינם רואים בחיוב את צירופם של אנשי „יחד" למפלגת העבודה.

בינתיים נשמעים מפעם לפעם יללותיו של „חתול שחור", החולף לו לפעמים בין עזר וייצמן לבין חבריו ב„עבודה". התקרית האחרונה קשורה במינויו של מוטי הוד לתפקיד יו"ר מועצת המנהלים של התעשייה האווירית. המינוי הובטח בשעתו, כחלק מהסכם השותפות הפוליטית בין שתי המפלגות. הנסיון להתחמק מההתחייבות, הרגל שהניח רבין בהתנגדותו למינוי, או בניסוח מעודן יותר, העדפתו את צבי צור, אינה מוסיפה נחת לוויצמן, שגם בלא תקרית זו מתהלך בלתי מרוצה. וויצמן כבר הכריז בעבר, כי הוא לא יישב בממשלה בראשותו של יצחק שמיר, וגם אם אין לתפוש כל פוליטיקאי במלה שאמר אי־פעם, נראה כי לא היתה זו פליטת־פה מקרית. הנושא המעניין ביותר את וויצמן הוא מדיניות השלום, ובמצב הנוכחי קשה לו למצוא הרבה ניחומים. התנופה והמרץ שלו נתקלים בכל פעם במחסום הנמוך, אך העיקש, של שר החוץ שמיר.

עזר וייצמן

רוחות ימי הביניים

המפלגות הדתיות בישראל חייבות להיות צדיקות גמורות, אחרת קשה להבין כיצד מלאכתן נעשית גם בידי מפלגת העבודה. החיזור האינטנסיבי אחרי הדתיים מצד מפלגת העבודה מלמד על הציפיות הגדולות, שתולים בהם ראשי „העבודה" לקשר הדוק יותר בעתיד.

המפלגות הדתיות בעלות החזות הצדקנית יכולות ללמד את אחיותיהן החילוניות פרק בפוליטיקה. מעולם לא הצליחו להגיע לעמדת כוח כה גדולה כמו שיש להן היום. וזאת דווקא בסיטואציה פוליטית, אשר לפחות על פניה נראתה כקשה ביותר עבורן. שכן ניתן היה תיאורטית וגם מעשית להקים קואליציה בלעדיהן. אפשר היה לפחות להחזיק אותן קצר, ולעמוד ביתר נחישות מול תביעותיהן בתחום הדתי.

לא כאן המקום לעסוק באופנסיבה הדתית המתנהלת היום בארץ. זוהי תופעה הראוייה לתחקיר רציני, אשר יגלה את רשת הפעולה המסועפת והמורכבת של החוגים הדתיים השונים — במיתקפה שלהם על הרוב הדומם והפאסיבי של הציבור.

גודלו של הציבור הדתי יכול להימדד בשתי קטגוריות: האחת, על פי אחוז המצביעים עבור המפלגות הדתיות; והשנייה, על פי אחוז המגדירים עצמם כדתיים. לפי הקטגוריה השנייה מדובר בציבור גדול יותר. אך עדיין זהו מיעוט. אך מי שמאזין בקביעות לתוכניות המלל ברדיו עשוי להתרשם, כי לא כך הם פני הדברים. דוגמה קטנה ו„טריה" היא משאל טלפוני שערך השבוע גבי גזית בתוכניתו „יש עניין" בנושא שעון הקיץ. התוצאות היו מדהימות. כמאה טילפנו לומר, שהם נגד הנהגתו, וכמאה וכמה — היו בעד. כלומר, כמעט שוויון. האמנם זוהי החלוקה בעניין זה בציבור? ודאי שלא. מה שמעניין כאן היא ההתארגנות הזריזה של אותם גורמים דתיים לטלפן. התארגנות הזו מורגשת היטב גם בתוכניות רדיו אחרות, עד כי הרושם הבלתי נמנע הוא, שאנו נמצאים בעיצומה של מיתקפה יזומה ומאורגנת היטב של שטיפת מוח ציבורית.

על רקע זה יש לראות את הנסיגה של הוועדה המכינה של ועידת מפלגת העבודה, אשר בהשפעת ראש הממשלה שמעון פרס החליטה להימנע מלהביא לוועידת המפלגה הצעה מפורטת בנושאי דת ומדינה, ולהסתפק בנוסחאות כלליות. לזכותו של פרס ייאמר, כי הוא לא הצטעצע במלים, והניח את הדברים בגלוי על השולחן באומרו, כי מצע מפורט מדי עלול לדעתו להרתיע את המפלגות הדתיות, ואת המצביעים הדתיים. פרס אמר את אשר אמר והרוב בוועדה המכינה קיבל את דעתו.

וזהו נסיגה שיש בה יותר מאשר רמז לגבי נכונתה של מפלגת העבודה להיכנע בעתיד לידי השותפים הפוטנציאליים מהמפלגות הדתיות. כל מפלגה, ובוודאי מפלגה גדולה בעלת יומרות להקים ממשלה בראשותה, חייבת לנסות ולהרחיב את מעגלי המצביעים שלה. אך בד בבד עליה לשמור על הבסיס האלקטוראלי שלה, ולהיזהר מפני תהליך של קיזוז עצמי, כלומר, שתפסיד במקום אחד את מה שאולי תרוויח במקום אחר.

מפלגת העבודה מעולם לא היתה מפלגה רדיקלית בעמדותיה האנטי־דתיות, וחלק גדול ועיקרי מההישגים שמחזיקים היום המפלגות הדתיות ניתנו להם בממשלות מפא"י והעבודה. גם בעבר הקרוב, עמד השיקול הפוליטי־אלקטוראלי־קואליציוני בהחלטות שהתקבלו בנושאי דת ומדינה אצל מחברי המצע של מפלגת העבודה. המעבר נסיגה מוצהרת כזו — על רקע המיתקפה הדתית, שתוקפת כמעט כל תחום בחיינו — כאשר נראה כי הצליחה לפרוץ סכרים רבים, יש בה בשורה רעה של יותר קלריקליזציה של מדינת ישראל, ושל התגברות התפשטות רוחות ימי הביניים בחברה הישראלית.

אתגרי שנות האלפיים

בין הנושאים הרבים והשונים שבהם תעסוק הוועידה הרביעית של מפלגת העבודה יהיה גם המבט של ישראל לקראת שנות האלפיים. אין נשאר טווח זמן רחוק כל כך, ומהן ארבע־עשרה שנים בחיי עם ומדינה?

בדברי ועדת המשנה, אשר הכינו את טיוטת ההצעות לקראת הדיון בוועידה, מצוטטים את דבריו של דוד בן־גוריון: „בהקמת המדינה עלינו על הר תלול. אין לנו ברירה לעמוד במקומנו. או שנתגלגל במורד התהום, או שנתקדם במעלה ההר לפסגה".

בדברי נסיונו, יו"ר ועדת המשנה, מבהיר בחתך ההמלצות, הכוללות שמונה פרקים, כי אין זו תחזית או הצעת תכנון, ואף לא נסיון למצות את הנושא. הכוונה, הוא מדגיש, היא להעלות בפני הוועידה את החשיבות והחיוניות שבעיסוק שיטתי בנושאי הטווח הארוך — להציע גישה אידיאולוגית ואינטגראטיבית, להציע כמה עקרונות וקווים כלליים בכיוון זה, להעלות על כלים תנועתיים לטיפול שיטתי בבעיות יסוד ארוכות טווח של ישראל ותנועת העבודה.

מבין הפרקים השונים בחרתי להביא כאן את זה העוסק בתפקידה החלוצי של תנועת העבודה, אשר בו עשוי להיות המבחן של מפלגת העבודה בהתמודדות עם אתגרי שנות האלפיים. שאז כמו גם היום, יימדדו על פי מבחן הציבור.

בניסוח כל הפרקים השתתפו גם מזכ"ל העבודה עוזי ברעם, ח"כ אהרון הראל, מנכ"ל בית ברל, ופרופ' שלמה בן־עמי, הראש ... של בית ברל.

להלן ההמלצות לגבי תפקידה החלוצי של תנועת העבודה:

„הישגי העבר של תנועת העבודה הם גדולים, אולם אין בהם כמות־שהם — ללא יצירה ציונית־חלוצית חדשה — תשובה לבעיות ההווה והעתיד של ישראל ושל תנועת העבודה.

כוחה ויחודה הוא באופיה היצרני, היצירתי והחלוצי, ובאי השתעבדות לדוקטרינות אידאולוגיות נוקשות.

הפתרונות „הקלאסיים" של תנועת הפועלים והתנועות הסוציאל־דמוקרטיות מחייבים בימינו מחשבה ועדכון. הנסיון לשפר את הצדק החברתי ולצמצם פערים בחברה על־ידי העברת הבעלות על אמצעי הייצור לידיים ציבוריות, פעילות האיגוד המקצועי ותחיקה סוציאלית מתקדמת הוכתר במידה של הצלחה. אבל אין באלה כדי יצירת חברה חדשה. דרושה צורת משק וחברה, אשר תעשה את האדם העובד לאדון על גורלו.

דבר זה מתחייב גם מהתפתחות המדע והטכנולוגיה המודרניים. בתהליך המוביל מהמהפכה התעשייתית למהפכה המדעית הולכת ומשתנה משמעות המושג „תנועת פועלים" על רקע השינויים באופיה של העבודה ובהקצאת הזמן בין מה שמקובל לכנות פעילות כלכלית לבין הזמן המוגדר כלימודים או פנאי. המאפיינים של העבודה המודרנית שונים, במידה מסויימת, מאלמנטים מסויימים של העבודה הקלאסית. יש בה איכות של יצירתיות ברמת הפרט, צמצום השגרתיות, שמוש בידע מתוחכם, וקידומו של פנאי רב יותר

דוד בן־גוריון על הר תלול

המובנה לתוך המערכת החדשה. תהליך זה והשינויים המתבקשים ממנו במשק ובחברה הולמים במידה רבה את ערכי היסוד של תנועת העבודה הישראלית, של הסוציאליזם הקונסטרוקטיבי.

התהליך הדינמי של יצירה חדשנית נעצר בנקודה כלשהי בתולדות תנועת העבודה הישראלית. הצורות הקיימות הוקפאו, ובמקרים רבים קפאו על שמריהם. על תנועת העבודה הישראלית להתחיל מחדש את תהליך הניסוי המתמיד של צורות משק וחברה שתופיים ושתפניים ביחסי הייצור, ובמעמד העובד מול אמצעי הייצור ובמעמד העובד מול אמצעי הייצור, מנוהלים בצורה דמוקרטית ומבוססים על חתירה למידה מירבית, ככל האפשר, של שוויון.

עתידה של תנועת העבודה תלוי בכך אם תשכיל להיות תנועת עבודה ומדע: תנועה שבה — במשק החדיש שהיא שותפה לפתוחו — הולכת ותופסת העבודה הידענית את מקומה של העבודה הידנית, ומוטבע עליו חותמה הערכי־החברתי, חותם השתופיות.

מבחנה הבסיסי, לטווח ארוך, של תנועת העבודה הוא אם היא תשוב ותהיה לגורם חלוצי ומוביל בפתוח המשקי והחברתי החדש של ישראל, ותחזור ותמלא תפקיד מרכזי ביצירת מקומות התעסוקה העתידיים של ישראל.

על תנועת העבודה להתוות וליזום את העתיד הלאומי והחברתי של ישראל".

הדברים מדברים בעד עצמם בצד הביקורת המרומזת על מצבה העכשוי של תנועת העבודה, שמפלגת העבודה היא הכוח הפוליטי הדומיננטי בתוכה. יש כאן ראייה מחודשת של תפקידה האקטיבי היום של תנועת העבודה בבנייתה ועיצובה של החברה הישראלית.

בלי חולשה ופיק ברכיים

תשובתו של מארק גפן לאהרן מגד („על המשמר" 28.3.86) ביטאה דיעות והרגשות של חברים רבים, שרואים את עצמם כעומדים בצד השמאלי של החברה הישראלית, בלי כל הרגשות של חולשה ופיק ברכיים בפני הזרם העכור של „גוש אמונים" ודומיהם.

פחות מאהרן מגד אני מכיר את השמאל שבעיר — בטוחני שלרבים וטובים מהם הוא גורם עוול בביקורתו המוחצת, הם אינם ראויים לה — אולם היטב ידועים לי דרכי הקיבוץ, שאני חבר בו זה קרוב לשישים שנה. מאות חברי קיבוצים, ואולי אלפים, ממזגים בחיי היומיום שלהם עבודה גופנית ורוחנית. יש ביניהם ציירים, פסלים, סופרים ומשוררים ואנשי הגות, פובליציסטים ומרצים באוניברסיטאות — כמעט כולם מקדישים כמחצית מימי השבוע לעבודה גופנית והשאר קודש לעבודתם הרוחנית. הקיבוצים רואים זאת כיום בעין יפה. אין איש מתאונן על „האינטליגנטים". והקיבוצים הללו בונים את הארץ ומיישבים שממותיה בצורה יותר יסודית ויעילה מאלה שאהרן מגד התחיל לסגוד להם.

אנו רואים את עצמנו כשמאל ישראלי, כואבים את חולשתה של תנועת העבודה, שהיא בסיס ומקור כוחנו. הפצע הפתוח, המלא מוגלה ושותת דם של בעיית יחסנו עם העם הערבי השכן, ניתן — לדעתנו — למצוא לו ארוכה בתנאי של נקיטת עמדה נכונה בשאלה זו, ויש לנו עמדה כזאת.

צרתו של א. מגד היא, שהוא בעבודתו במשך שנים בשקידה באמצעות מכשירו היחידי — העט — הימר על הצד הניצי, שאין בו כוח אינטלקטואלי ומוסרי ראוי לשמו לראות בעיניים פקוחות את בעיית אחוות העמים בארצנו כדי לתת לה פתרון ריאלי וצודק.

יעקב הורביץ, עין החורש

כמו ברוסיה הסובייטית

במשטר חברתי דוגמת רוסיה הסובייטית וגרורותיה המדינה קובעת את אורח חייו של האזרח מהעריסה עד לקבר, דואגת לכלכלה לייצור, קובעת את פריון העבודה של כל עובד ואת רמת־חייהם המינימלית של מיליוני אזרחיה. בקיצור, היא מזינה את אוכלוסייתה. השאלה היא אם יש לאזרחים מודעות חברתית־אידיאית כדי שיוכלו לתת למדינה תמורה נאותה. המציאות מלמדת שמשטרים אלה אינם מביאים מזור ואושר כמו המשטרים הדמוקרטיים.

דומני, כי מאז שקמה ממשלת הליכוד הלאומי אנו עדים לתופעה דומה למשטר החברתי ברוסיה הסובייטית. מעורבותה של הממשלה בכל תחומי הכלכלה היא בשיאה. היא דואגת לכולם, בניגוד למשטר ליברלי־דמוקרטי, בו העם בעזרת יוזמתו, כשרונו ועבודתו מזין את ממשלתו ובאמצעות המיסים היא מספקת לעם את השירותים החיוניים כמו בריאות, חינוך וכד'. נוצר מצב בו רוב העם שקודם עבד, ייצר וייסד נכסים מתחיל לסמוך על ממשלתו שהיא תדאג לו בכל. אם לא תהיה עבודה — ייתנו לו דמי־אבטלה. אם מפעל יפשוט את הרגל — הממשלה תשלם את חובותיו. ומכיוון שאנו תלויים ברצון הממשלה הריכוזית הזו, היא גם מרשה לעצמה להתעלל בעם בכל מיני גזירות. כמו ברוסיה הסובייטית, גם הממשלה הזו אינה מקשיבה לעם, כי יש לה רוב גדול בבית המחוקקים שיכול להעביר כל גזירה, כמו בסובייט העליון, ללא אופוזיציה בעלת־משקל.

יש לי הרושם ששתי המפלגות הגדולות המרכיבות את ממשלת הליכוד הלאומי מרוצים ממצב זה, כי בידיהן מרוכז כוח כביר. במרוצת הזמן ייטשטשו ההבדלים ותיווצר כעין פדרציה שלטונית שתעשוק את העם, כמו במשטרים האנטי־דמוקרטיים.

חיים תצורי, איילת השחר

האם אני „אנטישמי"?

מכל תשדירי השירות בטלוויזיה אהבתי אני, ובוודאי רבים כמוני, את תשדיר האשכוליות, עליו יצא הקצף. עורכת המדור „אדם וביתו" אף מנסה להטיל עונש — חדלה לקנות אשכוליות, הפרי הנהדר והזול של ארצנו.

הן, וכדי כמה ציירים ופסלים גאונים נתנו ביטוי אמנותי ליופי הטבעי של האשה וכן גם שיר השירים.

שורת הבנות הנאות בתשדיר גורמת הנאה לצופה, עם או בלי אשכוליות. או מה הפסול בכך? תנו להן להתגנדר, והניחו לציבור ליהנות מאשכוליות יפות, טעימות, מרנינות...

א. אוריין (עבר גיל 18...), שער העמקים

תגובה: גם בעיני מצא הסרטון חן ולא עליו אני כועסת, אלא על המפרסם, גילה זילזול ואטימות חושי כלפי ציבור גדול של נשים שכן נעלבנו. בצדק או שלא בצדק.

אישית אני גם נהנית מבדיחה אנטישמית טובה, אבל אנתק מגע מסחרי עם כל חברה שתשתמש בה לצרכי פרסומת, וסליחה על ההשוואה. צביה בן־שלום

בעריכת עלינא תורי

מסך ראשון

עולם של אתמול — היום

מאת גיורא מנור

תיאטרון העיר דיסלדורף בקאבארט מיצירות קורט טוחולסקי, „קהל נכבד, האם אתה באמת כל כך טיפש?"; עריכת התומר: יירגן פישר וסטפאן ויגר, (שגם ביים), בהשתתפות מנואלה אלפונס, הנה זייפרט, ריידאר מילר־אלמאו, ברט אוברדורפר וסטפאן ויגר; ניהול מוסיקאלי: קורט בהם.

המושג „דקאדנס" בהיסטוריה נודף ממנו ריח של התפוררות, של רקבון, של מעשים בלתי־מוסריים ובכלל שלל דימויים מעוררי סלידה. ימי רומא האחרונים מצטיירים בעיני רבים כימי המון רעב, נודד ברחובות שוממים וחורבות עשנות: הימים של טרום־הנאציזם נחרתו בזכרון הדור שלא חש את התקופה על בשרו, כשנות מיליונים של מובטלים, המתהלכים קודרי־פנים ברחובות, מהדקים את מעיליהם הבלויים סביב גופם הרזה. הכל נוטים לשכוח, שאותן תקופות של התנוונות כביכול — ויש רבות כאלה בתולדות המין האנושי החוטא... — היו, על פי רוב, גם תקופות של פריחה תרבותית, של שיא התחכום ? של מופעים מרהיבים ומלהיבים, של גיבוש סגנונות, ורישומם של פרקים אלה בתולדות העמים ניכר היטב במוזיאונים ובספריות.

ימי הרפובליקה הוויימארית של גרמניה שבין שתי מלחמות העולם, אף הם היו עשירים בחיי תרבות, בייחוד בתחום התיאטרון והספרות אבל לא פחות בארכיטקטורה, בציור ובמחול המודרני. די אם נזכיר שמות כגון ברט ברכט, ארווין פיסקאטור, אדריכלי ה„באוהאוס", את מרי ויגמן או בורטיוס, את הסופר הנס פלארה (שאולי אינו ידוע כל כך בארץ) או את דבלין (מחבר „ברלין — אלכסנדרפלאץ"), ובוודאי את משפחת מאן (תומאס, היינריך, קלאוס, אריקה), ועדיין לא נגענו ביוצרי הסרטים „מטרופוליס", „הקאבינט של הדוקטור קאליגארי" וכל היתר. קורט טוחולסקי, העיתונאי והמשורר, המבקר והסופר, ועורך העיתון עימו עבד, זיגפריד יעקובסון, שייכים למרכזה של תקופה סוערת זו.

ומה שמבדיל את ימי־ויימאר מתקופות אחרות הוא הפתאומיות בה נסתיימה בשנת 1933. ממש לילה אפל אחד נגמרה החגיגה, העולם כמי שהכירו אותו כל היוצרים הללו נעלם והוחלף באחר, שצבעו חום, בו הותרה רציחת המוסר. הדמוקראטיה הפכה לרודנות. האלימות היתה למרכיב חוקי של החיים והחייתיות הועלתה לדרגת אידיאל.

רבים תיארו את ברלין בימי הרפובליקה כמקום בו מותר הכל, בו יכולת למצוא את כל הפרוורסיות. למעשה, ההיפך הוא הנכון: הנאצים הם שביטלו את איסורי התרבות, והחזירו את הפראות הפרימיטיבית למאה העשרים.

קורט טוחולסקי חי או כבר שנים לא מעטות בגלות. תחילה כתב בפאריס ואחר כך בשוודיה.

ב־21 בדצמבר שנת 1935 שלח יד בנפשו. הוא שתה רעל ונפטר. בדף האחרון של יומנו צייר דיאגראמה של מדרגות. על הנמוכה ביותר כתב „דיבור", על השנייה „כתיבה" ועל העליונה „שתיקה". („ליתר — דומיה...", הן מילותיו האחרונות של האמלט.)

ודיאגראמה טראגית זו — כי הלא מדובר באיש שכל חייו דיבר וכתב — משמשת סיום מפתיע לתוכנית הקאבארטית המוצלחת של שחקני התיאטרון של דיסלדורף. סטפאן ויגר ניגש ללוח שחור שבצד הבימה, ובשקט, כאילו היה מורה בכיתתו, מצייר את רישום המדרגות האחרון של טוחולסקי בגיר וההצגה מסתיימת בקול דממה דקה.

24 הקטעים, הכוללים מונולוגים, שירים ופזמונים, שנבחרו משלל יצירותיו של טוחולסקי. יש בהם סאטירות שנונות והומורסקות משעשעות. איך הגיע הסופר המצליח, שניצב באמצע חייו, אל האיבוד העצמי לדעת? את זאת מסבירה הדיאגראמה האחרונה שלו. לא נותר מכל עולמו דבר.

כיהודי, שאמנם ראה עצמו כגרמני לכל דבר, עד שהחיים הסבירו לו שהוא והיהודים שהגיעו מפולין, ה־Ostjuden, שנהג לזלזל בהם, גורל אחד להם: כאיש מתקדם, שנוכח איך בן־לילה לא נותר דבר מהרוב הדמוקראטי והמפלגות הסוציאליסטית והקומוניסטית; כאדם, שנטרף עולמו הרוחני.

קבוצת השחקנים האורחת מגרמניה מצליחה להחיות למשך 90 דקות את אווירתו של קאבארט פוליטי אמיתי, כזה שאינו נושא את השם „קאבארט ספרותי" לשווא. ברט אוברדורפר בקטע, בו הולך אב, שהיה חייל צרפתי במלחמת העולם הראשונה, עם בנו הקטן לטייל בשדות־הקרב, הוא באמת „החייל האלמוני" של כל מלחמה; הנה זייפרט, מנואלה אלפונס וברט אוברדורפר בקריאת מסמכים כל כך רישמיים בסגנונם הנפוח, הבלתי־מובן, בקטע „כאוס גרמני", יכלו לצטט מסמכים, שנתחברו על־ידי ביורוקראטים גם בשנת 1986, ולא רק בגרמניה. מנואלה אלפונס, כילדה עם צמות בלונדיניות, הכותבת חיבור, בו היא משווה בין המשורר גיתה והיטלר, בהתאם לצווי־השעה הנאצי (והיטלר, כמובן, מנצח בתחרות...) וקטעים רבים אחרים מעידים כולם על תרבות הגשה, שאפשר להתקנא בה.

יש גם חלקים בתוכנית, שדרושה אולי יותר ידיעה על אותה תקופה כדי ליהנות מהם ממש. אבל על פי רוב מגיעים המסרים ברורים ומרים כרבעי.

איני יודע אם התרגום הסימולטאני אינו גורם עוול לסגנונו המבריק של טוחולסקי, שהיה בראש וראשונה אמן השפה. אבל זה הלא הרע במיעוטו.

חילוף התלבושות מגוון את המופע ובייחוד שיריו של הנס אייזלר, מצויינים. השחקנים ניצלו יפה את אולם המועדון של תיאטרון חיפה להתערב בקהל, וליצור אווירה של באר. על כן לא מובן, מדוע בוצעה התוכנית — כמנהגם הרע של התיאטרונים לאחרונה — ללא הפסקה. אני מניח, שלא רק אני רציתי להחליף כמה מילים אחרי קטע זה או אחר. אם קאבארט, אז קאבארט.

„קהל נכבד. האם אתה באמת כל כך טיפש!" מסרים ברורים. מימין - ברט אוברדורפר, סטפאן ויגר, הנה זייפרט, ר. מילר – אלמאו ומנואלה אלפונס

סרט תעודי

העימות של הדור השני

„שבירת השתיקה — הדור שלאחר השואה" בסינמטק ירושלים

מאת יעל ישראל

בסינמטק ירושלים יוקרן ביום א' 6/4 סרטה הדוקומנטרי של אלוהה פרגלמן „שבירת השתיקה" — הדור שלאחר השואה" ולאחריו יתקיים דיון בהשתתפות מומחים בנושא הדור הדתי השני שלאחרי השואה.

ארבעים שנה לאחר כניעת הגרמנים ותום המלחמה עולות על פני השטח גרורות השואה. דומה שמוראות המלחמה ומחנות־הריכוז נותרו לא רק בקרבי הניצולים אלא עברו „בתורשה" לדור השני. דומה שהילדים הללו ינקו את הזוועה עם חלב אימם ורק עתה, שנים כה רבות אחרי, מתגלות הבעיות הנפשיות שנגרמו לאותם ילדים שבגרו.

הפסיכותראפיסטית האמריקנית אווה פוגלמן פועלת זה מספר שנים להקלת מצוקת הדור השני — ילידי ארה"ב של ניצולי־השואה. במהלך המחקר והטיפול גילתה פוגלמן בעיה נרחבת של מאות־אלפי ילדי ניצולים הסובלים גם הם ממוראות הנאצים שעברו הוריהם. התופעה כוללת כרבע מיליון צעירים יהודים אמריקניים — ביניהם של מאתיים אלף ניצולי שואה שהגיעו לארה"ב בתום המלחמה והקימו בה את ביתם.

הסרט הדוקומנטרי „שבירת השתיקה" מתעד שיחות של ניצולים וילדיהם ומנסה להראות את בעייתם של צאצאי ניצולי השואה והעימות שלהם עם עצמם ועם הוריהם. בשיחות העולות בסרט מתגלה בעיה חמורה שמסתתרת עמוק בנפשותיהם של ילדי הניצולים. רובם סובלים מרגשות־אשמה ונקיפות־מצפון על־כך שהם ילידי אמריקה הבטוחה ולא סבלו בחייהם מרדיפות והשפלות כדוגמת הוריהם. רובם ככולם לא שוחחו עד היום עם הוריהם על השואה ומוראות מחנות־הריכוז ונושא השואה הפך בבתי הניצולים ל„טאבו" שאין לשוחח עליו. חלקם סובלים מבעיות הדחקה והכחשת הנושא. בילדותם חשו רגשות בושה על היותם בנים ובנות להורים שהושפלו בידי בני אנוש אחרים, וכמעט שאיבדו צלם אנוש. הורים שאינם כמו כל ההורים. אומר בסרט בן לאימו ניצולת שואה: „תמיד קינאתי בהורים של הילדים האחרים", שתיקתם השקטה של השנים הופכת להטחת האשמות כשהבן מטיח באמו: „את שעברת את מוראות השואה לא ייחסת חשיבות לבעיות הקטנות שלי", וזהו אולי אחד הרגעים היותר קשים בסרט.

אך גם הילדים שסיגלו מנגנון־הכחשה וגם אלו שניסו להתמודד עם הבעיה מגלים שהם סובלים מתחושת ארעיות ותמיד חשים כאילו לכל דבר בחיים יש סוף, מה שמערער את בטחונם העצמי ואמונם בעצמם.

לשם הקלת הבעיות נוצרו קבוצות תראפיה בהם מתכנסים בני הניצולים ומשוחחים על מצוקותיהם הנפשיות בנוכחות מנחה תראפיסט. רובם גילו שבעד הטיפול הקבוצתי הרגישו כמו על אי בודד, כאילו הם היחידים הנושאים את זרעי המצוקה בשל היותם ילדי ניצולים. כך גם מעודדים את המטופלים לשוחח עם הוריהם על הנושא הכאוב על אף ההתנגדות המודעת והלא־מודעת של הורים לשוחח עם הבנים. פוגלמן גילתה אצל הניצולים נינוחות רגשית טובה יותר לשיחה עם נכדיהם, דבר שלא עשו מעולם עם ילדיהם. אלמנט זה עולה בחריפות בשיחה של אם ניצולת־שואה ובתה. אומרת הבת: אני מרגישה כמסיגת־גבול בשטח לאילי, אבל הייתי רוצה שתכבדי את הרצון שלי לדעת", ועונה האם: „אני מבינה את רצונך ומכבדת אותו אבל אינני מסוגלת לדבר על אימי שמתה עליי". וכך מתגלה הדראמה העצובה של שלוש נשים: הסבתא המתה, האם הכבולה בצערה, והבת הנתונה במיצר.

בעיית השתיקה הקיימת בין הורים ניצולים שאינם רוצים לשוחח על ניסיונותיהם המזעזעים עם ילדיהם הפוחדים — לשאול, היא הבעיה המרכזית בתופעות הפסיכולוגיות שהופיעו בדור השני. השיחה, מתברר במהלך התראפיה, תעזור לפרוק מתחים ותאפשר את הקומוניקציה בין ההורים לילדיהם. אך מסתבר שקשה להבריח את ההורים המתענים עם הזיכרונות בינם לבינם — לדבר. אלמנט נוסף בער הידברות עולה לקראת סוף הסרט: עובדה מעציבה היא שהבנים הם הם שנותרו לספר את הזוועות לדור שאחרי, בתקווה שלא יהיה גם דור שלישי הנושא את זרעי המצוקה עמוק בבטן.

„שבירת השתיקה" מוקרן מעת לעת בסינמטקים ויש לצפות שימצא את מקומו בטלוויזיה, שהיא ללא ספק, המקום הראוי לסרט הזה.

פתחון פה

את מי יתלו על קירות ההסתדרות

מאת מ. יהל

יום אחד מתעוררים ראשי ההסתדרות והנה אין עתודות של אמנים יוצרים באמתחתם. המושג „האינטליגנציה העובדת" — מטבע לשוני שגור בעבר — משמש היום רק אצל „יאנבק" מ„זהו זה". אחרי הרבה זמן, ההסתדרות מחלקת מילגות לאמנים וסופרים ומנסה לגלות את אמני העתיד. יגאל בנינו, ראש המחלקה לאמנות פלאסטית בהסתדרות, אוצר תערוכת צעירים בתיאטרון ירושלים בשם „סיר לחץ". יוזם רב־שיח בצוותא ת"א, בשם „אמנות בתנאי לחץ". החבר קיסר פיתח בשם ההסתדרות.

בסימפוזיון זה משחררים את השסתום בסיר הלחץ ו„מקטרים".

גדעון עפרת, שדבריו נאמרים בפאתוס ולאמירה הוא מניע תנועות ידיים כשחקן, מקונן על תקופה חלשה, המאופיינת בבליל סגנוני נבוך וסינתטי. הכל מיובא מאמריקה ואירופה ואין כל התייחסות ל„כאן ועכשיו".

בציוריות רבה מגדיר זאת פנחס כהן־גן בקאטאלוג התערוכה: „נתזים מניו־יורק, נקניקיות מגרמניה, ספאגטים מאיטליה ובתווך האמן הישראלי העכשווי מקבץ פרוסה מפה ומשם".

רן שחורי, מנהל בצלאל, מנחם כי סיר הלחץ הוא עולמי. למרות ההשפעות החיצוניות הוא מודה, כי הדרישה לאמנות אקטואלית, אמנות בריאה, מחנכת, ללא גמגום, מפחידה אותו.

ראובן ברמן, מרצה בבצלאל ובטכניון, שעלה מארה"ב, וטוען נגד הקולוניאליזם התרבותי — כולם פוזלים לעבר ניו־יורק ומנסים להתיישר לפי הקו המכתיב.

אמן צעיר ממשתתפי התערוכה מספר בכנות על כאבי־בטן פרטיים, על הטלטלה בין ההשפעה העולמית והרצון לביטוי לוקאלי של „כאן ועכשיו".

מנסים להכניס ביטויים פוליטיים לאמנות שכמעט ואיננה נוגעת בהיבטים חברתיים; מרבים לראות בתערוכה דמויות אדם נופלות.

מיכל סדן מתוך התערוכה „סיר לחץ" מוטיב הדמות הנופלת

אנטי־הירואיות. האם יש לייחס זאת „לשנאה העצמית של חלק מהאינטליגנציה, כפי שמציע אחד המשתתפים, או להשתלבות בציור העולמי המדגיש את האפוקליפסה — סוף העולם?

המילה פאשיזם נזרקת לחלל האולם בכל פעם שמעלים דרישה לאמנות מקומית המשתמשת בחומרים טבעיים כאבני כורכר, אדמה וחול.

הרבה טענות הושמעו נגד צורת הלימוד במדרשה לאמנות — „אנו משלמים את המחיר של שנות השבעים, של אמנות קונספטואלית, של הכוון לפיגורטיבי", אמר רן שחורי, שהיה בעבר מנהל המדרשה. כל אלה שהטענות מופנות אליהם מוצגים בגאווה ואהבה בתערוכה רבת היקף במוזיאון ת"א, בשם „דלות החומר כאיכות באמנות הישראלית". התערוכה אנינת טעם בעיצובה ובבחירת העבודות. אך שוב ושוב מוצגים אותם האמנים. כאילו לוקחים את אותה הנבחרת ומלבישים עליה בכל פעם תויה חדשה.

שתי התערוכות, „סיר לחץ" ו„דלות החומר", מחדדות בעייתיות החוזרת על עצמה: מצד אחד דוחפים בארץ צעירים להציג מייד עם גמר לימודיהם, עוד לפני שהבשילו, כי הרי קיים בארץ פולחן „הגאון התורן". מצד שני מציגים במוזיאונים בעיקר את שני ה„גורו" הגדולים — זריצקי ורפי לביא, עם כל קהל חסידיהם.

ומה באמצע? — הרבה אמנים טובים שנדחקו לשוליים לא מציגים את עבודותיהם, לא כותבים עליהם ולכן הם בבחינת לא־קיימים.

מדוע לא יקצו המוזיאונים „פינה", מקום תצוגה קטן, בה יוכלו אמנים מגוונים לחשוף בפני הציבור ובפני בעלי המקצוע במה הם מתלבטים באותה תקופה?

יש לתת יותר הזדמנות ליותר אמנים, ומוטב שעה אחת קודם.

בעריכת צביה בן־שלום

לראות את האדם הצמוד לשן

ד"ר כרמלי מטפל בפציאנט; מאחוריו: ד"ר שרה שפרינצק (מימין) וכריפטה, הסייעת (קצת מוסתרת)

...90% ממקרי המיגרנה הם תוצאה ... במיפרקי הלסת? גם אני לא ... עד שפגשתי את ד"ר יהודה כרמלי, זה ... שמשפחתנו נזקק למבט מקצועי ... הוורות.

... קופת־חולים בחיפה, אליה ... ציפתה לנו הפתעה. הצוות המטפל ... על טהרת חברי קיבוץ סאסא. ... המרכזית שבהשראתה עובד הצוות ... ד"ר כרמלי, מומחה אחד מבין ... הפועלים בארץ, שתחום התמחותם ... והפרעות במפרקי הלסתות". ... בקיבוץ, על כוסית יין וחריץ גבינה ... וכן, גם מנסיונות קולינריים אינו ... אני לומדת לדעת שנושא ... הוא חדש בארץ והמודעות לגביו ... לפי מחקרים שנעשו בחו"ל, כי ... מאוכלוסיית העולם סובלים מבעיות שן ... ולרוב אינם יודעים מהו מקור ... הסימפטומים מופיעים בכל החלק ... של הגוף: ראש, פנים, צוואר וכתפיים. ... העיקרית, לדברי הדוקטור, היא ... מתבטא, לדוגמה, בהידוק שיניים ... — פעולה שגורמת לעייפות ... ולנזק מצטבר למיפרקי הלסת. ... אצלם מתקיים חוסר איזון ... הלעיסה, וישנם לועסי המסטיק ... שהשרירים אצלם פועלים ללא ... ולכן עלולים להתפתח, להתנפח ... את כל מבנה הפנים (בדיוק כפי ... שרירי זרועותיו של מתאגרף.

למשל). „הגיעה אלי אשה שהתרוצצה מרופא לרופא בגלל התנפחות שכזאת וכבר אובחן אצלה גידול, כביכול. כשבאה אלי היתה לאחר ייאוש, כאן במרפאה התבררה הסיבה האמיתית לתופעה".

במקורו ד"ר כרמלי הוא רופא שיניים, שסיים לימודיו ב„הדסה" ירושלים. שם, לדבריו, למד ממורהו ד"ר קושניר לראות את מורכבות הפיסיולוגיה של מערכת הלעיסה. מאוחר יותר, תוך כדי עבודה, השתלם ורכש את מקצוע האורתודונטיה. את נושא מומחיותו היום יצא ללמוד בשוודיה, בברכת פרופ' גוטמן, ראש מחלקת פה ולסת ברמב"ם.

ד"ר כרמלי הוא מאלה שהמקצוע הופך להם לדרך חיים. מטרתו היא להשיג תוצאות לא פחות ממושלמות, וכדבריו „לראות דברים מעבר לשן, לראות את האדם, את המערכת השלמה ולהתמודד איתה. כי השן היא בורג קטן במכאניזם הכללי, המסובך מאוד".

ד"ר כרמלי מספר על דייג ממנרה, שסבל מכאבי תופת באיזור הפנים והגיע לידי כך שהסתגר בבית והפסיק לתפקד. למזלו הגיע למרפאה של כרמלי, שטיפל בו ושחרר אותו מהסבל. אני שומעת על פאציינטים עם התכווצויות שרירים עד כדי אי יכולת לפתוח את הפה. על אנשים שבאים עם כאבים באיזור הפנים והראש, שאחרי בדיקות שלא העלו מימצאים יצא שמם כ„פסיכים", וכאן במרפאה נמצאה הסיבה, במיפרקי הלסת. וכבר הזכרנו את סיפור המיגרנה, שרבים רבים סובלים מעונשה ולא יודעים במה חטאו. ד"ר כרמלי מספר גם על „תיסמונת כתבניות": הפניית ראש קבועה לצד אחד עלולה לגרום לעיוות באיזור הצוואר ולסבל לא ישוער.

בסאסא הצליח ד"ר כרמלי להקים מערכת כמעט מושלמת, לטעמו. כמעט, כי זו המושלמת נמצאת בינתיים על גבי הנייר. ובכל זאת, מרפאת השיניים העכשווית אינה מביישת את בעליה ובמקום פועלת גם מעבדת שיניים שעושה את העבודות הטכניות־פשוטות ומסובכות יותר. „היה לי חשוב לסגור מעגל טיפולי: לבדוק; להחליט על טיפול וגם לבצע אותו, כדי שהתוצאה באמת תשביע רצון".

עם יהודה כרמלי עובדות כריסטה ומרים כסייעות נאמנות ואשתו יהודית, שבסיום השנה תהיה לשיננית מוסמכת. זה כמה חודשים עובדת במרפאה גם ד"ר שרה שפרינצק, שהיא ומשפחתה מצויים בתהליכי קליטה בקיבוץ. הבעל עובד ככימאי במפעל הכימי של סאסא ושרה כאן, במרפאה, נהנית מכל רגע: „בעיר נכנסתי לשיגרה ולא היה שום סיכוי להתחדשות וריענון. כאן אני מתקדמת, משנה מושגים והעיניים נפקחות לראות דברים שלא ידעתי על קיומם".

ד"ר כרמלי מחלק את ימות השבוע בין המרפאה בסאסא, בחיפה, בקיבוצים בסביבה ופעם בשבוע במתן ייעוץ בבית־החולים פוריה. יש לו קשרים עם רופאי שיניים בכל קצווי תבל, שהידידים הקרובים מביניהם באים לבקר בקיבוץ ועובדים בהתנדבות.

„נכון", הוא אומר לי כשאני בדרכי הביתה, בשבילי העבודה היא גם שליחות: להביא למודעות בנושא, לטפל באלה שזקוקים לכך, לתקן את מה שניתן לתיקון ולהביא לסיומו הטוב של טיפול קשה ומסובך".

רחל שלו

אם תואיל להביט שמאלה תחזה לך גם תמונת פרופיל

מתכונים למחברת

ברווז שלם בתנור

זאת תוכנית כבקשתך, והפעם לבקשת ד.ק., המבקש לדעת מה אפשר לעשות עם ברווז.

ברווז בתפוזים (מהמטבח הצרפתי)

ברווז (אם קפוא – מפשירים); 6 תפוזים; 60 גרם חמאה (מרגרינה); לרוטב: 6 קוביות סוכר; כף קמח תפוחי אדמה; מלח; פילפל; כוס יין לבן.

מנקים את הברווז, מורחים בפנים ובחוץ במלח ובפילפל וצולים בתנור, כל פעם מרטיבים ברוטב הנוצר בתבנית. בינתיים מכינים קרמל בהיר: ממיסים את קוביות הסוכר במים ומבשלים, לאט ותוך בחישה, במיץ מחצי תפוזים ולימון אחד. כאשר הנוזלים מתאדים עד מחציתם — מוסיפים כוס מים וממשיכים לבשל על אש קטנה. את הברווז הצלוי חותכים לרבעים, מסדרים על מגש הגשה ומקשטים מסביב בפרוסות עבות של תפוזים. שומרים בחום. שופכים לסיר את הרוטב שנשאר בתבנית הצלייה, בוללים בו את הקמח. שוטפים את התבנית ביין, מוסיפים את היין לרוטב המעובה בקמח, מערבבים ומוסיפים לרוטב התפוזים המתבשל. רותחים ומבשלים מעט, עד שיתעבה. את הרוטב מגישים בנפרד או שופכים על הברווז.

ברווז בתפוחים (מהמטבח הקנדי)

ברווז; 3 תפוחי עץ; בצל; כוס מיץ תפוזים; 100 גרם חזה אווז מעושן; מלח, פילפל; קינמון; ציפורן; אגוז מוסקט טחון; לרוטב: חצי כוס יין לבן; 1 כפית קמח; חצי כוס רוטב שנפרד מהברווז.

מנקים את הברווז, מורחים בחוץ ובפנים במלח ופילפל. קולפים את התפוחים, חותכים לרבעים. מכינים תערובת של חצי כפית מלח ותבלינים אחרים (רבע כפית מכל תבלין). טובלים כל רבע תפוח בתערובת התבלינים. ממלאים את הברווז בתפוחים, מניחים בתבנית, שמים מסביב פרוסות חזה האווז ופרוסות בצל, שופכים כוס מיץ תפוזים וצולים בתנור (בתבנית מכוסה) עד שהברווז רך. משחימים את הקמח (בלי שומן), מדללים ביין וברוטב שנפרד מהברווז, ומערבבים עד שהרוטב חלק. חותכים את הברווז למנות, שופכים עליו את הרוטב, מגישים עם תפוחי אדמה ועם כרוב אדום.

ברווז של השף

(באדיבות גד פלם, השף של גן אורנים)

ברווז; מעט שום; מעט שמן; פפריקה. לרוטב: רוטב שנפרד מהברווז; כוסית ליקר סברה.

מתבלים את הברווז בפנים ובחוץ בשום כתוש, במלח, בשמן ובפפריקה. בבטנו מכניסים חצי תפוז. אופים כשעה בתנור, בחום של 200 מעלות צלזיוס. מכינים רוטב מהמשקע שנפרד מהברווז, קרמל (מ־2 כפות סוכר ומעט מים) ומעט ליקר סברה. שופכים את הרוטב על הברווז החתוך למנות.

ברווז ממולא (נוסח בורמה)

ברווז גדול (2 קילוגרם); 250 גרם בשר טחון (במקור: בשר לבן, אפשר גם הודו); שקית פטריות מיובשות (ניתן לקנות בדוכני התבלינים); 2 כפות שמן; 3 כפות רוטב סויה; 2 בצלים; 4 שיני שום; 2 ביצים; חצי כפית פפריקה חריפה, מלח.

מנקים את הברווז ומנגבים היטב במגבת נייר. מערבבים מעט מלח ברוטב סויה ומורחים את הברווז בפנים ובחוץ. קוצצים את הבצל, מטגנים בשמן. את הפטריות משרים לחצי שעה במעט מים, שוטפים, קוצצים דק ומוסיפים לבצל. מוסיפים שום כתוש ובשר טחון, מטגנים דקות אחדות. מצננים ומוסיפים את הביצים, את רוטב סויה ואת הפפריקה. מערבבים. ממלאים את הברווז במלית, תופרים את העור וצולים עד שיזהיב. חותכים למנות קטנות ומגישים עם אורז.

ברווז נוסח סין

ברווז גדול; בצל; חצי ראש סלרי (קטן); 2 כפות שרי; 2 כפיות סוכר; 4 כפות דבש; חצי כפית קינמון; חצי כפית אניס; 4 כפות רוטב סויה; חצי כוס מרק עוף; כפית מלח; 2 כפות חומץ־בן־יין (או תפוחים).

מכינים את הברווז, מורחים במלח. מרתיחים את המרק, היין ו־3 כפות רוטב סויה ביחד עם הבצל הקצוץ, סלרי קלוף ומרוסק, סוכר, קינמון ואניס. תופרים (או קושרים) לברווז את פתח הצוואר, שופכים לחלל הבטן את הנוזל ותופרים מהצד השני. שמים את הברווז בתבנית, מכסים בנייר אלומיניום מכניסים לתנור שחומם לחום גבוה (250 מעלות) מנמיכים את החום ל־180 מעלות) וצולים 30 דקות. מורחים את הברווז בתערובת של דבש חומץ/כף רוטב סויה, מנמיכים את החום ל־150 מעלות וצולים שעתיים נוספות. מדי חצי שעה מורחים שוב בתערובת של דבש, חומץ וסויה. חותכים את החוטים, שופכים את הנוזל מבפנים (אפשר להשתמש בו כרוטב) ופורסים את הברווז לחתיכות קטנות. מגישים עם אורז.

„אנוש" במקלט

ארבע שנים עבר מאז נפתח בשכונת נוה עמל בהרצליה מועדון „אנוש" המשמש מוקד של פעולות חברה ותרבות בשביל נפגעי נפש, רובם מהרצליה, אבל גם מרמת השרון, רעננה, כפר סבא והוד השרון. שרה בין, יושב ראש סניף „אנוש" בהרצליה, תושבת שכונת נוה עמל בהרצליה, מספרת שהמועדון פועל במקלט דו־תכליתי שהועמד לרשות האגודה על־ידי ראש העיר דאז יוסף נבו ורעיתו נעמי תרמה גם היא להפעלת המועדון.

המועדון פתוח שלוש פעמים בשבוע — בימים שני, רביעי וחמישי משעה 5 עד 8 בערב, אומרות המרואינות. כי בשיחה השתתפו גם מרכזת נעמת בהרצליה בת שבע איינשטין, אירים כנען מפעילות נעמת, יושב ראש סניף „אנוש" שרה בין, מנהלת המועדון דליה קפלן. נשות השיחה מדגישות שהמועדון אינו עוסק בטיפול רפואי ולמטרה זו פעילים צוותי „שלוותה" מוקד במרפאת קופת־חולים במרכז רעננה), אלא בפעולות חברתיות. גילאי באי המועדון הם מ־18 עד 40.

בשעות שהמועדון פתוח, חברות מתנדבות מגישות לבאים כיבוד ותה. מדי פעם באים להרצות בפניהם על בעיות כלכליות ומדיניות. בדרך כלל משחקים דומינו, וכן רוקדים לצלילי מוסיקה של פטיפון. כאן יש קושי מסויים אומרות נשות שיחי כי יש יותר גברים מנשים.

מדי פעם מארגנים באי המועדון טיולים, ליפו, לירושלים לקיסריה ולמקומות אחרים. בעזרת חברי 'רוטרי', המעמידים את רכבם לטיולים אלה.

האם נוצרים קשרי ידידות וחברות בין באי המועדון? בוודאי, יש מעקב הדדי. כאשר אחד מחברי המועדון לא מרגיש טוב, מסייעים לו חבריו להגיע לביתו. המרכזת והעובדת הסוציאלית מאומנות מספיק כדי לטפל במקרים אלה. יש גם זוג מחברי המועדון שהתחתנו. הם הכירו עוד בעת היותם בבית החולים והמשיכו בחברות במועדון והקימו משפחה.

ממה מתפרנסת משפחה כזו? שניהם מקבלים קיצבת ביטוח לאומי, כולל קיצבת נכות. חלק מבאי המועדון יוצאים לעבודה, אולם הם מוגבלים ולא מסוגלים לעבוד יותר מחמש שעות. יש גם קושי להשיג עבודה בגלל הסטיגמה.

האם ישנם מקומות עבודה מוגנים, כמו לעיוורים ולנכים אחרים? ישנם כמה מקומות עבודה מוגנים בנתניה בגבעתיים וביפו (במסגרת המשקם) וחלק מבאי המועדון יוצאים לעבודות אלו.

בביקורי במועדון פגשתי את דליה קפלן, מפעילות נעמת בהרצליה במיוחד בשכונת נוה עמל ולה מעורבות אישית בכל פעולה קהילתית בשכונה (במתנ"ס, וכן היא מנהלת בהתנדבות את מועדון „אנוש").

בכל יום רביעי באה קבוצה של 15־20 נשים העוסקות משעה 8 בבוקר עד שעה 12 בצהרים בעבודות־יד. כל הפריטים נמכרים בבאזאר הנערך כמה פעמים בשנה, והכנסותיו מבטיחות פעילות ותחזוקה של המועדון.

בימים שהמועדון הוא פתוח (ימי שני רביעי וחמישי) משעה 5 עד שעה שמונה בערב המרכזת מכינה עוגה או דברי מאפה אחרים. לעזרתה גם קבוצת סטודנטים שגם הם עובדים בהתנדבות. דליה, שהיא אם לשלושה ילדים, פועלת כאמור בפעילות התנדבותית רב־גוונית. לאחרונה זכתה בפרס התנדבות מקרן של משפחת גלפז למתנדבים למען הקהילה. את סכום הפרס תרמה לנעמת ולמועדון „אנוש".

הפעילות מרגישות שחשוב שהציבור ידע על פעולות המועדון, ושהמשפחות יתייחסו בחיוב לעניין ויעודדו את ילדיהם־נפגעי הנפש לבוא למועדון. לכל יום של פעילות מוזמנים חברים חדשים שמתקבלים בברכה.

אשר למימון: אין מימון מספיק לפעולות המועדון. בעבר לא ראה עצמו משרד הבריאות מחוייב לסייע למועדון. לאחרונה הכירו במחויבותם ומממנים עובדת סוציאלית הפועלת במועדון. מקור המימון השני הם הבאזארים שסיפרנו עליהם לעיל.

יהושע מרקוס

בזאר במועדון „אנוש" בהרצליה, המתנדבות שעזרו לתפור מוכנות גם למכור

סוניה והברבוניות

בסוף השבוע שעבר, אחוז בולמוס רעב מחמת העתקת מגורי, וגם תאב־חנו, נטלתי עימי את עופרה, נורית ועידית לארוחת דגים פתאומית וא־צמחונית אצל באבאי, בנמל יפו. המקום, השוכן ליד מזח העגינה של סירות הדייגים, היה אהוב עלי מאז איזה בוקר שבת שטוף שמש, בו ישבנו, שני משוררים, וקראנו בשמות לנענועי האור במים.

ובכן, התיישבנו לנו, בשעה אחת עשרה של יום ו', שעה טובה בעיר, וביקשנו פלטת ברבוניות בחמישה עשר שקלים ופלטת סלטים. בקבלנו את המנות — השתנקנו מתדהמה: על צלחת הדגים היו מונחים כמה סרדינים מעוקמי־גו, מטוגנים ואומללים למראה, הנראים כמבקשים להימלט בזחילתם העקמומית מן הצלחת. אלה היו הברבוניות. פלטת הסלטים עוררה בנו פלצות של ממש: כמה נתזים של חומוס וסלטים, שגמדי ליליפוט היו מתים מכפן לעומתם.

נורא.

למחרת, באותן נסיבות פיזיולוגיות, הזמנו, דיסי והוריה ודינה ואנוכי, מונית, שנטלה אותנו למסעדה „טעם טוב", השוכנת ברחוב אלנבי, לא הרחק מפינת בלפור. שם, ידידי, היה הסיפור שונה לגמרי: המין ביתי. וכו גלול מעי גדל־מימדים, רגל קרושה רוטטת ומחוכלת, שניצל נפילי, שפיצה את תוכבת המסעדות הצרפתיות מבינינו, רינה, ועוד כהנה וכהנה מטעמים יהודיים, בחמישה שקלים כ"א שהוגשו לנו על ידי סוניה, סוניצ'קה בת השבעים. לכל הפחות, קלת הרגל וחדת הזיכרון.

נפלא.

חברים, אם אתם מוזמנים לתל אביב כיום השבת, לכו לסוניה.

אילן שינפלד

לכבס במלח

„הכלה יפה מידי" — אומרים, כשמופיע בשוק משהו מיוחד באמת. והפעם דיווחו לנו על חידוש מהפכני בכביסה. חברת „רינר" האיטלקית פיתחה מכונת כביסה בשם „אוקסי" ובמקום אבקת כביסה, משתמשים בה במלח! פשוט יש להוסיף כ־½ כוס מלח רגיל לתהליך ההשרייה (הנמשך כ־20 דקות) ואחר כך — המכונה מכבסת במים קרים. היבואנים — חברות „אל־בך" — מבטיחים שדי להוסיף כף אבקת כביסה רגילה, והכבסים — אפילו המלוכלכים ביותר — כשלג ילבינו, הפלא מבוסס על תהליך אלקטרו־כימי, הנוצר בתא הפילטר של המכונה. המצן אשר נוצר מתערובת המים והמלח ממיס את הליכלוך וביוון שבתהליך הכביסה המים מתחממים עד 50 מעלות, (אין צורך להרתיחם) אפשר לכבס באותה „הגלה" פריטים שונים — צבעוני, לבן כותנה וסינטטי. למכונה „אוקסי" טורבו 17 תוכניות כביסה, שתי מהירויות סחיטה ואפשרות לבטל את הסחיטה. חברת „אל־בך" החלה גם לשווק מכונה כביסה עם ייבוש אוטומטי. נותנים שנה אחריות.

חיה יוסף

בעריכת רונית אדלר

זרימת אינפורמציה

יועצי מס, ארגונים מסחריים וכלכליים יחוברו ישירות למחשב מנהל הכנסות המדינה

בתחילת אפריל תופעל במנהל הכנסות המדינה רשת תקשורת שבאמצעותה יוכלו מייצגים — רואי חשבון, יועצי מס, איגודים מסחריים וארגונים כלכליים — להתחבר למחשב מינהל הכנסות המדינה לקבלת שירותים.

בשלב ראשון מדובר ב־30 מייצגים, שיקבלו על־גבי מסך במקומותיהם שירותים הכוללים בירור מצב חשבון שלהם או של לקוחותיהם במס־הכנסה, ניכויים, מס ערך מוסף וכיוצא בזה.

שלב שני של הרחבת שרותי התקשורת, שיופעל במהלך 1986, יכלול הוראות ישירות למחשב לביצוע תשלומי מס.

הרחבת רשת התקשורת למייצגים חיצוניים היא במסגרת מדיניות לייעול הגבוה ושירותים לאזרח.

על פי התכנון, תורחב הרשת במהלך השנה הבאה לכל רואי חשבון או יועץ מס שיבקש להצטרף.

במינהל הכנסות המדינה מציינים כי קבלת המידע מותנית במסגרת יפוי־כוח חתום על־ידי הלקוח למינהל הכנסות המדינה.

הכניסה לחשבון הנישום במערכת תיעשה באמצעות קוד מיוחד, כדי להבטיח את שמירת הסודיות.

אי.בי. דאטה קיבלה אישור לפעול

חב' אי.בי. דאטה (AB DATA) הינה החברה המובילה בשירותי דיוור ישיר בישראל (שיווק ופירסום באמצעות הדואר). החברה מספקת רשימות תפוצה של אורחים וחברות, במטרה לכוון פעילות שיווקית לקהלי מטרה מסויימים.

לפני מספר חודשים בעקבות מודעה שפירסמה חב' אי.בי. דאטה נפתחו הליכים משפטיים כנגד החברה, בטענה כי חוק הגנת הפרטיות מופר. אתמול הושגה הסכמה בין מדינת ישראל, היועץ המשפטי לממשלה ורשם מאגרי מידע לבין חב' אי.בי. דאטה, ועורך רונן מנהלה, שיוצגו ע"י יועצם המשפטי עו"ד אביגדור קלגסבלד. לפני הסכמה זו אין כל מניעה שהחברה תפעל כחברת דיוור ישיר על כל מגוון שירותיה כולל מכירת רשימת תפוצה של אורחים ועסקים. האינפורמציה המותרת לשימוש מקובץ אוכלוסיית ישראל המצוי ברשות החברה תהיה: שם פרטי, שם משפחה, כתובת, ת.ז., מין וגיל.

החברה התחייבה לא להשתמש בנתונים על מצבו הכלכלי והאישי של כל אדם למעט בהסכמתו של האדם, או אם הנתונים פתוחים לעיון הציבור.

הוסכם כי כל הנתונים העיתנים להפקה על סמך נתונים אחרים (כגון הסקת מסקנות על רמת הכנסה של אורחים על סמך אזור מגוריהם וכו') יהיו מותרים לשימוש.

תיב"ם על מיקרו־מחשבים

מכירות התיב"ם בארצות־הברית ב־1985 עלו ב־24 אחוזים לעומת 1984 — עלייה מתונה יחסית לעלייה של 1984 — 53 אחוזים לעומת 1983. נתונים אלה מביא דו"ח של חברת חקר השווקים האמריקנית „דראטק". לדברי הדו"ח עוררה עליית המכירות המתונה קשיים בקרב חברות אחרות, המתמחות בתחום זה.

השוואה של מחזור ומלח שוק בין השנים 84 ו־85 מעלה, כי המפסיד הגדול של 1985 הוא „קומפיוטרוויז'ן", אשר הובילה בעבר במכירות בשוק זה. מכירותיה ירדו ב־37 אחוזים לעומת 84 ואת מקומה ירשה יב"מ. חלקה בשוק הגיע ל־21.4 אחוזים. את המקום השני תפסה „אינטרגרף", שחלקה בשוק הגיע ל־15 אחוזים.

פרק נכבד בדו"ח מקדישה „דראטק" לפריחה בשוק מערכות התיב"ם למיקרו מחשבים. מכירת מערכות אלה הגיעה, לדברי הדו"ח, ל־90,000 עד לסוף חודש אוקטובר. מהתפתחות זו נהנתה בעיקר המובילה בתחום זה — „אוטודסק", אשר התוכנה שלה, „אוטוקד", נמכרה ביותר מ־34,000 יחידות. „דראטק" מציינת בדו"ח כי „אוטודסק" נמכרה פי שניים ויותר מכל מערכת תיב"ם אחרת.

מודול תלת־ממדי לתוכנת התיב"ם למיקרו־מחשבים „אוטוקד" של אוטודסק. המודול החדש מאפשר תכנון תלת־ממדי, כנראה בתצלום.

שבבים

„אלגל מחשבים" — מורשי „לרגר"
חברת אלגל מחשבים בע"מ נוסדה בידי אלברטו הורדה, שפרש לאחרונה מתפקיד מנהל השיווק בחברת „לרגר מחשבים" בע"מ. יחד עמו פרשו עוד מספר אנשי מפתח, ויחדיו הקימו את החברה - החדשה, שתעסוק בשיווק מחשבים, תוכנה וציוד היקפי ליב"מ פיסי, אוליבטי ווקטרה (היולט־פקרד). החברה החדשה תתמקד בפתרונות תקשורת וביישומים ייחודיים, המיועדים לשוק המוסדי־ארגוני וכן תפעיל מעבדת שירות ללקוחותיה ולבעלי יב"מ פיסי בישראל.

אלן ברדלי רכשה את רובוטרוניקס
אלן ברדלי רכשה את חברת רובוטרוניקס, השייכת לתשלובת מטרה הצרפתית. מהנהלת אלן ברדלי נמסר כי רכישת החברה המתמחה בנושא ראייה מלאכותית היא חלק מתוכנית העשרה. במסגרתה רוכשת אלן ברדלי חברות שמייצרות מוצרים המשתלבים בפתרון הכולל למפעל האוטומטי.

מנהל שיווק להדריון
אבישי ניצן, מונה למנהל השיווק של חברת הדריון מערכות מחשבים בע"מ. בתפקידו הקודם היה מנהל השיווק של חברת כור תקשורת ותתראה, החברה המתחרה. ניצן יסייע לחברת הדריון להרחיב את התכסותה בתחום בקרת המבנים ולתת פתרונות בקרה המבוססים על פיתוחים ישראליים כחול־לבן.

„מדיאודיסק" משווקת בחו"ל תוכנות לרמדה אינטראקטיביות
בתום שנת פעילות ראשונה, דיווחה השבוע חברת „מדיאודיסק" על הישגים בהפקת ובשיווק תוכנות לומדה אינטראקטיביות באמצעות וידאודיסק (תקליטי לייזר אופטיים), שמטרתם להדריך ציבורים שונים בטכנולוגיות חדשות של יצור ובהנהגת שיטות חדשות של תכנון ותפעול. דן ארזי, מנכ"ל „מדיאודיסק", מסר כי חברתו חתמה לאחרונה חוזה עם „קונטרול דאטה" להפעלת פרוייקט הדרכה משותף רב־ממדים בארצות ובארצות הגדולות בעולם השלישי, שימומן על־ידי הבנק העולמי והקרן האמריקנית לסיוע בינלאומי (AID). עיקרו של הפרוייקט הוא עידכון משתמשים בחומר טכנולוגי שימושי, בין היתר באזורים נידחים. בראשו עומד סמנכ"ל בכיר „מדיאודיסק", גבריאל טיבור, שנמנה עד לאחרונה, ובמשך 16 שנים, עם העובדים הבכירים של הבנק העולמי.

בעריכת צבי טימור

המדיניות הכלכלית של תאצ'ר בפני שוקת שבורה

שר־האוצר הבריטי נייג'ל לוסון הצדיק מראש את התקציב שעמד להגיש לפרלמנט. בחודש שעבר אמר לצירי בית־הנבחרים, כי ירידת מחירי הנפט מן הים הצפוני ב־40 אחוזים צימצמה את מרחב התימרון הפיסקאלי, ובסופו של דבר לא יוכל לבצע את הקטנת המיסים המובטחת.

גם ראש הממשלה מרגרט תאצ'ר השתדלה לרסן את הציפיות, והזהירה כי „נוכח הירידה במחירי הנפט, שכבר התרחשה, עלינו להרכיב, מעל לכל, תקציב נבון וזהיר".

לוסון חזה לפני שנה, כי בתקציב הבא יעמדו לרשותו כ־3.5 מיליארד ליש"ט (5 מיליארד דולר) לשם קיום ההבטחה הנושנה של ממשלת תאצ'ר, לקצץ במיסים. אך הסיכוי להקטנת המיסים ירד לטמיון בראשית השנה, כאשר מחירי הנפט בעולם ירדו מ־30 דולר כמעט לחבית ל־14 או 15 דולר, ירידה שאחריה באה אסטרטגיה חדשה של יצרני אופ"ק, להגדיל ככל האפשר את חלקם בשוק.

היועץ הכלכלי של בנק לוידס, כריסטופר ג'ונסון, העריך בימים אלה את רווחי הנפט של בריטניה ב־6.5 מיליארד ליש"ט (9.4 מיליארד דולר) לעומת תחזיתו האחרונה של לוסון, שדיברה על 11.5 מיליארד (16.7 מיליארד דולר).

כסף לקיצוצי מיסים ניכרים ניתן עתה להשיג רק באמצעות הלוואות ציבוריות מוגדלות, שהן לוסון והן תאצ'ר מוציאים אותן מכלל אפשרות. הורדת המיסים היא אחת ממטרות היסוד של פילוסופיית השוק החופשי של תאצ'ר, אך מטרה זו טרם הושגה בשבע שנות כהונתה. השיעור הממוצע של מס־ההכנסה, הוא עתה 30 אחוזים, לעומת המטרה לטווח ארוך של 25 אחוזים.

לא רוצים הורדת מס
רוצים שירותי רווחה

מסקרי דעת־קהל מתברר, כי רוב המצביעים הבריטיים למעשה אינם מצדדים בהורדת המיסים, אם פירוש הדבר הורדת הרמה בשירותי הרווחה הממלכתיים או הקטנת כושרה של הממשלה להילחם באבטלה. השקפה זו משתרעת גם על האגף הליברלי של מפלגתה השמרנית של תאצ'ר. קבוצת הרפורמה של השמרנים, שבראשה עומד שר האנרגיה פיטר ווקר, הצהירה בימים אלה כי על התקציב להעדיף יצירת מקומות תעסוקה על־פני קיצוץ במיסים. הקבוצה פירסמה עלון הדורש מלוסון להוציא יותר על שיכון, חינוך ובריאות כדי „לעזור במקום, שבו דרושה עזרה יותר מכל".

אם יהיה צורך בכך – נאמר שם – יש לבצע את הדבר על־ידי הלוואות מיוחדות, קרוב לוודאי עד ל־3 מיליארד ליש"ט (4.4 מיליארד דולר).

הלכי רוח מסוג זה, העלולים לגרום לחידוש־האינפלציה, נוגדים את האידיאולוגיה התאצ'רית. עוזרי ראש הממשלה אמרו באחרונה, כי תאצ'ר מדוכדכת נוכח כשלון הבריטים לנצל את האפשרויות הטמונות בתרבות היוזמה החופשית, והמשך דביקותם בהוצאות ציבוריות בהיקף רחב ובהתערבות המדינה בתעשייה.

לוסון, השותף להשקפותיה הכלכליות של תאצ'ר, ישתדל כנראה לגרד ממון די־הצורך למען כמה הסדרים פיסקאליים נוחים בהיקף קטן.

משקיפים מצפים ממנו כי יעלה את המענקים הפטורים ממס למעלה משיעור האינפלציה, צעד שהוא לטובת בעלי השכר הנמוך, וכן יגדיל את התמריצים לאלה החיים על דמי אבטלה, לקבל עבודות ששכרן נמוך.

אשר לצד החובה במאזן, בכל הנוגע לצרכנים, יש להניח כי ינצל את הירידה במחירי הבנזין כדי להגדיל את המס על בנזין, וכן יעלה את מסי האלכוהול והטבק מעל לרמת האינפלציה.

מסולת לשמרנים

אין להניח כי הצעדים הצפויים ירכשו בוחרים. ואולם לרשותה של ממשלת תאצ'ר עומדות עוד שנה וחצי עד למועד הבחירות הכלליות הקרובות, ועומד לפניה עוד תקציב אחד, במארס 1987, שבאמצעותו תוכל לחזור אחרי הבוחרים.

השמרנים תופסים כעת אך את המקום השלישי בסקרי דעת־הקהל, והם הולכים לקראת מפלה כמעט ודאית בבחירות המילואים בפולהם (לונדון) בחודש הבא ולקראת תוצאות עלובות לגביהם בבחירות המוניציפאליות, שייערכו בחודש מאי.

הסיכויים עשויים להשתפר בשנה הבאה כאשר לפי דעתם של משקיפים מסוימים יעמדו לרשות האוצר כ־4 מיליארד ליש"ט (5.8 מיליארד דולר) לשם קיצוץ במיסים. המשקיפים מצפים כי ההשפעה לטווח ארוך של הירידה במחירי הנפט תעודד את המשק הבריטי על־ידי ירידת עלות הייצור לתעשייה. עובדה זו תוסיף, לדעתם, להגשמת המטרה הראשית של המדיניות הכלכלית של הממשלה – הורדת האינפלציה ל־5.5 אחוז בשנה כיום.

בטווח קצר יש סיכוי להקטנת שער הריבית בבריטניה, שהיצרנים הבריטים שואפים אליו זה־מכבר.

מקורות בכירים בממשלה אמרו, כי בישיבת הממשלה בחודש פברואר סוכם על תקציב של השנה, כי לוסון שואף להגדיל את הלוואות הממשלה, כדי לא להעלאת שיעורי הריבית בבריטניה, הגבוהים בלאו־הכי.

ברחבי העולם החלו שיעורי הריבית לרדת, וכך נוצרו בבריטניה תנאים להקטנת שיעור הריבית היסודי על הלוואות, המגיע לעתה אחוזים, בערך, בעת הגשת התקציב.

תאודור מוריס, רויטר

השבוע הכלכלי בכנסת

הדתיים לא עמדו בתור

ח"כ אלי קולס — ממתינים לסיום הבדיקה

ח"כ יגאל כהן — מכופף ידיים

ח"כ אברהם שפירא — 2 מיליון ב־5 דקות

5 דקות בלבד הספיקו לוועדת הכספים כדי לאשר העברת מיליון ו־800 אלף שקל חדש למוסדות הדתיים. חברי הוועדה החליטו על העברת 750 אלף שקל חדש לבתי־כנסת בשכונותיה החדשות של ירושלים ועל תוספת של מיליון וחמישים אלף שקל חדש מהכספים הייחודיים של שנת הכספים שהסתיימה.

* הפרויקט הלביא זכה ב־24 מיליון שקל חדש שאישרה לו ועדת הכספים. 14 מיליון שקל חדש מתוך סכום זה הועבר כתוספת לתקציב ואילו עשרה מיליון שקל חדש — למימון ההתייקרויות.

* עובדי מספנות ישראל יזכו לתשלום משכורת חודש פברואר לאחר שהוועדה אישרה מיליון שקל חדש למימון זה.

הודעה אישית — פסק זמן

* למרות הודעת יו"ר אלי קולס, כי ימסור הודעה אישית בנושא תעודת התו"ר שלו — הוא ביקש את רשות חברי הוועדה למסור הודעה רק לאחר שמבקר האוניברסיטה יסיים את הבדיקה בנושא זה.

רק לא במכות

* סערה בוועדת הכספים במהלך הצבעה על החוקים המאשרים את משק המיסוי של קצבאות הילדים: כאשר עמדו להצביע נגד המס הסתמן רוב לאופוזיציה. מרכז סיעת הליכוד בוועדה, ח"כ יגאל כהן, מנע מח"כ בן־שלמה (ש"ס) להצביע נגד החוק בכך שהיטה בכוח את כף ידו. הדבר גרם לוויכוחים ותוך כדי ההתכתשות הספיקה הקואליציה לגייס עוד חברים ולאשר את התקציב.

* ועדת הכספים דחתה את פניית האוצר להעניק הנחה במס שמשלמים הבכירים עבור כלי רכבם הצמודים. הוחלט להשאיר בתוקף את מנגנון העדכון האוטומטי של שווי השימוש ברכב צמוד. לפיכך יעודכן שווי השימוש ברכב צמוד ב־2.8 אחוזים. העדכון יביא רק להחלטה חדשה שתתקבל לאחר מסקנות הוועדה הציבורית הבודקת את העניין כולו. במקביל לעדכון שווי השימוש ברכב, הציע ח"כ אריה ויינשטיין לערכן את שכר השרים והנילוויים להם, סגנים ומנכ"לים, מאחר שחלה שחיקה גדולה בשכרם.

לפטר את הממונה

יו"ר ועדת הכלכלה ח"כ אליהו שפירא, איים לפנות לשר־האוצר ולדרוש את פיטוריו של הממונה על הכנסות המדינה. „התנהגותו של ישראל כרון היא שערורייתית ומפרה. הוא מתחמק מדיון ענייני בכלכלה ה... שתפסתה למימדים מפלצתיים". שפירא האשים את נציג האוצר, ישראל כרון, שאינו נותן תשובות לנושאים המועלים בוועדה. הוא התרעם על הכוונת הדיון על־ידי היו"ר, כי הוא רואה בכך פגיעה במערכת שהוא עומד. הוועדה החליטה לפנות לראש הממשלה ולשר־האוצר בדרישה להסיק מסקנות הולמות.

9 חודשי הדיון נוספים

* ישיבת ועדת הכספים ביום רביעי שעבר ערכה 5 דקות בלבד בהן אישרה תיקון לחוק הסדרים לשעת חירום. בדבר אי־תשלום קיצבה לילד ראשון במשפחה ל־9 חודשים נוספים.

* פה אחד אישרה הוועדה הצעת החלטה של ועדת הכנסות המרכזית לכנסת הגו לשנת 86־87 בסך של 334,200 ש"ח.

* ועדת הכלכלה החליטה פה אחד להחזיר שעון קיץ בישראל וקראה לשר־הפנים ליישם המלצה זו ללא דיחויים.

אירית לינור

שוב היצעים כבדים במניות

גלי היצעים כבדים שינו את מגמת השערים — לנטייה לירידות — בכל ענפי המניות ההשתתפות. במניות החוזר, היה עודף היצע של 1.8 מיליון ש"ח. חלק ניכר מן הכסף החוזר לקרנות הנאמנות מושקע לא במניות אלא במקים. בשוק איגרות החוב המתבטא עודפי הביקוש ב־2.5 מיליון ש"ח. מזה 1.5 בצמודות למדד ומיליון ש"ח בצמודות לדולר.

הציבור השקיע אתמול 17.6 מיליון ש"ח בקרנות הנאמנות. מזה 3.1 מיליון ש"ח במתמחות במניות ו־14.5 מיליון ש"ח בסולידיות ומתוך זה 4 מיליוני ש"ח ב„חץ" של בנק הפועלים. חלקן של קרנות בנק הפועלים בכלל המערכת עלתה בחודש מארס ב־1.6% ל־23.9%.

במילוות קצר המועד נעו התשואות החודשיות בין 1.33% ל־1.58%, תוך מחזור של 14.3 מיליון ש"ח.

שער הדולר היציג ירד אתמול ב־0.33 אג' — ב־0.22% — ל־1.4888 הדולר לנוסעים לחו"ל ירד ל־1.7660. מכל מטבעות החוץ המובילים עלתה אתמול רק הלירה האנגלית ב־0.28%. כל האחרים ירדו החל ב־0.45% (ין יפאני) וגומר ב־1.33% (מארק גרמני). הדולר השחור נע בירידה בין 1.61 ל־1.62 ש"ח.

בשוק המניות ירדו אתמול 169 שערים, לעומת 118 שעלו. מהם ירדו 61 ב־5% ויותר ו־25 עלו ב־5% ויותר. היו 12 „מוכרים בלבד" ו־5 „קונים בלבד".

במניות ההסדר שערי וירידות ב־%: אי די בי רג' 11.0; אגוד רג' — 1.1; דיסקונט ב' — 11.0; מזרחי מ' — 2.0; פועלים מ' — 1.1, כללי מ"ד — 0.9. לעומתן עלתה אי די בי א' — 0.5; תשואותיהן השנתיות נעו בין 11.48% (דיסקונט א') ל־14.3% (הפועלים מ' — 11.31%).

במניות הבנקים המסחריים מחוץ להסדר שיעור ירידות ב־%: מי כי 15.2; בינלאומי 16.9; סמנות 0.1 — 10.0; לעומתן עלתה רק אוה"מ — 14.3.

במניות התעשיות ירדו ב־10% ויותר: לסינג 0.5, מל' הירדן, אורן 5, ישרס 10.0, זה 1, פרגוד מ"ך 1, קרם כימיקל תעשי, סקנדריה 1, פולק 1, קימריה 0.1, רוגוזין, רסקו מכ', רסקו מ"ר, סמה 0.5. לעומתן עלו ב־10%: קצנשטיין 1, סקנדריה, פולק 1 ו־0.1.

* „סנוקראסר" סיכמה את תוצאות ב־2.53 מיליון שקל לשנת 1985, בהשוואה לרווח של 943 אלף שקל ב־1984.

אלחנן חורין

במקום שהשכינה שורה נעלמים השיקולים הכלכליים

הנהגת שעון קיץ כרוכה ביתרון כלכלי נכבד למדי. המדינה מלאה מצרות בכך, אך הרב שך מתנגד והוא מצליח עדיין לכופף את זה. רבים מנסים לעקוף את הבעייה ע"י הנהגת שעון קיץ פרטי, אולם הנהגת שעון קיץ אינה יכולה להיות עניין וולנטרי, בגלל הקושי לתאם בין שעת התחלת העבודה בייצור, במשרדים, במסחר ובתחבורה ציבורית. הרוב במדינה חייב להתמודד על הבעייה, ולא לעקוף אותה.

המכון לפריון העבודה והייצור פירסם בימים אלה נייר עמדה ובו המלצה חד־משמעית להנהיג שעון קיץ החל מ־23.4 ועד ה־4.10.

המכון קובע על בסיס בדיקות משרד־האנרגיה, כי תוספת שעת אור קרירה יחסית לחלק הפעיל של היממה על חשבון שעת חושך אחת תחסוך 100 מיליון קווט"ש אנרגיה ע"י חסכון בתאורה ובמיזוג אוויר. החסכון הצפוי מכך כ־1־2 מיליון דולר.

מינהל בטיחות הדרכים ערך בדיקה השוואתית של התאונות בחודשי הקיץ בהם הופעל שעון קיץ, לעומת השנים בהן לא הופעל. המינהל קובע, כי שעון קיץ תורם לירידה משמעותית בתאונות דרכים. מבחינה תיאורטית נחסכו חייהם של כ־20 בני אדם ופציעתם של כ־380, כ־280 תאונות שלא קרו. החיסכון הכספי הוערך בכ־2 מיליון דולר לשנה. המסקנות מבוססות על כך, כי הנהיגה באור טבעי בטוחה יותר למניעת תאונות וכי הנהיגה בשעות העומס של הבוקר מתבצעת בטמפרטורה נמוכה יותר, ולכן מעייפת פחות.

המכון לפריון העבודה בדק ומצא, כי החלפת שעת עבודה משעות אחה"צ לשעת בוקר קרירה תורמת לשיפור של 15 אחוז בכושר הפעילות. ההנחה היא שהשינוי ישפיע על 200 אלף עובדים ועל־פי אומדן זה יגרם חסכון של 30 מיליון דולר למשק הלאומי. חסכון נוסף צפוי מהקטנת מספר תאונות העבודה.

מבחינת איכות החיים. האור המוקדם גורם להתעוררות מוקדמת יותר מהשינה. מכאן המחסור בשעות שינה בקיץ ונטייה להירדם אחה"צ גם בעבודה וגם בנהיגה. הקדמת שעון הקיץ יכולה להקל על תופעה זו. אם האנשים יחזרו מהעבודה פחות עייפים יוכלו להקדיש יותר זמן לנופש ולהנאות אחרות.

אולם השיקולים הכלכליים אינם עומדים מול ההנחות הבלתי סבירות של הכפייה הדתית.

צבי טימור

מלונאי מזרח ירושלים קובלים:

הפליה מונעת את פיתוח הענף

תחושה של משבר קשה בענף המלונאות לנוכח מגמת הצמצום בהזמנות לחודשי הקיץ, שהם תקופת השיא בתיירות, איננה נחלת בעלי המלונות היהודים בלבד. במגזר הערבי במזרח ירושלים מקננת דאגה רבה עקב הקשיים בהבטחת תפוסה לבתי־המלון, וכמובן בהתערבות להרגשה זו טרוניה על רקע פוליטי.

זאקי סעדה, בעליו של מלון ריץ במזרח ירושלים, מכהן זה שנים מספר כראש התאחדות בעלי המלון הערבים בירושלים. כמלונאי ותיק הוא נזכר, כי ערב מלחמת ששת הימים ידעה המלונאות הערבית תקופה של פריחה. סוכנויות תיירות צצו כפטריות לאחר הגשם ובתי מלון חדשים נחנכו בזה אחר זה. המלונאות הדרומית התעוררה לחיים עם פתיחת שדה התעופה בקלנדיה (עטרות) ועלייה בזרם התיירות הצליינית. מגמה זו נקטעה — קובל סעדה — לאחר מלחמת ששת־הימים.

המלונאים הערבים מאשימים, במאמר שפורסם בעיתון הפלסטיני „אל עודה", כי ישראל מצרה צעדיהם. לעומת פיתוח מאסיבי של המלונאות במערב העיר מאז שנת 1967, ידעה מזרח ירושלים קפאון וסבלה ממדיניות של יד קפוצה. במחקר שפירסם המכון הערבי בירושלים, תחת הכותרת „ירושלים — עובדות ומספרים", נאמר כי מ־40 מלונות שהיו במזרח ירושלים ערב מלחמת ששת הימים ירד המספר ל־36, וזאת בשעה שחל גידול ניכר במגזר היהודי: מ־22 מלונות לפני 19 שנה ל־30 היום. אך לא רק במספר המלונות טמון ההבדל, אלא גם במספר החדרים. המלונות היהודיים הקיימים הוסיפו אגפים ובהם מאות חדרים ואילו אצל הערבים לא אושרו כל תוספות בנייה.

קיפוח במשיכת קליינטים

„ליהודים נתנו כוכבים ואילו לנו הורידו" — אומרים המלונאים הערבים, בהתכוונם לדירוג הנמוך שבו משובצים המלונות שברשותם.

טענה קשה אחרת נובעת מתחרות על התייר וכיסו. המלונאים הערבים קובלים על קיפוח בכל הקשור במשיכת קליינטים. הם דורשים זכות שווה לסוכניהם בנמל־התעופה בן־גוריון ומעמד שווה. לדבריהם, נוכחות נציגי סוכנויות ישראליות בשדה מסייעת למשיכת לקוחות והכוונתם למלונות היהודים.

בעלי בתי־המלון הערבים החליטו לנקוט שורה של צעדי חירום, שיבטיחו את מניעת התמוטטותם נוכח הירידה הצפויה בתיירות הקיץ. אחד האמצעים המיידיים הוא הורדת תעריפים מתחת לרמה המקובלת. כתמריץ לתיירים הצפויים להגיע לכאן. דרך שנייה היא שיתוף פעולה הדוק עם סוכנויות הנסיעות, שנציגיהן יערכו ביקורים בארצות אירופה ובארצות־הברית ויציעו חבילות זולות בירושלים ובכך „יכו" את עמיתיהם הישראלים. המלונאים, שבתקופת השפע נמנעו מלהשקיע כספים בשיפוץ בתי־המלון המתיישנים שלהם, ינצלו את ימי השפל לצרכי שיקום ושכלול בתי המלון, כדי שיוכלו לעמוד בתחרות עם בתי־המלון היהודים ועל ליבו וביחוד על כיסו של התייר.

בצלאל עמיקם

מנכ"ל משרד־הבריאות:

חוק ביטוח בריאות ממלכתי – בקרוב

השנה שחלפה היתה שנת זעזועים במערכת שירותי הבריאות. היו קיצוצים, הפרעות בהעברת כספים מתקציב הבריאות, דין ודברים בין מערכת שירותי הבריאות לבין משרד־האוצר וכן בין קופת־חולים הכללית והחוסים. לא חסרו הערות עוקצניות בין משרד־הבריאות ובתי־החולים הממשלתיים לבין נציגי קופ"ח על חובות של קופ"ח לבתי־החולים הממשלתיים. הדברים הגיעו לשיאם כאשר בתי־חולים כהונים והריסטוריים, מולטולו בין עתים שונים. היו מקרים של סירוב לקבל חולים לקוצבי לב בשל חוסר אלה במהמוני בתי־החולים. בין דרישות השכר של עובדי מינהל ומשק ועוד. מה צפוי לנו השנה?

פרופ' דן מיכאלי, מנכ"ל משרד־הבריאות: מערכת שירותי הבריאות תקבל סכום דומה לזה שקיבלה בשנת החולפת. אך הכל יהיה יותר מסודר. החיסרון הוא בזה שלא הוסיפו כספים לצרכים הנובעים מגידול האוכלוסיה ולא נלקח בחשבון הקידום הטכנולוגי. התרופות החדשות יקרות יותר, וגם הציוד להחלפת הכלאי התייקר. הוא הדין לגבי הוצאות הכרוכות בטיפול בחולי כליות הזקוקים לדיאליזה או בריבוי פגים. יחסרו לתקציב כ־10 מיליון דולר שיהיה צורך לגייס ממקורות אחרים. אך, כאמור, קיים בסיס לכיסוי הוצאות יום־יומיות: כן הושג הסדר למימון התקציב השוטף של קופ"ח, וכיסוי חובותיה של הקופה, שיאפשר הסדרת הקשרים בין קופ"ח למוסדות משרד־הבריאות.

ההסדרים שהושגו עם קופ"ח הכללית יותאמו גם לקופות־חולים אחרות. בסופו של דבר מקווה המנכ"ל, כי אחרי שנות זעזועים במערכת שירותי הבריאות תהיה שנה רגועה. עכשיו מסתיימים הדיונים על הביטוח הסיעודי, ועם קבלת החוק יוזרמו כספים לצורכי טיפול בחולים כרוניים וקשישים.

ומה בקשר ליחסי העבודה? על הפרק תביעות האחיות, תביעות עובדי מינהל ומשק וגם הרופאים עומדים בתור.

פרופ' מיכאלי מקווה שהדברים יוסדרו. אך הם אינם נוגעים למשרד־הבריאות. הנושא נמצא בסמכות האוצר והוא המקציב תוספות תקציב במידה ויש שינוי בשכר. ב־1 באפריל מונה בורר לתביעות השכר של האחיות והוא חייב להשיב לצדדים תוך שבועיים. המחלוקת עם הספקים אינה מעוררת דאגה, שכן משרד־הבריאות עמד בהתחייבויותיו ופרע חובותיו לספקים.

ומה בנוגע לביצוע חוק התקציב לפי לוח הזמנים, האם הכסף יוזרם בזמן?

פרופ' מיכאלי מקווה שלא יהיו בעיות. הכול סודר כחוק.

גם בעיית ההוצאות בנושאים שאינם מתוקצבים, כמו ניתוחי כבד, נפתרה. שכן יש כיסוי מתרומות לשנתיים הקרובות.

על הפרק עומד הצורך בחקיקת חוק ביטוח בריאות חובה. הטילטולים במשק גורמים לעלייה במספר האנשים שאינם מבוטחים בשום קופת־חולים. שיעור הלא מבוטחים מתקרב ל־10 אחוזים וזו מהווה בעיה, שלא יהיה מנוס מהתמודדות עימה בזמן הקרוב.

יוסף שמי

טור החדשות

צפויים פיטורים נוספים ב„ציקלון"

חברת „ציקלון" תאלץ ככל הנראה לפטר עובדים נוספים, לאחר שמאז חודש אוגוסט האחרון פיטרה כבר החברה 10 מבין 600 עובדיה.

פיטורי העובדים בעקבות ירידה ניכרת בפעילות החברה, על רקע הירידה בהזמנות של מערכת הבטחון. החברה, המגייסת בימים אלה בבורסה 700 אלף ש"ח, סיימה את המחצית הראשונה של שנת 1985 בהפסד של 1.32 מיליון שקל, לעומת הפסד של מיליון שקל בכל השנה הקודמת. ברבעון האחרון (אוקטובר־דצמבר 1985), היה לחברה הפסד נוסף של 270 אלף שקל.

כאמור, מציינת החברה, כי הגורם העיקרי להפסדיה נובע מירידת הזמנות משרד־הבטחון. אלה ירדו מ־6.8 מיליון דולר בשנת 1983/4 ל־2.65 מיליון דולר במחצית הראשונה של 1985, וצפויים לירידה נוספת בהזמנות.

גם הקפאת המחירים בעקבות עיסקת החבילות גרמה להפסדים בחברה.

גורם נוסף שתרם להפסדים, הוא סיום הייצור של מטוס ה„כפיר" שגרם לסגירת קו ייצור רווחי ביותר של החברה, שייצר מכלולים עבור התעשייה האווירית.

כדי לכסות על ירידה זו בפעולות, השקיעה החברה סכומים ניכרים בקווי ייצור חדשים ליצוא, אך השקעות אלה טרם הבשילו. בין ההשקעות החדשות — 3.5 מיליון דולר שהשקיעה החברה במפעל חדש לחומרים מורכבים.

כמו־כן נמצאת החברה בשלבי השקעה מתקדמים של כספים בייצור מטוס קל חדש, מבוסס על טכנולוגיות מתקדמות, ואשר ישמש לצרכים פרטיים ומסחריים. מטוס זה יוצר בעלות נמוכה יחסית ויהיה מבוסס על תפיסה האווירודינמית מתקדמת, הוא יימכר גם כ„קיט" להרכבה עצמית של הלקוחות. שלב הפיתוח של המטוס יסתיים בחודש יוני הקרוב. עד אז יושלמו 3 דגמים של מטוס זה. תקציב הפיתוח לייצור המטוס החדש הוא כ־820 אלף דולר.

כתבנו מציין, כי לפי התשקיף יהיו גם מנהלי המפעל בין הסובלים העיקריים ממצבה הכספי הקשה. מנכ"ל המפעל, אריה יהודאי, ויו"ר מועצת המנהלים שלו, חיים ירדן, מקבלים מהחברה דמי ניהול, בנוסף למשכורתם, כאחוז מהרווח של החברה. ירדן מקבל 1.875 אחוז מהרווח המתואם של החברה ויהודאי מקבל 1.25 אחוז. בשנת 1983/4 קיבלו שני המנהלים דמי ניהול של 34,700 שקל ובשנת 1984/5 קיבלו המנהלים רק 15,280 שקל.

אם ימשך המצב הנוכחי — לא יקבלו המנהלים בשנה זו דמי ניהול.

איל שגב

הבנקים חוששים מירידה במקורות שקליים

הפחתת הריבית שמשלמים הבנקים למפקידים במסלול הפקדונות הלא צמודים (תפ"ס ופק"מ), גרמה לירידה ניכרת בהפקדות של הציבור באפיקים אלה ולמעבר של כספים להשקעות צמודות למדד או לדולר.

מגמה זו מעוררת דאגה רבה בבנקים, החוששים מירידה ניכרת במקורות השקליים שלהם המשמשים למתן הלוואות.

הבנקים חוששים, שאם יימשך המצב הנוכחי, לא יהיה מנוס מבקשת סיוע נוסף מבנק ישראל, באמצעות הקלה נוספת בשיעורי הנזילות.

באחרונה הקל בנק ישראל בדרישות הנזילות מהבנקים, והזרים בדרך זו מעל 200 מיליון דולר למערכת הבנקאות.

לעומת טענותיהם של הבנקים, גורסים בסקטור העיסקי כי הריבית הבסיסית במשק היא אמנם נמוכה. אולם הבנקים גובים מלקוחות עיסקיים ריבית ממוצעת של 4 אחוזים לחודש, בעוד שהם משלמים לבעלי פקדונות ריבית של 1 אחוז לחודש בלבד.

מירווחים אלה, טוענים בסקטור העיסקי, הם גבוהים ביותר ואינם מקובלים באף מדינה אחרת בעולם.

א.ש.

„יורוטים": תשלומי המס גדלו ב־85'

נטל המס בשנת 1985 גדל, הן במונחים אבסולוטיים והן יחסית לתל"ג. הגידול בתקבולי המס ב־11 החודשים הראשונים של השנה היה 6.2% לעומת התקופה המקבילה אשתקד; ב־9 החודשים הראשונים של 1985 היוו תקבולים אלו כ־45.1% מהתל"ג, לעומת 43.1% שנה קודם לכן, קובעים כלכלני „יורוטים".

נטל המס היחסי של השכירים קטן ב־1985. חלק השכירים במיסוי הישיר ירד מ־45% ב־1984 ל־42.9% ב־8 החודשים הראשונים של 1985.

תשלומי מס ע"י לא שכירים גדלו ב־26.0% בתקופה הנסקרת, ותשלומי מס הכנסה של חברות גדלו ב־43.2%. תשלומי השכירים גדלו למרות ירידת השכר הריאלי.

מערכת המס בולמת צמיחה בשני מישורים, סבורים ב„יורוטים": במישור המקרו־כלכלי המיסוי הגבוה מראה כי חלק גדול מהמשאבים העומדים למשק מכוונים לסקטור הציבורי, וזאת כאשר הממשלה אמורה לצמצם את הוצאותיה. במישור המיקרו־כלכלי, אחוז מיסוי גבוה פירושו פגיעה בכושר התחרות של המשק. משכורת של 1,500 דולר לחודש עולה למעביד כ־70,000 דולר לשנה, סכום גבוה בהשוואה למקובל בכמה מדינות אירופאיות מתועשות.

מאזני '85

53% גידול ברווח הנקי של בנק אמריקאי־ישראלי

בנק אמריקאי־ישראלי, מקבוצת בנק הפועלים, מפרסם את התוצאות הכספיות שלו לשנת 1985.

הרווח הנקי המותאם של בנק אמריקאי־ישראלי הסתכם ב־2.7 מיליון ש"ח, לעומת רווח נקי של 1.8 מיליון ש"ח בשנת 1984, שיעור גידול של 53%.

התשואה נטו על ההון העצמי הגיעה ל־16.5%, לעומת תשואה נטו של 12.0% בשנה הקודמת.

ההון העצמי של הבנק הסתכם בסוף שנת 1985 ב־19.2 מיליון ש"ח, לעומת 16.5 מיליון ש"ח בסוף השנה הקודמת.

המאזן המותאם של הבנק ליום 31.12.85 הסתכם בכ־647 מיליון ש"ח, לעומת מאזן של 636 מיליון ש"ח ליום 31.12.84. יתרת ההלוואות הסתכמה ב־170 מיליון ש"ח, לעומת יתרה של 136 מיליון ש"ח בסוף השנה הקודמת. סה"כ הפקדונות הסתכמו ב־623 מיליון ש"ח, לעומת יתרת פקדונות של 615 מיליון ש"ח בסוף שנת 1984.

מאזן „בנק יהב" — גידול של 19.5%

הרווח הנקי המותאם לאינפלציה של בנק „יהב" (הבנק של עובדי המדינה) גדל בשנת 1985, ב־36.7 אחוז והסתכם ב־1.874 מיליון שקלים חדשים, לעומת 1.196 מיליון שקל בשנת 1984.

הרווח מפעולות רגילות לפני מס לעומת זאת ירד בצורה חדה — 40 אחוז, והסתכם ב־4.76 מיליון שקל לעומת 7.95 מיליון שקל שנה קודם לכן.

הגידול ברווח הנקי נובע לפיכך מהקטנת ההפרשה למיסים: 2.88 מיליון שקל שהיוו 60.6 אחוז מהרווח התפעולי בשנת 1985 לעומת 6.76 מיליון שקל ב־1984, סכום שהיווה 85 אחוז מהרווח התפעולי.

מאזן הבנק הסתכם ב־118.06 מיליון שקל לעומת 98.73 מיליון שקל שנה קודם לכן. גידול של 19.5 אחוז.

א.ש.

אפשר למצוא אותם רק במחשב

מאת אבי בניהו

אתמול בשעות הבוקר פנתה אל היחידה לאיתור נעדרים של המשטרה עובדת סוציאלית המטפלת בילדה בת 14 שננטשה על־ידי אמה בהיותה בת 7 חודשים. העובדת הסוציאלית הציגה בפני ראש היחידה רב פקד ארנון נבות בעיה מיוחדת ומסובכת.

כל הטיפול הנפשי המוענק לילדה שובש בגלל העובדה שהילדה גילתה לפתע שלא ברור לה היכן אימה, האם היא בחיים? מדוע נטשה אותה? מדוע אין ביניהן קשר? והאם תפגוש אי פעם הילדה את אמה? שאלות קשות שהחלו לפתע לנסר במוחה של הילדה. העובדת הסוציאלית פנתה אל „התקווה האחרונה" היחידה לאיתור נעדרים. רפ"ק נבות ניגש לפעולה, הפעיל את המחשב המשטרתי ותוך שעות איתרו את האם שנחשבה כנעדרת בעיני ביתה כבר 14 שנה. ארנון נבות הפגיש אתמול ברגע מרגש ומיוחד את האם האובדת וביתה. האם התעלפה במקום והילדה התרגשה. ארנון נבות אומר „זה הסיפוק שלי בעבודה".

הסיפור יפה אולם המציאות בתחום הנעדרים היא קשה יותר. אל היחידה לאיתור נעדרים מגיעים מידי שנה 3500 מקרים, העניין מתסכל עקב המספר הרב של אזעקות השווא. בסיכום שנת 1985 שערכה המשטרה מסתבר כי במקרים אמיתיים של העדרות מדובר ב־25 נעדרים קטינים (מתחת גיל 18) בשנה וב־100 בוגרים. את אלה קשה למצוא. הנעדרים הללו השתקעו כבר במחשב הנעדרים של משטרת ישראל. שם ממשיכים „לעקוב" כל העת אחר הנעדר. הנעדר הוותיק ביותר של ישראל הוא שוטר מנדטורי ברואי שנעדר מאז הקרב על ביר־עסלוג' במלחמת השחרור. השוטר הברואי נלחם או לצידם של המצרים נגד כוחותינו ונעלם במהלך הקרבות.

בני משפחתו החיים באזור חברון פנו אז למשטרת ישראל. לאנשי היחידה לאתור נעדרים ברור מסימנים שונים שהשוטר לא נהרג במלחמה וכי ישנה אפשרות שנלקח בשבי כשהוא פצוע. 37 שנים הוא ברשימת הנעדרים של ישראל.

נעדר אחר פעיל קצת יותר הוא אברהם פלח תושב ירושלים שנעלם לפני 11 שנה. ארנון נבות מספר כי לפני 3 שנים העיד מישהו שמכיר את אברהם פלח כי נפגש איתו והם שוחחו. האיש העיד בפני חוקרי היחידה כי אברהם פלח הורה כי הוא נעדר. במשטרה מחפשים את פלח, לא ברור מה קורה איתו ומיסתורין אופף את העלמותו. בדיקות קפדניות במחשב המשטרתי ובמערכת המודיעין נסתיימו ללא הצלחה.

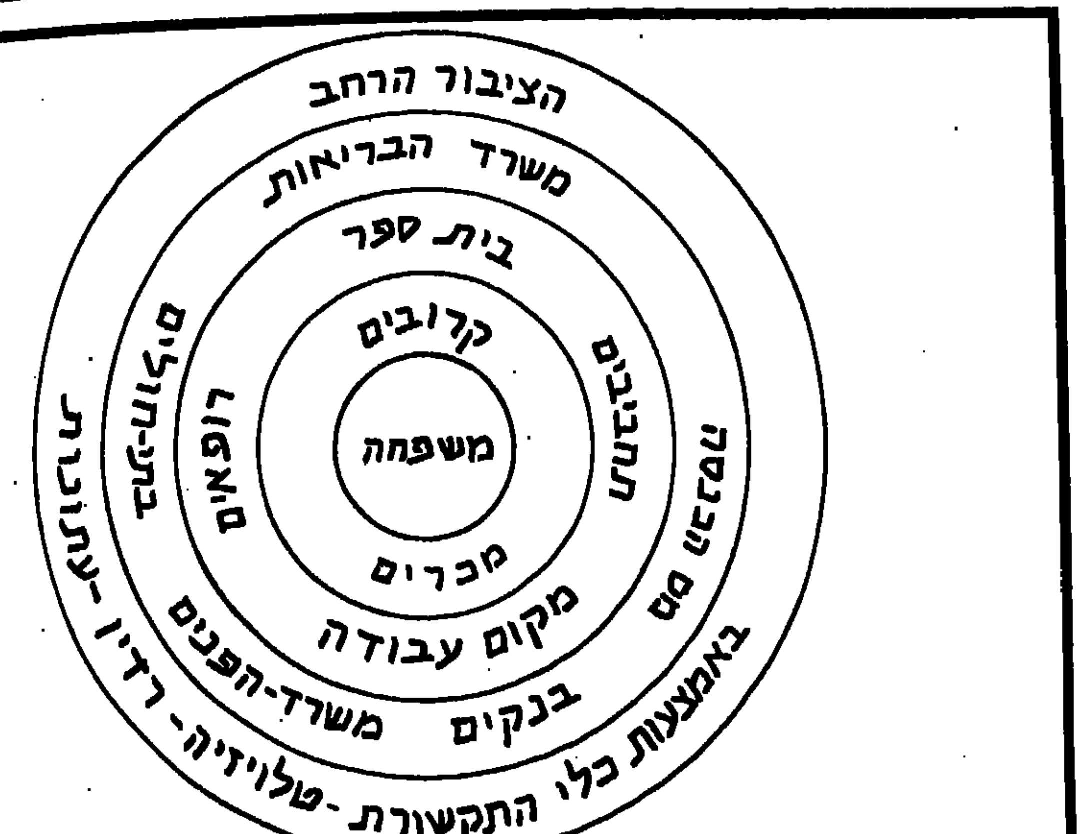

מודל מעגלים: פריסה הדרגתית

אביו ובני משפחתו של אברהם פלח מקפידים עדיין, כבר 11 שנה, להתקשר אחת לשבוע אל רפ"ק נבות. „עבורם הספור אף פעם לא יגמר. הם נזונים כל העת משמועות ומספורים של ראיתי פה, ראיתי שם. הם חיים במעגל סגור של עצמם" אומר נבות. 4 חוקרי משטרה מרכזים כיום במטה הארצי את פעולת אתור הנעדרים.

במטה הוכנה פקודה מבצעית חדשה בת 70 סעיפים המגדירה מחדש 2 אפשרויות לסוגיית „מיהו נעדר?" במקרה ראשון חמור פחות מדובר בנעדרים שבשיגרה. גברים ונשים שעזבו מסגרת נורמלית בשל „ברוגז" שלהם עם הסביבה. סביב אלה אין מיסתורין ולכאורה ניתן להבין אפילו את המניע. בקבוצה הוו מסווגים אנשים שהוכרזו כנעדרים לאחר שנעלמו על רקע פסיכולוגי, סוציאלי, רומנטי או פוליטי. רובם לא נתונים לסכנה מיידית בתקופת העדרותם.

לקבוצה שניה מתייחסת המשטרה ברצינות מלאה בטווח הקצר. במקרה כזה בר הנעדר הוא קטין, קשיש, חייל או אדם עם רקע להתאבדות מופעלות מיד כל המערכות לאתור מיידי של הנעדר וכלי התקשורת נקראים לסייע מיידית למשטרה על ידי פרסום שמו, תאורו ומקום העלמותו המשוער של הנעדר. במיוחד מחמירה המשטרה כשהמדובר בחייל. למרות האפשרות כי ברוב המקרים מדובר בחייל שנפקד או ערק מיחידתו הרי עצם היותו של החייל לבוש במדי צה"ל הוא מצוי בסכנה עפ"י הערכת המשטרה במקרה כזה אין שיקול דעת.

נעדרים. 100 מבוגרים ו־25 קטינים יצאו מהעבודה או מהבית ב־1985 ולא חזרו עד עצם היום

הזה. בהתחלה מחפשים. אחר־כך הגולם הממוחשב ממשיך לעשות את מה שהיחידה

מסוגלת לעשות • הנעדר הוותיק ביותר בישראל נעלם לפני 37 שנים — שוטר מנדטורי

סקטורים נוספים לקבוצה זו הוכה לטיפול מיידי הם חולים כרוניים הזקוקים לטיפול רפואי שוטף והעדרותם ללא התרופות מעמידה אותם בסכנת חיים מיידית.

רפ"ק ארנון נבות סיפר לי אתמול על מקרה קלאסי מתחום זה „נכה ממלחמת לבנון המצוי עדיין בשיקום תחת פיקוח נעלם בוקר אחד מפנימיית השיקום ביפו שם אושפז. אנשי הפנימיה פנו מיידית למשטרה והודיעו כי אם לא יאותר תוך שעות ויקבל תרופה יתקף החולה בהתקף מסוכן לחייו. המערכת החלה לפעול ומסתבר כי תוך 7 שעות הצליח הצעיר להגיע עד לחוף טאבה בדרום. הוא אותר שם בצהריים, קיבל את הטיפול וניצל".

כל 3500 ההודעות שמגיעות ליחידה לאתור נעדרים ממויינות מיד ומסווגות לדרכי טיפול. השיטה היעילה ביותר לביצוע חקירה לצורך איכון נעדר מתקיימת במודל המעגלים. עיקרו של המודל בפריסה הדרגתית של מעגלי חקירה גדולים והולכים החל ממשפחתו של הנעדר וסביבתו הקרובה ביותר וכלה בפנייה לכלל ציבור אזרחי המדינה דרך אמצעי התקשורת או בדיווח לאינטרפול במקרה של סברה כי הנעדר יצא את גבולות המדינה. הצלחה ביישום המודל מותנית קודם כל בחקירה יסודית של כל שלב במודל עד למיצוי הסופי.

מהנסיון שהצטבר ביחידת אתור הנעדרים במטה הארצי של המשטרה ניתן ללמוד כי לעיתים פרטים טריוויאליים למדי עשויים להוביל את החוקרים לאיכון הנעדר וכי אין למעשה גבול לאקטואליות בביצוע פעולות החקירה השונות. כך למשל נתגלה נעדר לאחר 4 שנות העדרות באמצעות מידע שנראה מפוקפק למדי בעת שנתקבל. מספר רפ"ק נבות: „המדובר ביהודי כבן 50 מבני ברק שעזב את ביתו ועקב בילבול ומחלת שכחה זמנית שתקפה אותו חי כ־4 שנים בקרב ערבים בעיר העתיקה בירושלים. שם מצא את פרנסתו כמלצר. מכר ותיק של אותו האיש זיהה אותו במקרה ודווח על כך למשטרה. למרות הגישה הקצרה ודווחו של המודיע שלא נראה אמין למשטרה נבדק המידע בקפדנות והאיש אכן נתגלה כאיש הנעדר" מספר נבות.

לעיתים אין המשטרה מצליחה לאתר את הנעדר בעודו בחיים ומוצאת רק את גופתו זמן רב לאחר מותו.

במקרים מסוג זה חקירת נסיבות המוות אפשרית רק במידה שההיעדרות נחקרה בהתאם לכללים שנקבעו מראש. בהעדרה של חקירה ממצה קודמת קיימת אפשרות טובה שהחקירה תקלע למבוי סתום ולעולם לא תצליח המשטרה לעלות על עקבות מבצעי הרצח (אם היה כזה). בשל עובדה זו מקפידים חוקרי היחידה כבר בשלבים הראשונים להודעה על נעדר לאסוף חומר רב על הנעדר ומאפייניו החיצונים על מנת לאפשר זיהוי גופה אם וכאשר ידרש.

לאחרונה העמידה המשטרה לרשות היחידה לאתור נעדרים מיקרו־מחשב האוגר מידי יום את כל המידע הקשור לנעדרים המטופלים בכל יחידות המשטרה ברחבי הארץ.

המחשב מסוגל להצליב אינפורמציה ממקורות שונים ועקב כך ניתן כיום תוך דקות בעקבות מציאת גופה אלמונית לספק לחקירה רשימה של „מועמדים" מתאימים מקרב אוכלוסיית הנעדרים.

המחשב מספק גם נתונים סטטיסטיים על אוכלוסיית הנעדרים. מנתונים אלה למדים החוקרים על מניעי ההעדרות (אם קיימים כאלה) לאתר מוקדים בעייתיים במישור החברתי מקומי ובעזרת אלה לצמצם את מספר ההיעדרויות מחד ולהפחית את נזקי האסון בעקבות היעדרות מאידך. ביחידה לאיתור נעדרים משתמשים גם ברישומים שהוכנו ע"י שלטונות צה"ל, מס הכנסה, בנקים וגורמים נוספים. „העבודה היא קשה, מעניינת ויחודית. לצד הקשיים והתסכולים של העוסקים במלאכה צריך לזכור כי רק 0.08 אחוז מכלל הנעדרים לא נמצאים כמעט של דבר. אין כמו הכרת תודה של משפחה המקבלת את יקיר ליבה בחזרה על מנת להמחיש את המשמעות והרצינות של איתור הנעדרים" אומר רפ"ק אמנון נבות.

(הרשימה הוכנה בעזרתו של רב פקד ארנון נבות, ראש היחידה לאיתור נעדרים במטה הארצי)

הטיפול בנעדרים במשטרת ישראל — כ־3500 מקרים בשנה — הוא עבודה מתסכלת ביותר, עקב המספר הרב של אזעקות שווא. אבל, אם לאחר עבודה מיון קפדנית וחקירה יסודית, מצליחים לאכן אדם שנעדר ולהשיבו לחיק משפחתו — הסיפוק הוא עצום. לעתים, לא מאכנים את הנעדר בעודו בחיים...

נעדרת
רחל בת יעקב אלבלדס

הנ"ל יצאה ממקום עבודתה בתל אביב, רחוב יהודה הלוי 57, בתאריך 15.7.83, ומאז נעלמו עקבותיה.
הנך מתבקש לעזור למשטרת ישראל באיתורה של הנעדרת.

תיאורה: בת 17, גובהה 160 ס"מ, מבנה גופה רזה, עיניה חומות, שערה שחור וארוך, פניה מאורכים, מצחה בינוני, דקה, אפה סולד וקטן, גבה פניה בהיר, שיניה בולטות, שן קדמית עקומה.
לבשה כותונת תולעה וחצאית בצבע ורוד, נעלה נעלי גומי.
מדברת: עברית.

היחידה המודיעה: משטרת מרחב ירקון. תיק א.ב. 1/83, תיק פח"ע 4316.

כל מי שראה את הנ"ל לאחר התאריך 15.7.83 מתבקש להודיע ליחידה המודיעה טלפון 627222־03 או למטה הארצי/המחלקה לזיהוי פלילי טלפון ישיר 280423־02 או 267111־02 קו פנימי 423, או לכל תחנת משטרה בארץ.

נכותם של תיקי הנכים
צרה על צרה

מאת יואב צח

[illegible]

כותב הרשימה הוא משפטן.

הועדה המקומית לתכנון ולבניה
העיר חיפה
הודעה על פי סעיף 149, לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על ידי — משפ' הרשקוביץ — לאשר הקמת בנין מגורים ברחוב חנה רובינא מס' 6 מגרש 215 בגוש 10800 שכונת רמת־גולדה.
הבקשה כרוכה בחריגות הבאות:
1) עודף שטח בניה של כ־11 מ"ר מעל למותר.
2) בליטות למרווח האחורי ולמרווחים הצדדיים.
אפשר לעיין בבקשה במחלקה לפיקוח על הבניה, בבנין העיריה, רחוב ביאליק 3, חיפה, בימים: א', ג', ה', בין השעות 08.00—11.30.
המעוניין להגיש התנגדות לבקשה, יפנה לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום זה.
איתמר ינובריץ, מהנדס העיר

הועדה המקומית לתכנון ולבניה
העיר חיפה
הודעה על פי סעיף 149, לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על ידי — אלתר גרשון — לאשר „מצב קיים" ברחוב 628, 634 חלקה 20 בגוש 11641 סמרקדחיפה. הבקשה כרוכה בשימוש חורג של מלאכה ותעשייה נוספת.
אפשר לעיין בבקשה במחלקה לפיקוח על הבניה, בבנין העיריה, רחוב ביאליק 3, חיפה, בימים: א', ג', ה', בין השעות 08.00—11.30.
המעוניין להגיש התנגדות לבקשה, יפנה לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום זה.
איתמר ינובריץ, מהנדס העיר

חוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
תל־אביב־יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אישור לסטיה ברחוב יהודה הימית מס' 8 גוש 6962 חלקה 50־51.
תיק בנין 014־2/205
בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר / אשור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון.
ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.
י. בסמי, סגן ראש העיריה יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו

הועדה המקומית לתכנון ולבניה
נס־ציונה
הודעה לפי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה נס־ציונה בקשה להקלה באחוזי בניה חלקה 16 בגוש 3641.
[illegible]
נסים קרוזפסקי, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה

ועדת משנה לתכנון ולבניה
חולון
הודעה על פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
תיק בנין 4138/1
ניתנת בזה הודעה, שהוגשה לועדה בקשה להיתר בניה על חלקה 16 בגוש 6014 רח' הציונות מס' 35 חולון, לצורך מתן הסכמה מיוחדת לשינוי יעוד וחלק מדירת מגורים למספרה.
הבקשה הנ"ל נמצאת באיזור מגורים ביתי.
את התכנית אפשר לראות במשרדי הועדה: בעירית חולון, רח' ויצמן 58, קומת קבלת־קהל.
כל מי שיש התנגדות יוכל להגישה לועדה תוך המועד של 14 יום מהיום.
יו"ר חיים שרין, מ"מ ראש העיר יו"ר ועדת משנה לתכנון ולבניה — חולון

הועדה המקומית לתכנון ולבניה
רמת־גן
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל, כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ובניה רמת־גן (להלן הועדה המקומית) בקשה להתרת הקלה בנכס, בגוש 6210 חלקה 249 רח' שדרות העם הצרפתי מס' 26, דהיינו הקלת 6% משטח החלקה ו־10% בק.ב. במרווח צדדי.
על המעוניין הרואה את עצמו נפגע ע"י אישור ההקלה הנ"ל, יוכל לעיין בתוכנית ולהגיש התנגדות מנומקת לפרטיה.
ההתנגדות צריכה להימסר לידי הועדה המקומית במשרדי אגף ההנדסה רח' המעגל 26 רמת־גן, תוך שבועיים מיום פירסום הודעה זו בעתונות.
אורי עמית, ראש העיר יו"ר הועדה המקומית לתכנון ובניה ר"ג

חוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965
הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אישור להקלה למעלית מחוץ לקו בניין צדדי בשד' מסריק מס' 4 גוש 6952 חלקה 147 תיק בניין 001־2/0192.
בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אישור הנ"ל במקום זה, רשאי להגיש לוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שד' בן־גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון.
והתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פירסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הוועדה הנ"ל.
ע. בסמי — סגן ראש העיריה יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה תל־אביב־יפו

הועדה המקומית לתכנון ולבניה
„מורדות הכרמל"
רח' שער פלמר 1, חיפה, טל' 448188, 644690
הודעה לפי סעיף 148 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
ניתנת בזה הודעה כי לועדה המקומית לתכנון ולבניה מורדות הכרמל הוגשה על ידי גץ מיכאל בקשה להקלה / בגוש 10546 חלקה 131 „גבעת ריילי" עתלית.
שם ומספר התכנית החלה על המקרקעין נשוא הבקשה: ת.ב.ע. מפורטת ג/945 „גבעת ריילי".
מהות ההקלה: קומה שלישית המתווה קומה נוספת מעל המותר לפי ת.ב.ע. החלה על האזור, במסגרת אחוזי בניה והמרווחים המותרים.
ניתן לעיין בבקשה ללא כל תשלום במשרד הועדה בשעות העבודה הרגילות.
המעוניין להגיש התנגדות יגישנה לועדה במכתב מנומק תוך 14 ימים מיום פרסום הודעה זו.
עובדיה שלמה יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה „מורדות הכרמל"

הועדה המקומית לתכנון ובניה
מרחב רמת־השרון
ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ח־1965 שהוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב רמת־השרון בגוש: 6614 חלקה: 85 ברחוב: תרפ"ד 25 המסווגת כאזור מגורים א' בקשה למתן אישור להקלה באחוזי בניה / קוי בניה בבית מגורים קוטג'.
ההקלה המבוקשת באחוזי בניה מגיעה ל־1.92% בקוי בניה במקום תוספת הבניה שלא בהתאם לתכנית הבינוי.
כל מי שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אישור ההקלה, במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב תכנון רמת־השרון, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת.
התנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך קבלת הודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.
מ. ורבין, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב רמת־השרון
ת.ב. 1465

עיריית הרצליה
חוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב הרצליה
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל, כי לועדה המקומית לתכנון ולבניה הרצליה הוגשה על ידי הררי, מאיר ויהוש שי עגנון 14, בת־ים, בקשה המתייחסת לנכס במקום: הרצליה רחוב דוד המלך מספר 9 גוש 6666 חלקה 489 ומהותו הקלת שטח ... האזור כי מבוקשת ההקלה / והאמור, דהיינו: בקשה לחקלה 6% באחוזי ...
כל המעוניין יכול לעיין בבקשה הנ"ל במשרדי הועדה המקומית ברחוב סוקולוב 10 הרצליה בימים ובשעות שהמשרד האמור פתוח לקהל. כל הרואה עצמו נפגע ע"י אישור הבקשה הנ"ל יוכל להגיש התנגדות מנומקת למשרדי הועדה המקומית האמור תוך שבועיים מיום פרסום מודעה זו.
אלי לנדאו יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב הרצליה

טלוויזיה

08.15 מושגים ביהדות — מצה וז. 08.40 בלי סודות — שורוק 3. 09.00 ארץ מולדת — עיר קמה מן החולות. 09.20 מדעי הטבע (תשה"ב) — דיפתריה ותנועת בראון. 10.10 אנגלית ה'. 10.30 הגיל הרך — רחוב סומסום. 11.00 אנגלית ו'. 11.15 ערבית מדוברת — ויו (אל) סלהז. 11.30 מדעי הטבע (חטיבה עליונה) — האבולוציה 9 — השני והרבגוניות גילוי הד.נ.א. 12.00 אנגלית וז'. 12.25 הסטוריה עליטודי — העשרה — המהפכה של לנין. 13.00 אנגלית ט'. 14.00 אבא גוריו — חלק א', סרט עפ"י ספרו המפורסם של אונורה דה בלזוק. אבא גוריו הוא אב לשתי בנות השייכות לחברה הגבוהה של פאריס (שנת 1819). הוא עצמו חי בפנסיון עלוב לאחר שמכר ומשכן את כל כספו וחפצי הערך שלו, כדי שבנותיו תוכלנה להמשיך ולקיים את אורח חייהן הבזבזני. שכנו של גוריו בפנסיון הוא ראסטיניאק, סטודנט צעיר ויפה תואר, ששואף אף הוא להכנס לחברה הגבוהה, באמצעות אחת מבנותיו של גוריו. 15.00 רכבת ההפתעות — סרט אנימציה. 15.20 נילס הולגרסון — פרק 40: נילס והזאב — פגוש באשה זקנה שאוהבת בעלי חיים. בני כפרה מתרחקים ממנה כי הם חושבים אותה למורה ולתמהונית נילס מפגיש ביניהם. הזקנה מטפלת בבעלי החיים החולים ומתחבבת על בני כפרה. 15.45 קוסמוס — פרק כ': קול אחד בנעימה הקוסמית — היווצרות כדור הארץ וקצב התפתחות החיים עליו במושגי הזמן של לוח השנה הקוסמי. 17.00 ערב חדש — מגאזין כשידור חי העוסק בענייני היום. כתבות, ראיונות ומבזקי חדשות. מנחה דן מרגלית. 17.30 „קיד וידאו" — שם הפרק „ויקיות" אדון מרון ממציא קרן שהופכת חתולים בכיינים לבני אדם. 18.00 „סיפורים בראש" — תכנית שבועית העוסקת בספרים לילדים הפעם „טיטי מחפשת בית", מאת עמי גרליה „רז קרב", מאת דוד גרוסמן „אני מגודל וזוית", מאת ד"ר יקותיאל שרעבי „אמליה דיטרנק", מאת קריס בישוף. 18.25 „פסוקו של מקום" מבט אל צובה שבקרבת ירושלים. 18.30 קיצור החדשות (ערבית). 18.32 „רוצה פתרון" (ערבית). 18.45 „חידושים והמצאות" 1. חיזוי מזג האוויר — טכנולוגיה חדישה מהירה ממגי שינויים ודראסטיים במזג האוויר. 2. ריקוד וספורט — מורה לריקוד מסייעת לספורטאים לשפר את ביצועיהם. 3. שבב סיליקון חדש — מעביר אינפורמציה באלפית מיליונית השנייה. (ערבית). 19.00 „מפגש" תכנית ריון שבועית בענייני השעה (ערבית). 19.30 חדשות (ערבית). 20.00 כותרות מבט. 20.02 מבט ספורט. 20.45 לקראת שידור. 21.00 מבט לחדשות. 21.30 „גלים ביטוניים עד רוגשים" — סרט תעודה. 22.35 „כתוב בעיתון" — תכנית שבועית שעניינה ביקורת העיתונים בישראל, מגישה מאיר. שלו. 22.50 „המגדל השחור" — סדרת מתח אנגלית פרק חמישי מות פתאומי והבנעה שעומרים לעשות בעניין עתידו של בית המרפא מגבירים את המתח במקום. ליוליוס קורט מתברר, כי ראלגליש יודע על עברו המפוקפק. ראלגליש, לאחר שיחה עם אריק (הרופא) ועם הלן (האחות), הולך לפגוש את מני ונרהם למראה עיניו. 23.40 מסוקי של יום — חדשות.

רדיו

קול־המוסיקה

06.02 „צלילי בוקר" 07.07 „בוקר טוב": שפי לנדו בילי דבער 07.30 „שחרית מוסיקלית" — „גני צלילי": קודאי: „השעון המוסיקלי הוינאי" מתוך „הארי יאנוש", גלינקה: ששיה במי במול מג'ור, קסנובס: מוטט וזהן חיליאמס: פנטסיה על השיר „שרוולים ירוקים", דבורז': ארבעה קטעים רומנטים, מתיא חיזורי: קצנות, צייטלין: אלי ציון, דה פאייה: 3 מחולות, מנדלסון: 2 שירים, פיינסמית: רשות לנשמות, גורדון ג'ייקובס: 3 קטעים ועירי... טורינה: שיר הלל לסביליה 09.30 „קונצרט בוקר": קורנולה: „מגהל התאטרון", פתיחה אופ. 4, המילטון הארטי: עם גרוד „אוחי הבר", תזאמת סימפונית. צ'ייקובסקי: „הרוזדים" אופ. 42 רגה וראציות על נושא מאת הילד. אופ. 10 סקריאבין: קונצ'רטו לפסנתר ותזמורת בפה דיאז מינור, וזהן חיליאמס: סימפוניה מס. 4 בפה מג'ור 11.57 „מגישים שיר" 12.05 „מאוצר הפרטיה": שמחה חלד־צלו ופסתה, רודריגו: סיציליאנה, פאול בולייה: שני קטעים ברוח עממית צרפתית 13.00 התזמורת החמישית לפסנתרנים ע"ש ארתור רובינשטיין 15.00 „מילון מוסיקלי" 15.05 „מפגשים מוסיקליים 16.00 „אתנותאי": דביסי: 2 ערבסקות, פרוקופייב: סונטה מס' 3, שוברט 4 אמפרומפטי, ליסט: רפסודיה מס. 12 17.30 „קונצרט מנחק'ן באף: סוויטה מס. 3 ברה מג'ור לתזמורת, בטהובן: קונצ'רטו מס. 6 לפסנתר ותזמורת, ברהמס: רביעייה ברו מינור אופ. 51 מס. 1, בן חיים: סימפוניה מס. 2 20.05 „קונצרט התזמורת הסימפונית ירושלים רשות השידור" — שידור חי מאולם הנרי קראון — „גלה את השמחה" — בסדרה של איגוד השידור האירופי מנצח: ויקטור פבלו פרז (ספרד/סולן: דניאל גורטלר־פסנתר (ישראל) אנטון לאראדים: „גרדונאק", מוצרט: קונצ'רטו ברה מינור לפסנתר ותזמורת, ק. 21.466 00 „אנתולוגיה קטנה" — בעליבת חנה מיטלר (20 ר.) דבורזק: סימפוניה מס. 8 בסול מג'ור, אופ. 22.88 05 „מגישים שיר" 22.10 פרקי נגינה: שופן פולונזים 22.45 „מילון מוסיקלי" 23.00 „דור חוזר" — אמנים גדולים בהקלטות היסטוריות — תכניתו של רם עברון — רביעיית בוש. בטהובן: רביעייה לכלי קשת בפה מג'ור, אופ. 18 מס. 1 ברהמס: חמישית הקלרינית, בסי מינור.

רשת א'

07.30 „חיי שירים" — פזמונים ישנים ואהובים 08.05 „חוגה" — עם כני הגדל 09.05 „השיר לא תם" — שירים עבריים 09.30 „מפגש" — מגזין לבעיות משפחה חברה כשידור חי 10.30 „רדיו קלי" — תכנית יומית בסבריית קלה 11.05 „רגע של עברית" 11.10 „השידור הזה: לבתיה"ם. הבעה ולשקר התבונה והמאזין אתה —

רשת ב'

06.53 „אור ירוק" — פינה יומית לנהג ולנוסע 06.57 רגע של עברית 07.00 „הבוקר הזה" 08.05 „סעו לשלום" 09.05 „ביקור בית" — עם רבקה מיכאלי 10.10 „כל נכבי הרשת" — מגזין יומי 12.10 „גל פתוח" — חדשות ופזמונים 13.00 „בחצי היום" — חדשות ופזמונים 14.06 „יש ענייך" — עם נבי נוית 15.10 „רגעי קסם" 16.05 „שירים ושעורים" 17.10 יומן כלכלה" 17.30 „על מספרים ואנשים" — מגזין המשק והחברה 18.06 „יש שאלות" — עם יצחק אלון 18.51 היום בספורט 19.00 „היום הזה" 19.35 „השבוע בכנסת" 20.05 „שורשים" — שבועון לענייני פולקלור ועדות 22.05 „פסוקים ושקרים" — מבחר שירים ביידיש 22.58 רגע של עברית 23.05 „בינינו לבין עצמנו" — שיחות עם מאזינים בשידור חי

גלי צה"ל

05.45 פרקי אבות 06.00 באופן מילולי — פינתו של אבשלום קור 06.10 צלילי בוקר — שירים עבריים 06.30 אוניברסיטה משודרת: אלברט אינשטיין — אחדות וריבוי. החלל העקום. 07.07 שבע אפס שבע — עם אלכס אנסקי 08.05 בוקר טוב ישראל — שעת אקטואליה יומית 09.05 נכון לעכשיו — עם דן שילון 11.05 טעם של פעם — עם אורלי יניב 12.05 להיט לאחנון 13.05 חמים וטעים 15.05 מה יש — עם ארז טל 16.05 ארבע אחר הצהריים — שעה של שירים עבריים 16.55 באופן מילולי — פינתו של אבשלום קור 17.00 יומן גלי־צה"ל 17.30 כותרת — מגאזין צה"ל לענייני צבא וביטחון. 17.50 יומן ספורט 18.05 שעה קלה על כלכלה — עם שמואל נחושתן 18.35 כוכב הערב 19.05 „רדיו רדיו" עם יואב קטנר 20.05 „רוק ישראלי" 21.00 מבט לחדשות 21.30 אוניברסיטה משודרת: אלברט אינשטיין — אחדות וריבוי (ש.ח) 22.05 על הרבש ועל הבאמק 23.05 „רונדו" עם הגוף רון 00.05 ציפורי לילה — עם רוני תורן 02.05 לא רוצים לישון 05.05 צלילי בוקר

רשת ג'

14.06 „לי ולך" — שיר וברכה" 15.05 „חדש, חדיש ומחודש" — עם שוש עטרי 16.05 „מוסיקה לעניך" 17.05 „חצנה יומית" 18.06 „קליבר" — שבועון פופ 20.05 „מטע רוק" — עם דליה כהן 22.05 „משלט" — שירים עבריים 23.05 „הלילה הוא שירים".

קולנוע

תל־אביב
9.30 — 7.15 — 4.30
אסתר: תרגיל לרופאים מתחילים
אורלי: להתאהב
בית לסין: סיפורו של חייל
יום א': 23.15, 21.00, 19.00
ג', ה': 23.15

בן־יהודה: נפגש בסיבוב
גת: פעמיים במשך החיים
גורדון: סיפור אמיתי
דקל: הו, כלכתא
דרייב־אין:
המאהב 7.15, 9.30
סרט סקס 12.00
הוד: גופות לוהטים
מוזיאון תל־אביב: מהרורים
לימור הדיש: כבודו של פריצי 7.00, 9.30
פאר: מסע העסקים של אבא 4.15, 7, 9.30
סינמה 1: חורה לעתיד
סינמה 2: והסמינה שוטה
פאריס: סמנטה ט8 + שוער הלילה 12, 2, 4, 7.15, 9.30
זה יהיה עם... 23.30
רב־חן:
חן 1: שורת המקהלה 5, 7.20, 9.45
חן 2: באטי גאן 5.00, 7.25, 9.40
חן 3: שנת הדרקון 4.15, 7, 9.40
חן 4: רומן על בטוח 10.30, 1.30, 5, 7.30, 9.40
חן 5: סיפורה של נמרי 10.30, 1.30, 9.40
+ היפהפיה והיחסן 4, 6, 7.45
שחף: זכרונות מאפריקה 5.45, 9.15
תל־אביב: לחיות ולמות בלוס־אנג'לס
תכלת: אוכסים לוהטים 4.30, 7.15, 9.30
חתונה בע"מ 8.15
צוותא: חייל הלילה 8

רמת־גן וגבעתיים
אואזיס: שורת המקהלה 5, 7.15, 9.30
לילי: שושנת קהיר הסגולה 7.15, 9.30
ארמון: סילברדו 7, 9.30
רב־גן:
גן 1: פעמיים במשך החיים 5, 7.30, 9.40
גן 2: סיפורה של מארי 5, 7.20, 9.40
גן 3: שנת הדרקון 4.15, 6.30, 9.30
גן 4: להב משונן 5.00, 7.20, 9.45

ירושלים
אריסון: לחיות ולמות בל.א. 4.30, 7, 9
אורנע: סוניה הארומה 4.30, 7, 9
בית אגרון:
מרי פופינס 15.45
ד"ר סטרינג'לב 18.15
הוו זמנים באמריקה 20.00
העולם לפי גרפ 24.00
בנייני ואומה: ראן 6, 9
כפיר: זכרונות מאפריקה 5.45, 9
הבירה: נפגש בסיבוב 4.30, 7, 9

מיטשל: הסיפור האמיתי 6.00, 9.00
סמדר: בחור כ' 7.00, 9.15
אורגיל: פעמיים במשך החיים 4.30, 7, 9.15

חיפה
ארמון: תרגיל לשוטרים 4.15, 6.45, 9
אורה: זכרונות מאפריקה 6, 9
רון: מתחילים לילות לבנים 6.30, 9.00
עצמון: נפגש בסיבוב 4.30, 7.00, 9.15
פאר: בני וקלייר 4.30, 6.45, 9
קרן אור המוחדש: מסע העסקים של אבא 6.30, 9.00
רון: להתאהב 4.30, 6.45, 9.00
אמפיר: גופות לוהטים 4.30, 7.00, 9.15
אורלי: אגם הברבורים 6.30, 9

נתניה
שרון: נפגש בסיבוב 7.00, 9.15
סטודיו: תפילה למות 7.00, 9.15

חולון
סבוי: העד 4.30, 7.15, 9.30
מגדל: ביה"ס לאסירים מתחילים 4.30, 7.15, 9.30

בת־ים
עצמאות: להתאהב 4.30, 7.15, 9.30

הרצליה
תיכל: זכרונות מאפריקה 6, 9
תיאל: שושנת קהיר הסגולה 7.15, 9.30

באר־שבע
רון: משאלת מוות 3 7.15, 9.15

חדרה
רון חדרה: להב משונן 7.00, 9.15

תיאטרון

תיאטרוני ישראל
הערב, יום ה', 3.4
תיאטרון הבימה:
ניסים ונפלאות
בקופסות שימורים: 20.30
הפרדים: 20.30
התיאטרון הקאמרי
יאקיש ופופצ'ה: 20.30
קהל מבודב – בצוותא: 20.30
קסטנר – מ.א. אשכול

צוותא
לתרבות מתקדמת
יום ה', 3.4 בשעה 21.00
קהל מבודב.
האם אתה כל כך טיפש?
בשעה 22.45 ג'או בצוותא

תורנות בתי־מרקחת

בת־ים
גני בתיים — בלפור 45.
חולון
גני בתיים — בלפור 45.
ירושלים
קופ"ח — מרפאת רוממה רח' מ"ג 28.
פתח־תקוה
פישביין — חפץ חיים 6.
תל־אביב
בריאות — המלך ג'ורג' 28; אחוה — דיזנגוף 165.
חיפה
הנשיא — שד' הנשיא 33.
רחובות
סגל — הרצל 134.

משטרה

ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקוה — טל' 100. באר־שבע, נהריה, נתניה, נצרת — טל' 100, אילת — 244; חדרה — 22444.

רכבות

מירושלים לתל־אביב ודרום:
בימים א'-ה' בימי ו' וערבי חג 7.30,
לבני־ברק ולחיפה:
בימים א'-ה' 16.00;
בימי ו' וערבי חג 11.30.
מתל־אביב לירושלים:
מת"א, דרום בימים א'-ה' 6.00,

תורנות בתי־חולים

תל־אביב והמרכז
● בית החולים ע"ש שיבא תל־השומר – כל המחלקות – כל השבוע.
● בית החולים בילינסון, פתח־תקווה – כל המחלקות – כל השבוע.
● בית החולים ע"ש רוקח, תל־אביב – בימים ב', ה', ו' – כירורגיה ופנימית, ילדים – כל השבוע.
● בית החולים איכילוב, תל־אביב – בימים א', ג', ה', שבת – כירורגיה ופנימית.
● בית החולים וולפסון, חולון – כל המחלקות – כל השבוע.
● בית החולים אסף הרופא – כל המחלקות – כל השבוע.

נתניה
● בי"ח לניאדו נמצא בתורנות למקרים דחופים – כל השבוע, כולל שבת.

ירושלים
הדסה ע"כ – ילדים, עיניים
שערי צדק – פנימית, א.א.ג.
ביקור חולים – נשים, כירורגית, אורטופדית

מוקד קופ"ח כללית

המוקד ימסור מידע טלפוני בימים א'-ה', ב־08.00—20.00, בימי ו' 08.00—15.00.
טלפונים 433300־03, 433500־03.
יד ביד – אוזן קשבת בטלפון לילד ולנוער – קו לנוער במצוקה ת"א – 226027 (24 שעות)
חיפה – 229488־04 (11.00—20.00)
נהריה – 920014־04 (11.00—20.00)
קו פתוח לנערים במצוקה ביוסי בי ריה – טל. 222752.

מוניות בין־עירוניות:
מבני ברק 8.18
לחיפה: בימים א'-ה': 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30, 20.00.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00.
לנהריה: בימים א'-ה': 6.00, 8.00, 12.00, 14.00, 16.00.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 8.00, 12.00, 15.00.

עזרה ראשונה

עזרה ראשונה לשיניים שליד ההסתדרות לרפואת שיניים בישראל
תל־אביב — בימים א'-ה' בין השעות 21.00—23.00. בלילות שבת וערבי חג בין השעות 18.00—24.00. בשבתות וחגים בין השעות 15.00—21.00.
הכתובת: רח' ברטנבא 49, טל' 284649.
בחיפה: רחוב הגפן 26, קומה ב', טל' 523566. פתוחה מדי יום ביומו, כולל ערבי שבתות, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00 בערב.

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 24.00—9.00. אחרי תאום טלפוני בלבד.
רינגולד סנטר שער 3 (ליד המשביר) קומה א', טל': 294869, 285822־03.

מרכז סיוע לקורבנות אונס
לרעננה ואיזור השרון, טל' 32432־052 בימים א'-ה' בשעות 17.00—21.00.

עזרה ראשונה נפשית
ער"ן ירושלים — טל' 227171־02
ער"ן תל־אביב — טל' 261111־03
ער"ן חיפה — טל' 672222־04
ער"ן באר־שבע — טל' 418111־057
ער"ן נתניה — טל' 35510־053

סילוק מוקשים
מוקד פק"א למקרים דחופים — טל' 106.

מד"א

ירושלים, ת"א, חיפה — טל' 101. רמת־גן, בני־ברק, גבעתיים — טל' 781111. לוד, רמלה — טל' 221022־08. עפולה — טל' 93334־065.

מוניות בין־עירוניות:
לירושלים: א'-ה': 7.00.
לתל־אביב: א'-ה': 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 19.30.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30.
מנהריה לחיפה ולתל־אביב:
6.35, 9.00, 10.40, 14.35, 16.35, 18.38.
לירושלים: 5.35

● כדוריד

תם אך לא נשלם

מאת יוסף חכם

קבוצת הכדוריד של מכבי ראשון־לציון והפועל רמת־גן יתמודדו ביניהן בסידרה בת חמישה משחקים על תואר האליפות של הליגה הלאומית לעונת 1985/86 — כך נקבע אמש עם סיום משחקי הליגה הלאומית.

במשחק המרכזי של המחזור שנערך בהיכל הספורט העירוני ברחובות גברה מכבי ראשון־לציון על הפועל רחובות 16:29 לאחר 7:15 במחצית.

הפועל רחובות תאלץ איפוא להיאבק על המקום השלישי עם הפועל ראשון־לציון בסידרה של שלושה משחקים.

● במשחק הנצחון של מכבי ראשל"צ על הפועל רחובות 16:29 מדווח תמיר חוסי, שאת השערים למכבי ראשל"צ כבשו: כנען 7, בשן 7 יוסיפביץ 5, אוסלנדר 3, מכושביץ 1, אילדים 1 וגלעד 1. שערים להפועל רחובות: רוזן 3, אדלר 3, משיח 3, אלמוסנינוס 2, גוז 1, רכיגנוביץ 1, גמליאל 1 ויורם כהן 1. שפטו שרה ווילברצוויג, לעיני 500 צופים.

● באולם העירוני ביהוד גברה קבוצת הפועל רמת־גן על הפועל פתח־תקווה 13:19 לאחר 6:8 במחצית. שמעון קירזו מדווח ששחקן הפועל רמת־גן זיו קושניר נפגע בדקה ה־44 לאחר שסובב את קרסול רגלו השמאלית. שערים להפועל רמת־גן: קושניר 5, אראלי 5, רגן 3, גרא 2, זרמונסקי 2 וסומך 2.

שערים להפועל פ"ת: שיבי 4, ברו 3, חלותה 2, כוגם 2, יצחק וייס 1 וצחי וייס 1. שפטו פלם וברנדווין.

● באולם האוניברסיטה ברמת־אביב גברה קבוצת מכבי הארזים רמת־גן על מכבי פ"ת 26:31 (12:12). את השערים למכבי הארזים/רמת־גן כבשו: מועלם 9, שמש 7, אלינב 4, שאולוב 3, עמבר 2, הניג 2, ראב 1, הוברמן 1, סלומון 1 ובן־גל 1. שערים למכבי פ"ת: פריקמן 9, צ'לבון 6, סיקסיק 3, ברויאר 2, י. לוי 2, דורון 1, בכר 1, מנה 1 ואורן 1. שפטו אלי מאיה ורונברג.

● באולם ביה"ס כד־גורדון בנתניה לא התקשתה קבוצת מכבי נתניה לגבור על אליצור הרצליה 25:32 לאחר 13:17 במחצית. שערים למכבי נתניה: בכר 6, לפלר 5, ספרוביץ 5, דוראי 5, לימן 3, פינקלשטיין 3, דגן 2, שרצר 2 וגל 1. שערים לאליצור הרצליה: פינולבר 9, שמידט 6, הרטמן 3, מלס 2, לייבה 1, ולצר 1 ור. נתן.

● באולם גושן בקריית־מוצקין השיגה קבוצת הפועל נוה־ים, שתשחק מול הקבוצה שתדורג במקום השני בליגה הארצית על הזכות לשחק בעונה הבאה בליגה הלאומית, נצחון על סוגרת הטבלה קבוצת מכבי קריית־מוצקין 22:24 (12:12). שערים להפועל נוה־ים: זיפרט 7, הרבון 6, בס 4, יצחקי 3, ווסמן 2, הרמל 1 ואלון כהן 1. שערים למכבי קריית־מוצקין: ר. עמר 9, שיגבוים 7, מ. עמר 4 ופרוטניק 2.

● באולם מכבי ראשל"צ גברה קבוצת הפועל ראשון־לציון על מכבי רחובות 21:22 (11:11). יצחק פרי מדווח שאת השערים להפועל ראשל"צ כבשו: דיין 5, קנוו 4, רפאלי 4, אקרמן 3, ורד 3, גרוסברג 2 ודרורי 1. שערים למכבי רחובות: בלדר 7, טננבאום 4, שמחי 2, מירום 2, גלבוע 2, לוי 2, איתי זיו 1 וקליינמן 1. שפטו גוטמן וזבצקי.

הטבלה הסופית

1.	מכבי ראשל"צ	382־564	41
2.	הפועל רמת־גן	384־522	38
3.	הפועל רחובות	373־490	35
4.	הפועל ראשל"צ	466־508	29
5.	מכבי נתניה	527־557	28
6.	הפועל פ"ת	432־430	21
7.	מכבי רחובות	461־436	20
8.	הארזים רמת־גן	493־393	15
9.	מכבי פ"ת	497־427	13
10.	אליצור הרצליה	484־437	12
11.	הפועל נוה־ים	482־414	9
12.	מכבי מוצקין	606־402	2

כל הביוזיות ניצחו בחצאי גמר גביעי אירופה אבל התוצאה המפתיעה מכולן הרשמה בגביע האלופות:

גטבורג הלמה בברצלונה — 0:3

"שירות על המשמר"

אלופת שבדיה בכדורגל, קבוצת גטבורג, זכתה אתמול ביתרון משמעותי בחצי גמר גביע אירופה לקבוצות אלופות, כשהביסה במגרשה את ברצלונה 0:3.

43 אלף צופים ראו את טורביורן נילסון כובש את שני השערים הראשונים בדקות 24 ו־44. בדקה ה־59 חתם תומי הולמגרן את התוצאה.

הקבוצה הביתית השניה בחצי גמר גביע האלופות — אנדרלכט — השיגה נצחון מינימאלי של 0:1 על סטיאואה בוקרשט. שער הנצחון הובקע 12 דקות לפני הסיום על־ידי כוכב אנדרלכט אנצו סקיפו.

מיקדמה לקייב בגביע המחזיקות

100 אלף צופים חזו בנצחונה המשכנע של דינאמו קייב, בקייב, על דוקלה פראג 0:3 בחצי גמר גביע אירופה למחזיקות גביע.

אולג בלוחין בן ה־33 כבש שני שערים ואלכסנדר צוואריוב כבש שער נוסף.

במשחק השני ניצחה במאדריד אתלטיקו מאדריד את באייר אורדינגן ממערב־גרמניה 0:1. את השער היחיד כבש פוליו פרייטר בדקה ה־78, לעיני 60 אלף צופים.

קלן עם רגל אחת בגמר אופ"א

מאת חיים שר.

מיוחד ל"על המשמר"

את התוצאה הגבוהה ביותר בששת משחקי הגביעים האירופיים אמש השיגה קבוצת פ.צ. קלן שהביסה את וארחם מבלגיה 0:4. בחצי גמר גביע אופ"א. קלן רשאית איפוא לראות עצמה עם רגל אחת בגמר מסעל זה.

הישראלי דוד פיונטי, הנמנה על שורות קלן, לא שיחק גם לא שימש כמחליף. האנס־פטר לנהוף כבש את השער הראשון בדקה ה־42. שער זה חולל את המפנה ובמחצית השניה הוסיף קלאוס אלופס עוד שני שערים (50, 67). את התוצאה חתם ראלף גיילנקירכן בדקה ה־80. 45 אלף צופים חזו במשחק.

במילאנו זכתה אינטר בנצחון 1:3 על ריאל מאדריד בחצי הגמר השני באופ"א. הבין־לאומי מרקו טרדלי כבש לזכות אינטר כבר בדקה הראשונה. אותו טרדלי העלה ל־0:2 בדקה ה־54. חורחה וולדאנו מריאל מאדריד הקטין ל־2:1 בדקה ה־87, אלא שדקה לאחר מכן נהנתה אינטר מילאנו משער עצמי שכבש מגן ריאל חוסה סאלגרו. 70 אלף צופים חזו במשחק.

המשטרה: לא מתערבים במרתון ברמת־גן

וכך יערכו שלושה המשחקים כמתוכנן בשבת

מאת ראובן חנניה

מאמציו של ראש עירית ר"ג, אורי עמית, לבטל את מרתון המשחקים שנקבע בשבת הקרובה באיצטדיון ר"ג, כשלו אמש כשהמשטרה הודיעה באופן רשמי כי אין היא מתכוונת להתערב ולהביא לבטול המשחקים לפי טענתו של ראש העיר האומר כי העומס והצפיפות יפגעו בתושבי ר"ג.

אתמול נערכה פעילות אינטנסיבית של עירית ר"ג כדי להביא לביטול אולם למשטרה, ככל הנראה בגלל המסורת המתמשכת עם ההתאחדות לכדורגל ולעובדה שלא היה בזמן האחרון תקרים כזה, ברור שהמשחקים ייערכו כמתוכנן.

שמשון ת"א תארח איפוא את הפועל פ"ת, אחר־כך ישחקו מכבי פ"ת והפועל ת"א ובמשחק השלישי מכבי נתניה ואלופת המדינה מכבי חיפה.

ראש עירית ר"ג אורי עמית מתכוון להעביר את הנושא לבדיקה של אישים פוליטיים אשר עמית מקווה כי "יורידו הוראה" מלמעלה ע"י שר המשטרה חיים בר־לב לביטול המשחקים.

בשעות הצהריים כבר התקיימו מגעים כאלה אולם ללא תוצאות ממשיות מבחינתו של ראש עירית ר"ג. גם האחראים על איצטדיון ר"ג ממשיכים בפעולות להכשרת המגרש והשרותים עבור הצופים.

שלוש הקבוצות המארחות הפיצו 30 אלף כרטיסים למשחקים.

ציבונה נגד ז'אלגירים הערב בגמר בבודפשט

● כדורסל

משחק הגמר בגביע־אירופה בכדורסל ייערך הערב ב־6 בבודפשט. מכבי ת"א לא תהיה שם.

שתי הקבוצות המזרח־אירופיות, ציבונה זאגרב וז'אלגירים קובנה, יאבקו על תואר אלופת היבשת.

ציבונה זאגרב, היא לדעת מומחים רבים, המועמדת להגן על תוארה מהעונה שעברה. ז'אלגירים, בעונתה הראשונה בגביע־האלופות, תנסה להתגבר על התרגשותה.

בעונה שעברה ניצחה ציבונה, בגמר גביע האלופות באתונה את ריאל מדריד — 78:87, ואילו ז'אלגירים נוצחה בגמר גביע־אירופה למחזיקות־גביע בגראנובל ע"י ברצלונה הספרדית — 77:73.

פטרוביץ היוגוסלבי מול סבוניס הליטאי שני גדולי כדורסלני אירופה. האם צריך יותר מזה?

עד כה זכו בגביע־אירופה לאלופות: ריאל מדריד — 7 פעמים; איניס־מוביליג'ירג' ווארזה — 5; צסק"א מוסקבה — 4; א.ס.ק. ריגה — 3; מכבי תל־אביב — 2; סקוויב־פורד קאנטו — 2; דינאמו טביליסי — 1; דימנטאל מילאנו — 1; בוסנה סאראייבו — 1; באנקו רומא — 1 וציבונה זאגרב — 1.

בנות עירוני א' אלופות בתיה"ס

מאת יוסף חכם

קבוצת הכדורסל של בית הספר עירוני א' תל־אביב זכתה אתמול באולם בתל־אביב באליפות בתי הספר העל יסודיים בבנות כשניצחה את תיכון בליך רמת גן 54:94 לאחר 25:51 במחצית.

בשורות המנצחות בלטו כדורסלניות הליגה הלאומית אורלי גרוסמן (אליצור תל־אביב/קרית־אונו האלופה) לימור מזרחי ואירים מימרן (שתיהן מכבי יהודה).

הירבו לקלוע לעירוני א': גרוסמן 44, מזרחי 16, מימרן 15 ושיבולת יגל 13. לתיכון בליך: מיכל קורבליט 23, דורית אהרון 15 ושרית זילברמן 9.

שפטו זאב נרימן ויוסי קינן לעיני 150 צופים.

אורלי גרוסמן נבחרה ככדורסלנית המצטיינת.

רומניה ביטלה הופעותיה במכסיקו

התאחדות הכדורגל הרומנית ביטלה את שני משחקיה במכסיקו מול הנבחרת הלאומית, ב־6 וב־9 באפריל, משום שברומניה השיטה לא הגיעו במועד — על כך מסרה ההתאחדות המכסיקנית במכסיקו סיטי.

שתי ההתאחדויות ינסו לארגן את הביקור לסוף החודש, אמר דובר ההתאחדות המכסיקנית.

בורדו וסאנז'רמן לחצי הגמר הצרפתי

האלופה בורדו והמוליכה בליגה הצרפתית, סאן ז'רמן פאריס, עלו לחצי גמר הגביע הצרפתי בכדורגל.

בורדו ניצחה את טור 0:1. באותה תוצאה ניצחה בורדו גם במשחק הראשון.

סאן ז'רמן מחקה הפסד (2:1 מן המשחק הראשון) בנצחון בגומלין (0:2) על לנס.

רן ניצחה את אוקסר 1:2

חג פסחא היה חמץ לארסנל

קבוצת הכדורגל הלונדונית ארסנל ספגה שני הפסדים במחזור הפסחא הנוצרי, ע"י ווטפורד.

היא הובסה בווטפורד 0:3 ובשבת נוצחה בהייבורי 2:0.

את השערים בגומלין הבקיעו ניל סמייל, קני ג'אקט בבעיטת 11 ומלקולם אלן.

● טניס

התפעה גדולה נרשמה בטורניר הטניס לנשים במרקו איילנד, פלורידה, כאשר ג'נין תומפסון בת ה־18 מאוסטרליה, ניצחה את הבולגריה מנואלה מאלייבה בת ה־19 והשמינית בעולם 2:6, 6:1, 2:0.

בטורניר הגברים באטלנטה, ניצח הסובייטי אנדריי צ'סנוקוב במפתיע את סקוט דייויס מארה"ב 4:6, 6:7.

ברד גילברט מארה"ב הכניע את ריקרדו אקונה מצ'ילי 4:6, 3:6. באותה תוצאה ניצח טים מאיוט מארה"ב את פט קאש מאוסטרליה, שחזר לפעילות לאחר תקופה ארוכה בשל מיחושי גב.

היום חצי הגמר בטורניר הטניס לנוער

מאת יצחק שאול

במשחקי רבע הגמר באליפות הבינלאומית לטניס המאורגנת ע"י איגוד הטניס והמתקיימת בבתיים ניצח אתמול רולף הרצוג (17) את עדי קרמר 2:6, 3:6.

יתר התוצאות: בועז מרנשטיין — יואב עוצ'י 4:6, 6:7. אמיר בן־מרדכי — חיים ציון 2:6, 7:5, 2:6. רכיב ויידנפלד — אוהד ויינברג 2:6, 2:6.

כל הטניסאים שהעפילו לשלב חצי הגמר הרוויחו עד כה 10 נקודות בדירוג העולמי לנוער.

היום אחר הצהריים יחלו בשעה 3 משחקי חצי הגמר. הרצוג יפגוש את מרנשטיין ובן־מרדכי את ויידנפלד.

כן יתקיימו משחקי חצי הגמר לנערות. קוריאט מול סופי רפאל ושביט מול חגית אוחיון.

אתמול בחצי הגמר לזוגות נערות ניצחו דליה קוריאט ויעל שביט את אורית קגדל ויעל סגל 4:6, 6:7, ובחצי הגמר השני גברו ענת ורון וסופי רפאל על חגית־אוחיון ורנה כרמי 4:6, 1:6.

הגשם שירד אתמול שיבש מהלכם של מספר משחקים אולם המארגנים טרחו, יבשו במידת האפשר את המגרשים ולבסוף חודשו המשחקים והסתיימו כמתוכנן.

שטוטגארט — המבורג 0:1

במשחקי השלמה בבונדסליגה ניצחה שטוטגארט את המבורג 0:1. שאלקה־04 השיגה נצחון חוץ על האנובר 1:2. בעוד שקייזרסלאוטרן ומאנהיים נפרדו בתיקו אפס.

נבחרת ישראל. עומדים מימין לשמאל: איתן הוד, גיורא הלפרין, אמיר אקרמן, אלדד לחוביץ, גיל פישל, שמאי גלזר, רפי וולנין, מאיר כץ, אורן שר ודן הרטנו (פיזיותרפיסט). כורעים מימין: עמיחי ברם, רז בורר, אורי עמרמי, יוחאי בורנשטיין, יעקב הרשקו ואורי חבר. חסר בתמונה אליעזר כגן. אמיר סנפיר ... שספק שישתתפו בטורניר האביב. מהמסע יעדרו אלדד לחוביץ שגוייס לצה"ל, יוחאי בורנשטיין שנופה ואורי עמרמי שיצא לארצות־הברית.

נבחרת הכדורעף יוצאת הבוקר לטורניר האביב

מאת יצחק ויסהוף

לאחר 9 שנים יוכלו שחקני נבחרת הכדורעף של ישראל ומנהליה לערוך את ליל הסדר בישראל. ב־9 השנים האחרונות קיימו הכדורעפנים הבכירים של ישראל את החג בערים שונות באירופה, כשקיימו את טורניר האביב המסורתי של היבשת בזמן בתאריך החג. השנה, עקב השנה המעוברת, יחגו שחקני הנבחרת את החג בחיק משפחותיהם. מאחר שהם יחזרו ארצה ב־20 באפריל, 4 ימים לפני ליל הסדר.

הנבחרת הלאומית של ישראל יוצאת הבוקר את ישראל לציריך שבשוייץ. הנבחרת תשתתף בטורניר 4 האומות שיחל מחר בהשתתפות נבחרות פורטוגל, אוסטריה ושוויץ.

ב־7 בחודש תצא הנבחרת לעיר אינסבורק שבאוסטריה שם תקיים משחקים נגד נבחרת אוסטריה וקבוצות הליגה הלאומית שם עד ה־12 בחודש.

ב־13 בחודש תצא הנבחרת לוולצבורג ושם תחל בטורניר האביב.

מנהלה הוותיק של הנבחרת, איתן הוד, שתהיה לו זו הפעם ה־11 ברציפות שהוא משמש כמנהל הנבחרת מציין כי ההגרלה לישראל היא קשה ביותר "בבית אחד עם ישראל מופיעות נבחרות כמו בלגיה ומערב גרמניה שהן הפייבוריטיות לזכיה בטורניר. יהיה לנו קשה ביותר לעלות לבית 1 — 8. נצטרך להתעלות ואם אכן נעפיל לבית העליון נשיג שם תוצאות "טובות" משוכנע המנהל.

מנהל איתן הוד

איתן הוד מציין כי הכנות הנבחרות לקראת המסע בן 18 הימים היו טובות. "מספר שחקנים מובילים בנבחרת כמו אורן שר, אורי חבר, אמיר אקרמן ורז בורר, סובלים מפציעות ממשחקי הליגה והם עדיין לא יצאו מהן. המסע הארוך עלול להיות בעוכרינו. אך אין לנו ברירה ואנו נאלצים לקיים מסע ארוך, כיוון שאין לנו משאבים כספיים להוציא את הנבחרת להתחרות ולהוציאה שוב לחו"ל. יש לנו תכנון כיצד להחזיק את השחקנים במתח משחקים".

מאמני הנבחרת הם מאיר כץ וגיורא הלפרין להם תהיה הופעה בטורניר האביב השניה ברציפות.

מזכ"ל הפועל, יצחק אופק, במושב ג' של ועידת הפועל התשיעית:

חברת העובדים איכזבה

בתום יום דיונים ארוך של ועידת הפועל התשיעית, מושב ג', בהשתתפות 500 צירים מכל הארץ, שנערכה באולם ביתנו בחיפה, קיבלה הוועידה מספר החלטות בנושא המצב הכספי בסניפים ויחסי הגומלין בין הסניף המקומי, מועצת הפועלים ומרכז הפועל.

בחלקה הראשון של הוועידה בחלק הטקסי, העניקו יעקב ישי, מחזיק תיק הפועל בהסתדרות, ויצחק אופק, מזכ"ל הפועל, עיטור כבוד "לאיש כפועלו" לשמונה חברי הפועל: ז. אילון, א. אלוגי, י. אלתר לוי, מ. כולבה, ע. בן עמרם, ב. חינקיס, ג. פסה, ז. בנימין ציון.

מזכ"ל הפועל יצחק אופק סקר את פעילות ההתאחדות במשך 14 החודשים האחרונים מאז מושב ב' של הוועידה. למרות ההמלצות שהתקבלו במושב ב' של הוועידה בנושא החינוך הגופני בבתי הספר, לא חל כל שיפור בנושא. כל עוד לא יופקד נושא החינוך הגופני ברשות הספורט בידי אדם אחד — קשה יהיה לצפות לשינוי. שעורי החינוך הגופני בבתי הספר הם היסוד של הספורט ועליו צריך לשים את הדגש. אופק ציין כי חובות אגודות הספורט למס הכנסה הן כ־7 עד 8 מיליון דולר ורק שליש מחובות אלה הן של אגודות הפועל. מזכ"ל הפועל אמר שחברת העובדים איכזבה והרגיש שראשי עיריות ומועצות מקומיות, חברי מערך, הערימו לא פעם קשיים בדרכם של סניפי הפועל.

הוועידה הביעה דאגה חמורה מהשחיקה הריאלית של ההשתתפות הכספית של ההסתדרות בתקציב מרכז הפועל וסניפיו ובהתעלמות משק העובדים מתמיכה בפעולות הפועל.

הוועידה קיימה דיון בנושא המצב הכספי הקשה בסניפים והחליטה כי עונת הספורט 86/7 תוכרז שנת חירום בספורט הישראלי המחייב מאמצים מיוחדים בצמצום ההוצאות הכספיות ע"י האגודה כשלב בתהליך הבראה של הסניפים והבטחת ניהולם על בסיס כספי מאוזן.

לחברי הפועל בהנהלת ההתאחדות לכדורגל בישראל ולאיגוד הכדורסל פנתה הוועידה בתביעה לבצע ביעילות את האכוף הבין מרכזית כדי להפחית בצורה ריאלית את התשלומים לשחקני ומאמני הכדורגל והכדורסל וכן להעמיד לדין כל אגודה שתחרוג מביצוע תקנונים. העונש שיוטל ע"י ההתאחדות והאיגוד כלפי האגודות אשר יימצאו אשמות, יהיה הפחתת נקודות ליגה לפי חומרת האשמה.

הוועידה שקראה לתמורה המרכזית של ההסתדרות לקיים דיון על אחריות מועצות הפועלים בניהול סניפי הפועל, קביעת סדרי עדיפויות של מועצת הפועלים בניהול הפעולות בהפועל והכין הספורט היצוגי התחרותי והעממי ואחריות הוועד הפועל של ההסתדרות לגבי מועצות הפועלים אשר לא מנעו גרעונות כספיים.

מה עשו ראשי מכבי חיפה בוועידת הפועל

מאת יוסף גלזר

צירי ועידת הפועל שהתקיימה אתמול באולם ביתנו בחיפה הופתעו לפגוש בין כותלי האולם גם 2 מראשי מחלקת הכדורגל של... מכבי חיפה חיים ויצנר צבי וייצנר והיועץ המשפטי עו"ד דניאל שירן.

לא אין חשש. ויצנר ושירן לא עברו את הכביש להפועל אלא הגיעו לכינוס הוועידה על מנת לפגוש את ראשי הפועל ת"א. מחזיק התיק אלי מילה, מזכיר האגודה צחי אשכנזי וחבר הנהלת מחלקת הכדורגל אברהם מזרחי. הם נפגשו עמם לאחר שהתעורר חשש שמא יעוקלו הכנסות משחק הגביע בין שתי הקבוצות, ביום שלישי הקרוב ע"י בעלי חוב של הפועל ת"א.

מאחר שהכנסה ממשחק הגביע היא משותפת לשתי הקבוצות מבקשים החיפאים כי ההתאחדות לכדורגל תיטול על עצמה את ההכנסות מן המשחק, על מנת למנוע את עקול מחצית סכום ההכנסה השייך על פי התקנון למכבי חיפה.

לסקוטלנד כוכבים גדולים אך טרם הצליחה בגביע העולמי (8)

דאלגליש, חבר ב"מועדון ה־100", ינהיג את חבריו במשחקי מכסיקו

מאת שבח סלברט

53 אלף הצופים בהאמפדן פארק בגלזגו קמו על רגליהם והריעו ממושכות לקפטן נבחרת סקוטלנד, קני דאלגליש, כשקיבל בטקס חגיגי גביע זהב מיוחד. הנושא שלוש ספרות — 100. היה זה בשבוע שעבר, לפני המפגש עם רומניה, בו ניצחה סקוטלנד 0:3. והפיחה תקוות בין אוהדיה הנלהבים לקראת משחקי הגביע העולמי במכסיקו.

ההתאחדות הסקוטית הביעה תודה לכדורגלן הדגול על שרותו הנאמן במשך 13 שנה מאז הורכב לנבחרת הלאומית, בתקופת המנהל טומי דוקרטי.

קני דאלגליש, בן ה־35, היה הכדורגלן הסקוטי הראשון שיצג את נבחרתו בצבעי סגול־כחול־כהה, ב־100 הופעות בין־ארציות והוא יקווה להוליכה בהצלחה בהופעתו בגמר גביע העולם במכסיקו. דאלגליש מדורג חמישי ב"מועדון ה־100" באי הבריטי, אחרי פט ג'נינגס מצפון־אירלנד (115) האנגלים בובי מור (108), בובי צ'רלטון (106) ובילי רייט (105).

הופעת הבכורה של סקוטלנד החלה ברגל שמאל ב־1954 בשוייץ כשהפסידה בשני משחקיה: אוסטריה 1:0 ואורוגוואי 7:0.

מעצורים בבית המוקדם

דאלגליש הופיע במשחקים שהיו ב־1974 במערב־גרמניה, בהם סיימה סקוטלנד במקום השלישי בבית, אחרי יוגוסלביה וברזיל, ולפני זאיר. המעניין הוא שסקוטלנד לא הפסידה באף משחק ודירוג המקומות נקבע בהפרש שערים. כל שלוש הקבוצות צברו אותו מספר נקודות — 4.

כעבור ארבע שנים, בארגנטינה, לא הרחיקה סקוטלנד לכת. היא ניצבה שוב במקום השלישי, אחרי פרו והולנד, ולפני איראן. ההישג הטוב ביותר של הסקוטים היה הנצחון על הולנד הפיינליסטית — 2:3, לאחר הפסד 3:1 לפרו ותיקו 1:1 עם איראן. דאלגליש כבש את השער הראשון, שער־השוויון, מול הולנד.

דאלגליש חזר להבקיע במשחקי ספרד ב־1982 בנצחון על ניו־זילנד 2:5, והכוכב הוותיק, הנושא על גבו את הספרה 8, לא שותף במשחק התיקו נגד בריה"מ (2:2) ובהפסד לברזיל (4:1) שותף רק ב־28 הדקות האחרונות.

לסקוטלנד תהיה במכסיקו הופעה רביעית בגמר גביע העולם.

כעבור ארבע שנים, בשבדיה, הצליחה לסיים בתיקו 1:1 עם יוגוסלביה של ביארה, זבץ', בושקוב ושקולאריץ', אך הפסידה לפאראגוואי (3:2) שהדיחה במוקדמות את אורוגוואי. הפסד נוסף היה לצרפת הגדולה עם שלושת המוסקטרים, קופה, פונטן ופיאנטוני — 2:1.

אוהדי הכדורגל בסקוטלנד לא רוו נחת מנבחרתם למרות שכיכבו בשורותיה שחקנים ידועי־שם, מוכשרים ומחוננים, שהפכו את הליגה האנגלית למעניינת ביותר בעולם.

עליה בחסד

סקוטלנד עלתה הפעם לשלבי הגמר באליפות העולם על חשבונה של אוסטרליה, אותה ניצחה בגלאזגו 0:2 וסיימה עמה בתיקו 0:0 במלבורן. בבית האירופי המוקדם היתה סקוטלנד שנייה, אחרי ספרד, ולפני וולס ואיסלנד, אך פיפ"א העניקה לסגניות בבתים 1 (בלגיה), 5 (הולנד) ו־7 (סקוטלנד), הזדמנות נוספת להתמודד על הכרטיס למקסיקו. בלגיה נפגשה עם הולנד, ואילו סקוטלנד נהנתה מיריבה בינונית כאוסטרליה.

סקוטלנד תצא למקסיקו בהרגשה מעורבת. היא נקלעה לבית מסובך מאוד, שבו נכללות שתי נבחרות שזכו בעבר פעמיים בגביע העולמי — אורוגוואי ומערב־גרמניה. אליהן הצטרפה גם נבחרת דנמרק, הלהיט החדש בכדורגל העולמי.

אלכס פרגוסון, מנהלה של נבחרת סקוטלנד, נטל את שרביט הפיקוד לאחר שהמנהל הקודם, ג'וק סטין מת משבץ שפקד אותו בשעת משחק כאשר נבחרתו הבטיחה את סגנות הבית במוקדמות הגביע העולמי, במשחק התיקו 1:1 עם וולס, בקארדיף.

פרגוסון סירב תחילה למלא את התפקיד בו הוא משמש בקבוצת אברדין. אך לאחר הפצרות רבות של ההתאחדות ולאחר שזו הסכימה שימלא תפקיד זה גם באברדין וגם בנבחרת, נאות להיות המנהל, אך דרכו אינה סוגה בשושנים.

לא קל לגבש נבחרת כמו סקוטלנד, שכוכביה מפוזרים בעיקר בקבוצות האנגליות. לכן ניסה להקים סגל ראשוני שהתבסס ברובו על שחקנים המככבים בקבוצות סקוטיות וקל יותר לגייסם לאימוני הנבחרת מאשר אלה המשחקים באנגליה וכן באיטליה (סונס) ובספרד (ארצ'יבלד). לכן ויתר באחרונה על כמה כדורגלנים מצטיינים מהליגה האנגלית.

זו גם הסיבה שנאלץ לצאת למבחן בישראל (1:0) כשרוב כוכביו עסוקים במשחקי הגביע באנגליה וחלקם נוטרל בגלל פציעות.

בעיות הרכב

במשחק נגד רומניה כבר שולבו רוב הכוכבים. לכן ניפה כמה מהשחקנים ששותפו במשחק ברמת־גן, ובראשם את כובש השער, מקסטיי מסלטיק גלאזגו, שהורחק לפני כשבועיים בדרבי הגדול של העיר, מול הריינג'רס (4:4).

ההרכב נגד רומניה כלל את אנדי גוראם, ריצ'ארד גוג, דייויד ניירי, ווילי מילר, מוריס מאלפס, גורדון סטראכן, רוי אייטקן, גראהם סונס, איימון באנון, קני דאלגליש וגראהם שארפ.

רוב השחקנים משתייכים לקבוצות סקוטיות בעוד שהליגה האנגלית היתה מיוצגת רק על־ידי סטראכן (מנצ'סטר־יונייטד) דאלגליש (ליברפול) ושארפ (אברטון). סונס בא מסמפדוריה גנואה.

צ'ארלי ניקולאס מארסנל, שהיה מהיחידים המשחקים באנגליה שהופיע בישראל, לא שותף הפעם. כמו גם החלוץ הפורה של וסטהאם, פראנק מקאבני. כן נעדר דייויד ספידי מצ'לסי. מפרגוסון נמנע לכלול בהרכב את השוער ג'ים לייטון מאברדין, שנפגע באצבעו בזמן אימונים.

מההרכב שהופיע מול רומניה נותרו רק סונס, מילר, סטראכן, דאלגליש וניירי, שנכללו בסגל הסקוטי לפני ארבע שנים בספרד. אבל אין ספק שפרגוסון ישלים את ה־22 למקסיקו כשיצרף כמה כוכבים ותיקים נוספים שהיו בספרד, כמו השוער השני אלן ראף (פרטיק), הקשר אלכס מקליש (אברדין), החלוץ פול סטארוק (דנדי־יונייטד), ואולי גם את סטיב ארצ'יבלד מברצלונה.

החדשים בסגל יהיו, קרוב לוודאי, כדורגלנים המשחקים באנגליה כמו מקאבני, ניקולאס, ספידי וכן אייטקן מסלטיק, שהבקיע את השער השלישי נגד רומניה.

מבחן נוסף לסקוטלנד לפני מקסיקו יהיה נגד אנגליה. היריבה המושבעת, והפעם באיצטדיון וומבלי בלונדון.

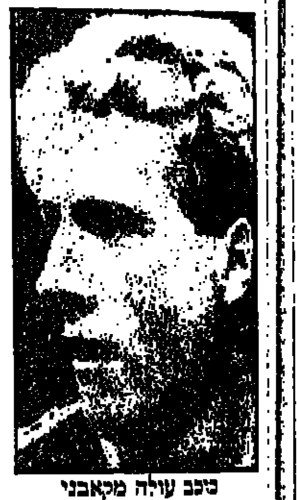

כוכב עולה מקאבני

חוסר מגרשי בית בעוכרי הקבוצות הערביות

מאת סעיד טאהר

כתבנו לענייני ספורט במיגזר הערבי

הקהל המגיע למגרשי הכדורגל של הקבוצות הערביות הוא כפול ממספר הצופים המגיע למשחקי הקבוצות היהודיות בליגות הנמוכות ולעיתים מגיעים גם צופים רבים מאשר גם לתחרויות בליגה הלאומית.

בדרך־כלל באים למגרש של קבוצת־צמרת מהמיגזר הערבי כמה אלפי אוהדים. קבוצת הפועל טייבה מצמרת ליגה ב' (צפון ב') התברכה בקהל של למעלה מ־5000 אוהדים. אסור גם לשכוח את הקבוצה הנודעת ביותר בקהלה — הפועל אום־אל־פאחם, שגם היא משחקת בליגה ב'.

למגרשה של כפר־קאסם מגיעים לעתים אלפי צופים מהעיר ומכפרי הסביבה. אין להתפלא על מספרים מרשימים. הסיבה העיקרית לכך היא אי השתלבות של אף קבוצה ערבית בשתי הליגות הבכירות.

משחקי הקבוצות הערביות מעניינים אולם לקבוצות אלו יש בעיה עיקרית: לרוב הקבוצות אין מגרש, ואין כר־דשא. לפיכך נאלצות קבוצות רבות לחפש מגרשים מחוץ למקומות הישוב שלהם. דבר הפוגע בהן קשה.

אחרי שבוצע סקר על שלוש הקבוצות הבכירות במיגזר הערבי (סולם, אום־אל־פאחם וטייבה) נמסר לקבוצות אלו שעליהן לסגור את מגרשיהן מאחר שאינם עומדים בתנאי התקנון.

נפגשתי עם חבר הנהלת הפועל טייבה בקשר לנושא זה, והוא אמר: "בשנה שעברה שיחקה טייבה את כל משחקיה בחוץ, במגרש בטירה, הרחק מהבית ומהקהל. בגלל עובדה זו נשרה הקבוצה מליגה א' לליגה ב'. השנה אנחנו משחקים בבית עם הקהל שלנו ולכן אנו חוזרים לליגה א'".

גם להפועל סולם קרה מקרה דומה. לקבוצת אום־אל־פאחם יש הסבר לתופעה זו. "הבוס" של הקבוצה, זיער מחג'נה, מוכן להגיב בצורה ברורה: "אני רק יכול להצטער שאין לנו מגרש בית מדושא. עובדה זו גורמת להדרדרות הקבוצה. העונה אנו בתחתית הטבלה מאחר שאנו משחקים בגבעת־אולגה. מרחק של 40 ק"מ מהכפר. כל שבת אנו מקיימים למעשה משחק חוץ. חסרה לנו אוירה ביתית. לא מגיע קהל, והקבוצות האורחות מרגישות אצלנו כמו בביתן. זה הגורם למיקומנו הנחות. בעונה שעברה שיחקנו באום־אל־פאחם, עם הקהל שלנו. היינו בצמרת, וכמעט שעלינו לליגה א'. אני רק יכול לקוות כי בשנה הבאה כל הקבוצות ישחקו בביתן, ויפתרו את הבעיה".

הורחק מ־5 משחקים על צבירת 7 צהובים

מדובר באבינועם קייסי מהפועל פתח־תקווה. גם דריקס, ליפשיץ, זגורי ואז'ובל הורחקו

מאת אשר גולדשלגר

אבינועם קייסי, כדורגלן הפועל פתח־תקוה, היה אמש ראשון שחקני הליגה הלאומית שהועמד בפני בית־הדין המשמעתי של ההתאחדות לכדורגל בגין צבירת 7 כרטיסים צהובים.

דיין בית־הדין המשמעתי, עו"ד חיים אלחדיף, החליט להרחיק את קייסי מ־5 משחקי ליגה בפועל ולפיכך יחזור הכדורגלן לפעילות רק במחזור ה־27 בתום 4 משחקי ליגה ומחזור גביע.

בית־הדין החמיר בעונשו מאחר שלחובתו 4 הרשעות קודמות למרות גילו הצעיר ובית־הדין נאלץ להפעיל עונש הרחקה אוטומטי של שני משחקים שעמד לחובת הכדורגלן.

אלי דריקס, כדורגלן מכבי תל־אביב, יחמיץ מחרתיים את משחק הליגה מול בית"ר ירושלים. דריקס נענש אמש בהפסקת פעילות ל־3 משחקים בפועל בגין צבירת 5 כרטיסים צהובים.

אבי ליפשיץ מהפועל חיפה שהועמד לדין בגין עבירה דומה נענש בהפסקת פעילות לשני משחקים בפועל ועוד שניים על תנאי.

יהודה זגורי ממכבי יבנה ויעקב אז'ובל ממכבי פ"ת שהורחקו בצוותא במשחק בין קבוצותיהם ביום שישי שעבר נענשו אמש בהפסקת פעילות ל־4 משחקי ליגה בפועל ועוד 4 משחקים על תנאי. בית־הדין החמיר בעונשם של הרשעות קודמות.

בית־הדין המשמעתי הטיל אמש עונש של 3 משחקי ריחוק בפועל על קבוצת מכבי אח"י נצרת בגין התנהגות בלתי ספורטיבית של אוהדים במשחק הליגה עם מכבי שפרעם.

בשיתוף "המשמר"
הקפת החבור ה־34 לזכרו של יצחק שדה
בשבת, 5.4.86, בשעה 8.30 בבוקר מירוצים עממיים ותחרותיים לבוגרים, נוער, ילדים וקשישים מ־1200 מ' עד 11.000 מ' (בהתאם לגיל)
פרטים והרשמה:
● מרכז "הפועל", רח' הארבעה 8, ת"א, טלפון 03-260181
● מועצה איזורית גליל תחתון, כפר־תבור 067-67213. הסעה מאורגנת מכל רחבי הארץ

אליעזר כגן בראיון רוזשפני ל"על־המשמר":

מה שלמדתי באיטליה אתרום לקבוצת המעפיל

הכדורעפן הישראלי זוכה באיטליה להערכה רבה * להתאמן במחיצת מקצוענים ובאווירה סופר־רצינית — זה שגעון * פירנצה — עיר נפלאה * לא הופתעתי מזכיית הפועל בת־ים באליפות * צריך לצמצם את הליגה בארץ ל־8 קבוצות

מאת יצחק ויסהוף

אליעזר כגן, בכיר כדורעפני ישראל, המשחק כיום בקבוצת ואלי־זאבן, המוקמת במקום השלישי בליגה האיטלקית (בית ב'), הגיע בשבוע שעבר לישראל לביקור בזק בן שבעה ימים כדי להופיע במדי הנבחרת בשני משחקים נגד נבחרת אוסטריה (0:3 ו־1:3).

כגן הוכיח במשחקי־האימון כי יכולתו השתפרה באיטליה בצורה משמעותית.

כגן, בן ה־24, משחק כבר שמונה שנים בנבחרת ישראל. בתום טורניר־האביב הקרוב באוסטריה, בו תשתתף נבחרת ישראל, יהיו לבן קיבוץ המעפיל למעלה מ־100 הופעות בין־ארציות.

ציונים גבוהים

— מה אתה יכול לספר על הליגה האיטלקית?

● כגן: נותרו לנו בליגה עוד שני משחקים. האחד נגד פאסקרה, ואילו המשחק האחרון הצפוי לנו יהיה הדרבי של העיר פירנצה, בה אני מתגורר, נגד קוס פירנצה. בסיבוב הקודם גברה קבוצתי על שתי הקבוצות, ואין סיבה שלא ננצח אותן גם הפעם.

— איזה קבוצה היא ואלי זאבן?

● כגן: אנו נמצאים במקום השלישי בטבלה. זו הצלחה בלתי־רגילה מאחר שרק העונה עלתה הקבוצה לליגה הראשונה. צברנו ב־8 המחזורים האחרונים 8 נצחונות רצופים, שהקפיצו אותנו עד למקום השלישי. הצלחת הקבוצה החלה לפני כשלושה חודשים. מאז ועד היום אנו בתנופה בלתי־רגילה. אפשר לומר שכדורעף זה עניין של פסיכולוגיה.

— האם לקבוצתך יש סיכוי להעפיל למקום גבוה יותר?

● כגן: לשתי הראשונות בטבלה, סאן־ג'וזפה וזאוויני קטניה, הפסדנו. בסאן־ג'וזפה משחקים שני בולגרים, ניקולוב ואיבנוב. בקטניה מופיע המגיש הטוב בליגה האיטלקית, הארגנטיני קנטו, וכן משחק בקבוצה שחקן נבחרת קנדה, וגנר. אין לנו סיכוי להשיג קבוצות אלו, מאחר שבתחילת העונה נוצחנו במספר משחקים כשהייתי פצוע, וכן כשנסעתי ללווית אבי. כשאני מסתכל לאחור, ורואה איזה קבוצות נמצאות מתחתנו אני מלא סיפוק. בקבוצת קאלבריה משחק שחקן סובייטי, צ'רניצ'וב, שבשנת 1978 היה השחקן מספר 1 בעולם. בכל הקבוצות האיטלקיות משחקים שחקנים זרים. כיום אנו ברמה של שתי הראשונות בליגה הנחשבת אחת הטובות בעולם.

— איך אתה משתלב בקבוצתך?

● כגן: קיבלתי תשע פעמים את הציון המכסימלי 8 ושלוש פעמים את הציון 7. בכל משחק אני צריך להוכיח את עצמי. הזרים נמצאים על הכוונת ונוסף לכך במיוחד אני כישראלי. כל משחק בליגה הזו הוא "להיות או לחדול".

— כיצד החיים בעולם המקצוענות בכדורעף?

● כגן: רק ללמוד מהם זה שגעון. הרצינות באימונים זה דבר שלא יתואר. למזלנו יש לנו את המאמן הנמנה על שלושת הטובים באיטליה, ארסמו סאלם, שהיה בעבר שחקן נבחרת איטליה. באימונים אין רגע אחד שאפשר לזייף. כל הזמן חייבים להיות רציניים. תביעות המאמן גבוהות ביותר. באימונים יש משמעת־מים ולמעלה משעתיים אסור לשתות.

לצמצם את הליגה!

— מה תוכניותיך בתום משחקי הליגה האיטלקית?

● כגן: אסע עם נבחרת ישראל לטורניר־האביב ולמחנה ההכנה באוסטריה ובשוייץ. לאחר־מכן אחזור לאיטליה למשך שלושה חודשים, ואשתתף עם קבוצתי במספר טורנירים שיוסיפו בודאי לנסיוני.

— מה ההבדל בין ישראל לאיטליה?

● כגן: הבעייה אצלנו היא בעיית הכסף. באיטליה לא חוסכים. אם יש משחק־חוץ נוסעים יום לפני, או שטסים. גרים בבתי־מלון ומשקיעים הכל בקבוצה. כמרכזן הליגה בארץ מנופפת מדי. צריך לצמצם את הליגה לשמונה קבוצות ואז תעלה הרמה.

— כיצד אתה מרגיש באיטליה?

● כגן: קודם כל אני ישראלי. רוצה לשחק בנבחרת ישראל. כשאני משחק בחו"ל אני משחק בשם ישראל. וגם למען קיבוץ המעפיל. אני חושב שיש לי הערכה רבה מצד הקהל. כולם יודעים שאני ישראלי, ושאני טוב יותר משחקנים ברמה העולמית מבולגריה, יוגוסלביה וברית־המועצות. יש הערכה רבה לתרומתי.

כגן מוסיף: "אני מתגורר בדירה בפירנצה. נתנו לי תנאים נוחים. אני לומד באוניברסיטה את השפה האיטלקית, וכן באקדמיה למוסיקה. אני מנגן הרבה בצ'לו, ומתקדם בכל התחומים. כיום אני כבר שולט בשפה האיטלקית ומטייל הרבה בפירנצה, שהיא העיר היפה ביותר באיטליה. אתרי האומנות רבים, וזו חוויה בפני עצמה לטייל בעיר. הכרתי צורת חיים אחרת לגמרי מהקיבוץ בו גדלתי ושאותו לא עזבתי מעולם".

— האם הופתעת מזכייתה של הפועל בת־ים באליפות?

● כגן: היה ידוע לפני תחילת העונה שבת־ים תזכה בתואר. אם הייתי נשאר בהפועל המעפיל והיתה מציגה את רמתה הרגילה אפשר שהיינו זוכים באליפות. לכן כל הרעש סביב בת־ים גדול מדי. עם כל הצער שלי על הפסדי המעפיל בליגה, שלא היו מחוייבי המציאות, חייבים להשלים. לדעתי, עם העובדה שיצאתי לשחק בחו"ל. אנשים חייבים לדעת כי אני משתלם, ובעתיד אחזור לתרום לכדורעף הישראלי ולקיבוצי.

הבוקר יוחלט אם תוקם תנועת מגשימים פדרטיבית

מאת יוסף גלילי כתב „על המשמר"

מליאת הכנס העולמי של מגשימי העליה, תצביע הבוקר על הקמת תנועת מגשימים פדרטיבית של כל תנועות הנוער החלוציות ותנועות העליה בתפוצות כתנועה אוטונומית ועצמאית בתוך ההסתדרות הציונית — סיכום זה התקבל בתום שני ימי דיונים בחוגים ובסדנאות בכפר המכביה.

בין ההצעות שגובשו בדיונים ויובאו הבוקר להחלטה כלולות התביעות הבאות: עיצוב תנועת המגשימים במוסדות ההסתדרות הציונית העולמית; אוטונומיה בתהליכי קבלת החלטות המחייבות הגשמה, כולל קבלת תקציבים וכללי חברות נוקשים להצטרפות בתנועה החדשה. סעיף זה נתון עדיין בוויכוח נוקב וקשה לצפות את תוצאות ההצבעה בנקודה זו.

כן מוצע כי כל אחת מהתנועות והגורמים בתנועה המגשימה תקבל ייצוג פריטטי בוועד הפועל של התנועה הפרדטיבית לעליה מגשימה. מקום מושבו של הוועד הפועל יהיה בישראל.

ארי סטלא, רכז תנועת השומר הצעיר העולמי (מגבעת עוז) שלל את גישתו של השר יוסקה שפירא המתנגד לזיקה ישירה של תנועת המגשימים הפרטיטיבית בהסתדרות הציונית ומוסדותיה מתוך חשש כי תיבלע בתוכה. לעומתו גורס ארי טסלא הצטרפות לתנועה הציונית בתנאי שיתקבלו הדרישות לייצוג הולם בקהילות, בקונגרס הציוני ואוטונומיה בקביעת תוכניות פעולה ויישומן על ידי התנועה הפרדטיבית. מכלי לשמש כלי שרת בידי הממסד הקיים.

„הרזרבה במט"ח גדולה מהצרכים"

אומר מנכ"ל האוצר ● אינו מודאג מהירידה

מאת כתבנו הכלכלי בירושלים

הממשלה שילמה חובות לחו"ל בסדר גודל של כ־500 מיליון דולר ב־3 החודשים האחרונים. אך למרות זאת רמת יתרות מט"ח של המדינה ירדה רק במחצית מסכום זה. זאת בעקבות רכישות מועטות ביותר של מטבע־חוץ על־ידי הסקטור הפרטי.

כך עולה מדברים שאמר אתמול מנכ"ל משרד־האוצר עמנואל שרון.

שרון אמר שמנקודת ראות כלכלית היה עדיף להחזיק כיום רזרבות בסדר גודל של שני מיליארד דולר, אשר עונים על צרכי המשק. הוא ציין שכיום מחזיקים 3 מיליארד דולר רק מסיבות פסיכולוגיות, כדי למנוע בהלה בקרב הציבור, אשר היה עלול לפרש לא נכון ירידה ברזרבות לרמה של שני מיליארד דולר.

לרדת ברמה

שרון אף אמר שבתנאים של יציבות כלכלית עדיף לרדת לרמת רזרבות של מיליארד דולר ולהשקיע את היתרה כדי להרוויח את הריבית. הוא ציטט דוגמאות של מדינות אחרות בהן רמת הרזרבות נמוכה ביותר.

שרון ציין שאין שום מקום לכן, לבהלה או לדאגה, לנוכח הירידה ברזרבות מטבע־חוץ ב־3 החודשים האחרונים. הוא ציין שכל זמן שהסקטור הפרטי לא רוכש מטבע חוץ בסכום שעולה על 100 מיליון דולר לחודש, אין שום מקום לדאגה וזאת מכיוון שסכום זה הוא הסכום הדרוש לסקטור הפרטי מסיבות עסקיות.

הפריית מבחנה רק למי שיש לה אלפיים דולר!

מאת יוסף שמי כתב „על המשמר"

בעקבות האשור שהעניק שר הבריאות לד"ר משיח להקים מסגרת טיפולית להפריית מבחנה באורח פרטי אמר פרופ' יוסף שנקר, יו"ר האגודה למיילדות ולגנקולוגיה כי אשר זה יגרום לכך שישראל תהיה המדינה היחידה בה שרות זה יינתן במסגרת רפואה פרטית. יהיו על כן שני סוגי לקוחות אלה שיש להן אלפיים דולר לתשלום עבור הטפול, ואלה שלא יהיה להן. פרופ' שנקר הוסיף ואמר כי השירות הפרטי לא יצמצם את התורים ואת זמן ההמתנה של הנזקקות. את התורים אפשר להקטין ע"י תוספת כ"א במסגרת הקיימת של שירות ציבורי. עוד אמר כי בבית־חולים „הדסה" קיים שירות במסגרת שר"פ (שרות רפואי פרטי), אך השרות הזה אינו כולל הפריית מבחנה.

מבקשים מבג"ץ לסגור את בתי־המרקחת של „מכבי"

בעתירה לבג"ץ שהוגשה לבית המשפט העליון, נדרש שר הבריאות ומנכ"ל משרדו להורות לרוקח המחוזי בתל־אביב לבטל את כל האישורים המוקדמים שניתנו לבתי המרקחת למכבי ולדאוג לסגירתם המיידית של בתי מרקחת אלה.

בהנמקה לתביעה טוענים הרוקחים באמצעות עו"ד יצחק סגל, כי בתי המרקחת של מכבי אינם למעשה בבעלותה של הקופה משום שהם מנוהלים בפועל ע"י חברה עיסקית. יתרה מכך, בתי המרקחת של מכבי הוקמו במרחק של פחות מ־500 מטר מבתי המרקחת של העותרים ובעליהם אינם רוקחים אחראים.

„פרבדה" מפרסם ידיעה על פגישת וילנר עם הרצוג

מאת דורית גפן, כתבתנו לענייני מפלגות

העיתון „פראבדה" פירסם ביום שלישי האחרון ידיעה בולטת על הפגישה שנערכה ביוזמת הנשיא הרצוג עם מזכ"ל רק"ח מאיר וילנר לאחר שחזר מהוועידה ה־27 של המפעל הקומוניסטית במוסקבה.

„פראבדה" מביא דברים שאמר וילנר לעיתונאים לאחר הפגישה ומצטט בין היתר גם את הערכתו של מזכ"ל רק"ח כי כינוס ועידה בינלאומית בחסות האו"ם ובהשתתפות אש"ף יתרום לשלום ויסייע לשיפור היחסים עם בריה"מ. כתבתנו מציינת כי מאז 67', כשנותקו היחסים בין בריה"מ וישראל, זהו פירסום ראשון על אפשרות של שיפור היחסים בין שתי המדינות.

4 נוסעים נהרגו ו־9 נפצעו

(המשך מעמוד ראשון)

סטיליאנופולו, 55, בתה הנשואה בת ה־25, ותינוק בן 6 חודשים של הבת, וכן אזרח אמריקני ממוצא קולומביאני, אלברטו אוספינו, בן 40.

תשעה מצועים נלקחו לבית חולים בפרבר של אתונה. הפצועים הם 7 אמריקנים, ושני ערבים. שני הערבים נלקחו לחקירה.

מרומא לקהיר

המטוס מדגם בואינג 727 היה בדרכו מרומא לקהיר דרך אתונה. הוא עשה נחיתת חירום בנמל התעופה של אתונה.

בשעת הפיצוץ היו במטוס 114 נוסעים ו־7 אנשי צוות. הפיצוץ אירע כ־10 דקות לפני שהמטוס נחת בנמל התעופה של אתונה בשעה 2:30 אחה"צ לפי השעון המקומי. כמו כן נמסר כי החור שנפער במטוס הוא בקוטר של שניים על שניים מטר, מתחת לכנפיים.

חנה איש הורוביץ מוסרת מניו־יורק:

מתחת לשורה 10

נשיא חברת טי.וו.אי. ריצ'ארד פירס, מסר במסיבת עיתונאים בניו־יורק, כי הפיצוץ במטוס הבואינג 727, נגרם ע"י חומר נפץ שהיה במטעריד של נוסע, והיה מונח באגף הנוסעים מתחת לשורה 10.

4 אנשים שישבו בשורה זו לא נמצאו במטוס — 3 מהם נשאבו החוצה וגופותיהם נמצאו ע"י שלטונות יוון.

המטוס עבר ניקוי יסודי ברומא ומטעני היד של הנוסעים עברו שיקוף רנטגן בשדה התעופה. פירס אמר, שטרם ידוע מי גרם להתפוצצות. אף גורם לא הודיע על אחריותו למעשה.

עקב לחץ האוויר הנמוך שנוצר במטוס בעת הפיצוץ, נשמו הנוסעים מתוך מסכות חמצן. לא היתה בהלה. הנחיתה היתה נורמאלית, פרט לכך שהיה צורך להפעיל את המנועים בכוח רב מהרגיל.

פיקוח לקוי?

דובר ממשלת יוון אמר, כי הנוסעים מתחו ביקורת על הפיקוח הלקוי בנמל התעופה של רומא לגבי מטעני־יד.

הקברניט, פיטר סאן, אמר כי המטוס „במצב טוב מאד", ושיבח את קור הרוח שהפגינו אנשי הצוות מיד לאחר הפיצוץ.

בוושינגטון עקבו בעניין רב אחר הידיעות על הפיצוץ, ומסקירה [illegible] רבים תהו האם הפיצוץ קשור בהתנגשויות האחרונות בין ארה"ב האמריקני וכוחות לובי במפרץ סירטה.

אפשרות של חבלה לא הוצאה מכלל אפשרות בהתרסקות של מטוס הנוסעים במכסיקו. שם נהרגו ביום שני 166 הנוסעים ואנשי הצוות — אמר אמש שר התחבורה של מכסיקו, דניאל ריאו דיאז.

הוא אמר לכתבים, כי נחקרות עתה כל האפשרויות, כולל חבלה, כדי לברר מדוע פרצה אש בבואינג 727 של מכסיקאנה איירליינס שהתרסק חצי שעה לאחר שהמריא ממכסיקו סיטי.

ערבים ישראליים בחולייה של חבש

(המשך מעמוד ראשון)

חטיפתו ורציחתו של חייל צה"ל משה תמם באוגוסט 1984.

חברי החולייה הסגירו לידי תופסיהם כלי־נשק ואמצעי לחימה שונים שאינם בשימוש צה"ל. החקירה בעניין נמשכת.

הפיגועים יגברו

בישראל קיימת הערכה כי בזמן הקרוב יגברו נסיונות הפיגוע בתוך ישראל ביוזמת ארגוני הטרור.

אחת הסיבות לכך היא הקפאון שחל במגעים בין אש"ף לירדן על רקע המאמצים לפתוח במשאזמתו עם ישראל, והתחזית, כי הקפאון שהשתרר, לא יפשיר במהרה.

סיבה נוספת היא התרחבות אש"ף והצטיידותו מחדש, בעיקר בלבנון, בקצב מהיר ובממדים מדאיגים.

מקרים נוספים

רב"ט משה תמם היה בן 19 במותו. הוא נעלם בעת שעמד לבוא לחופשת שבת לבית משפחתו בהכצלת השרון, בחודש אוגוסט 1984.

בני המשפחה ראו אותו לאחרונה כשיצא ללוות את חברתו שהתגוררה בשכנות, בצאתה לטיול לטבריה. גופתו נתגלתה זמן מה לאחר העלמו — במטע זיתים, ליד מבוא דותן בשומרון.

למשה תמם ז"ל היו עוד שלושה אחים ושתי אחיות.

בשנת 1983 הוא סיים את לימודיו התיכוניים בביה"ס נעורים, במגמת ציור מכני הנדסי, והיה חייל מצטיין בחיל ההנדסה.

שירותי הביטחון הכללי הביעו אתמול תרעומת על הדלפת הפרטים בעניין החקירה של חולית המחבלים שמיוחסת לה פרשת רצח החייל משה תמם. אנשי שירות הביטחון טוענים כי ההדלפה לעתונות, באה ממשטרת ישראל.

כתבנו מציין כי הפרשה הודלפה ופורסמה אתמול בכותרת ראשית בעיתון „מעריב" על־ידי הכתב מאיר הראובני. בידיעה יוחס המידע ל„מקור משטרתי בכיר".

דובר משטרת ישראל סגן ניצב עדי גונן הכחיש אתמול את ההאשמות נגד המשטרה ואמר כי ההדלפה לא באה ממנה. עוד הוסיף הדובר כי גורמים בעיתון „מעריב" הודו בפני המשטרה כי בציון „מקור משטרתי בכיר" נעשה שימוש שלא בהצדקה.

ח"כ ותוד: בין הפטיש לסדן

קאסם זייד, כתב „על המשמר" מוסר:

בתגובה על מעורבותם של אזרחים ערביים ישראליים ברצח החייל תמם אמר ח"כ מוחמד וותד: „למקרה הספציפי של רצת המנוח תמם עדיין מוקדם להתייחס משום שחסרים פרטים רבים ועדיין לא נערך משפט בו ייקבע מה האמת.

„אך מבחינה עקרונית זוהי נטייה לפגוע בחייהם של בני אדם בבניני הארץ וביערותיה. באותה מידה זוהי נבזות להתייחס בהכללה לציבור הערבי" קובע ח"כ וותד.

בהמשך הבהיר ח"כ ותד שבישראל היו עד כה מקרים בודדים בהם נשפטו ערבים מישראל על פעילות חבלנית, ובסך הכל התופעה היא שולית אם כי בממספרים מוחלטים התופעה היא בעליה.

לדעת ח"כ וותד תופעה זו תלויה אותנו, לצערנו, כל עוד נתונים ערביי ישראל בין פטיש התמכשות הבעייה הפלשתינית. לבין סדן הסרוב הישראלי להכיר בזכותו של העם הפלשתיני להגדרה עצמית.

ח"כ מוחמד וותד כבור כי המלחמה בתופעת האליםות אינה יכולה להיות מוגבלת לפעולה מודיעין, והבאה למשפט, אלא היא מחייבת יוזמה מדינית אמיצה שתשכנע את כלל הציבור. „אני ישראל עושה מאמצים כיום לפתרון הבעיה.

ח"כ וותד מאמין שאליטות כבר צד שהוא בוודאי לא תביא לפתרון בעייה כאובה זו והיא רק תזיק לבני העמים ותעלה את כמני קורבנותיהם.

ממלכת ילדים ב„גן האם"

מאת יואב אביב

ממלכת ילדים תתקיים בחג הפסח בגן החיות שבגן האם שבחיפה. קריית הבילוי הוקמה בהשקעה של 250 אלף דולר, ומארגניה צופים כי מדי יום יגיעו ל„ממלכה" 12 אלף ילדים מכל הארץ.

על פני שטח גן החיות הוקמו עשרות מתקנים, בהם קולנוע הממוקם בתוך בועה ענקית בו יוכלו הצופים לראות סרט על מסך ב־180 מעלות. במופעי הבידור של הבימה המרכזית יטלו חלק כדורגלנים, צוות חברי התכנית „זהו זה" מהטלוויזיה, משפחת המתאר בקים ואנ־אריק ועוד. במקום יוכלו הילדים להתרשם מתחנת שידור מסרנאות יצירה ולהנות מרכיבה על גמלים.

1102 בני קיבוץ

(המשך מעמוד ראשון)

בסקר כל בן קיבוץ השוהה בחו"ל למעלה מ־3 שנים. 90% מהיורדים אמרו כי אין בכוונתם לחזור לארץ בשלב זה. מבין 1102 „הקיבוצניקים היורדים", (מ־128 קיבוצים ששיתפו פעולה עם עורכי הסקר) 60 אחוז הינם בנים ו־40 אחוז בנות. בקיבוץ הארצי תופעת הירידה מהארץ חמורה יותר מאשר בתק"ם. מתוך 1102 יורדים, 518 הם בני הקיבוץ הארצי והשאר מהתק"ם.

עורכי הסקר אורי לויתן, אלכסנדר אבנת ודוד מיטלברג טוענים כי מימדי הירידה גוברים ומידי שנה מוצאים את מקומם מעבר לים יותר ויותר בני קיבוץ.

החוקרים ניסו לבדוק את הגורמים העיקריים לירידה: הם הגיעו לכלל מסקנה כי האווירה שנוצרה לאחר מלחמת יום־הכיפורים היא הסיבה הברורה ביותר לתופעת הירידה. הסקר מגלה עוד כי בשנים 1977־1983 הגיע שיעור היורדים בקיבוץ הארצי ל־20% מכלל העוזבים את הקיבוץ. בקיבוץ הארצי נטלו חלק בסקר 51 קיבוצים. ביניהם נתגלו 10 קיבוצים שלהם כ־30 בנים בחו"ל ובקיבוץ אחר אפילו 40 בני קיבוץ מעבר לים. הסקר מצא כי שני שלישים מהיורדים הם נשואים (שלושה רבעים מהם לבן זוג יהודי). היקף הירידה אצל צעירים בני אותו הגיל, בחברה הישראלית, נע אף הוא סביב 6%.

ביקור ראשון של שר־ההגנה הגרמני בישראל

שר ההגנה הגרמני ד"ר מנפרד וורנר, יבקר בשבוע הבא בישראל כאורחו של שר־הבטחון יצחק רבין. לשר נילווים רעייתו, גב' אילפא וורנר וקבוצת עוזרים. זהו ביקור ראשון של שר הגנה גרמני בישראל.

שר ההגנה הגרמני יגיע ארצה ביום ראשון ה־6.4.86 לביקור שיימשך ארבעה ימים.

התייעצויות כיצד לסכל הרוטאציה

מאת דורית גפן, כתבתנו לענייני מפלגות

השר יעקב צור החל ביוזמה בקרב שרי המערך לפעולה נגד קיום הרוטאציה. צור נפגש כבר עם השרים וייצמן וגור ומתכוון לשוחח גם עם השרים נחמקין, נבון וברלב בנסיון לשכנע אותם להביא לוועידה החלטה חד־משמעית נגד קיום הרוטאציה וזאת בגלל אינטרס לאומי. לדעתו של צור אסור לקיים את הרוטאציה ועל הוועידה המתכנסת בשבוע הבא להביע את דעתה בצורה הברורה ביותר. ועידת התק"ם שתיערך בסוף השבוע תקבל ככל הנראה החלטה ברוח זו, וצירי התק"ם בוועידה יצביעו על־פי ההחלטה הזו.

„לאמריקנים היה מידע טוב על טילי ס.א.5"

מאת אבי בניהו, כתב „על המשמר"

„לאמריקנים היה מידע טוב על טיל קרקע אוויר ס.א.5 ועובדה כי בתקרית במפרץ סידרה ידעו האמריקנים להסתדר יפה מאוד עם טילי הס.א.5 שנורו לעבר מטוסי הצי השישי". — דברים אלה אמר אתמול מקור צבאי בכיר.

קרא מחר בחותם

יש יופי בירוחם
חלוצה דתיה, שמאלית
מאת שלי יחימוביץ'

★

בשן ואין
אנחנו מקהים את שינינו
מאת שלמה סלוצקי

★

חיילי הבדיל ובגדי הצבעונין
הצגה שהיא סדנה וחשיפה
מאת אילן שיינפלד

★

אגדות ילדים ואבק כוכבים
סרט על „עוץ לי גוץ לי"
מאת יעל ישראל

★

החוק הצ'כי ובן השר
יאן נולד במשפחה הלא נכונה
מאת אינגה סטאנטנר

★

מעמד ההתיישבות ב„עבודה" נחלש
ראיון עם אהרון ידלין, מזכיר התק"ם
מאת עודד ליפשיץ

★

חותם אישי
מאת יורם בן פורת

★

מדורים וטורים מאת: זאב צחור, עודד ליפשיץ, אלי הכהן, ראובן רחוביצקי, אריה פלגי, אנדרש מזאי, מיכאל הרסגור, שלמה סלוצקי, אפרת עוז, עזרא דביר, חיים מאור, שאול קנז, יהודה צור, יעקב רבי, שמואל בונים, רון כחלילי.

★

חותם שבועי על יום האדמה, חלוקת פרס ק. צטניק, תחרות רובינשטיין, קרית שמונה אחרי הקטיושות, 1 באפריל, פרסום המיונז, העליה מארגנטינה, מוזיאון המלחמה.

חראקירי מאת יעקב לזר	**שלום בית** מאת חיה יוסף

הפאשיסטים גנבו את ההצגה באסיפה הלאומית הצרפתית

הבקיעים ברוב הימני של ראש הממשלה החדש ניכרו כבר במושב הפתיחה של בית הנבחרים הצרפתי ● אחד משומרי ראשו של להפאן ניהל המושב כזקן הבית

מאת ארנון יפה, כתב „על המשמר" בצרפת

פאריס. — המפלגה הפאשיסטית „החזית הלאומית" בהנהגת להיפן הופיעה בכוכבת מושב הפתיחה של האסיפה הלאומית בפאריס.

להיפן, עם 35 צירים, נתן את הטון. עוד לפני הפתיחה הבטיח שיהיה שמח ואכן הוא היה זה שביים את טקס הפתיחה המבשר תקופה סוערת לבית הנבחרים הצרפתי.

ראש הממשלה החדש ז'אק שיראק ישב על ספסלי הממשלה וחזה במה שצפוי לו. הבקיעים ברוב הימני שלו ניכרו בפתיחה.

המועמד לנשיא האסיפה הלאומית ז'אק שבאן דלמס לא השיג את הרוב המוחלט הדרוש לבחירתו. בסיבוב הראשון, לאחר כמה מצירי חזית הימין המסורתי הצביעו בעד מועמד הפאשיסטים לנשיאות. האחרים נמנעו. מפלגת „האיחוד הדימוקראטי" של הנשיא לשעבר ז'יסקר נקמה בשיראק על שהרחיקה ממשרות המפתח. רק בסיבוב השני חזרו בהם הצירים המורדים ושבאן נבחר.

להיפן גנב לכולם את ההצגה. אחד משומרי ראשו, פרדריק דופונט, ניהל את המושב כזקן הבית, במקום איל המיראז' מרסל דאסו, ניצול השואה בן ה־94, המאושפז בבית־חולים.

דופונט, שכיהן כציר מ־1936, גם תחת הכיבוש הנאצי, הצטרף אל להפן.

בעוד הוא עסוק בהקראת נאום הפתיחה, זינק שומר־ראש אחר מהפאשיסטים ותבע בשאגות „לגרש ארבעה צירים בלתי־חוקיים".

אנשי להיפן מתנהגים כ„בוסים" של האסיפה. הם טוענים, כי ארבעה צירים מהימין שהחליפו שרים מתפטרים הם „פולשים בלתי חוקיים". ציר קומוניסטי פרץ בצעקות: „אני הייתי עם דאסו בבוכנוואלד ואתם שירתתם את הנאצים פה". הצוותות נמשכו כרבע שעה, עד שלהיפן נתן אות לשומרי ראשו לשבת.

נשים מצביעות בחרטום, בבחירות הכלליות הראשונות בסודן מזה 18 שנה. (צילום: אי.פי.)

טלקס

● **50 נעצרו אחרי מהומות באתונה**

אתונה. – המשטרה עצרה כ־50 [illegible] לאחר התנגשויות במרכז העיר.

ההתנגשויות החלו כאשר כ־300 [illegible] שתוארו על־ידי המשטרה „אנארכיסטים" יצאו בהפגנה [illegible] על פגיעת אחד מחבריהם [illegible] נזיקה משטרתית במרכז [illegible] ביום שני בערב. (ע"צ ע"ר)

● **הבישוף טוטו קורא לסנקציות כלכליות על דרום־אפריקה**

יוהנסבורג. – הבישוף דסמונד [illegible] חתן פרס נובל לשלום, קרא [illegible] למדינות העולם „להטיל [illegible] צעות כלכליות על דרום [illegible] כדי להביא לביטול [illegible] האפרטהייד".

[illegible] בוערת ושוטטת דם. אני [illegible] לקהילה הבינלאומית [illegible] סנקציות עונשין נגד [illegible] הזאת..." אמר הבישוף (ע"ר ע"צ)

● **ניצול תמוני של עבודת ילדים ברחבי העולם**

ג'ניבה. – מיליוני ילדים ברחבי [illegible] מנוצלים בעבודה תקלאית, [illegible] ובזנות – מסרה אמש [illegible] הבינלאומית של [illegible] המקצועיים החופשיים. [illegible] בנושא זה, שפורסם זה [illegible] אומרת הפדרציה, כי הסקר [illegible] עבודות ילדים גילה שחצי [illegible] ילדים בבראזיל בלבד עבדו [illegible] שעות לשבוע.

נסגר משרד אש"ף ברבת־עמון

ערפאת: שיתוף הפעולה בינינו לבין ירדן נפסק ● שני הצדדים מעוניינים עם זאת באי־החרפת המצב שקט של הבעיות

כוויית. — ראש אש"ף יאסר ערפאת הודיע, כי משרד הקישור של אש"ף ברבת עמון, נסגר.

העתונים „אל אנבא" ו„אל קבס" ציטטו מדבריו בעת שיצא מכוויית לאחר ביקור של שלושה ימים: „שלטונות ירדן סגרו את משרד הקישור של אש"ף ברבת עמון, אולם הסגירה הזאת באה בעקבות הסכם בין שני הצדדים".

כידוע, הישעה המלך חוסיין את שיתוף הפעולה בין ירדן לבין אש"ף להשגת שלום במזה"ת, באומרו כי אין לו אמון בהנהגת אש"ף הנוכחית.

ערפאת אמר, כי „שיתוף הפעולה בינינו לבין ירדן נפסק". אולם שני הצדדים מעוניינים באי החרפת המצב ובפתרון הבעיות בצורה שקטה.

המלך חוסיין אמר אמש, כי ירדן תמשיך למלא חובתה לעם הפלשתיני. על אף התמוטטות השיחות עם אש"ף.

נציגים סוריים ונציגי אש"ף נפגשו לא מכבר בבירה זרה, כדי לבחון את היחסים ביניהם, מסר אתמול העתון „אל איתיחאד" באבו דאבי.

העתון מסר מפי דיפלומטים ערביים, כי רמטכ"ל צבא סוריה, הגנרל חיקמת שיהאבי, וחבר הוועד המרכזי של פתח, עבדל תאמיר, נפגשו בבירה לא ידועה.

העתון מציין, כי התוצאות של המגעים הללו היו חיוביים, וכי מספר מחבלים פלשתיניים שהיו עצורים בדמשק, שוחררו בעקבות המיפגש.

סעודיה שוב הכריזה אתמול כי היא מעוניינת בקיום ועידת פיסגה ערבית בריאד.

(ע"צ — עד)

גשמי זעף הציפו את העיירה רוטנבורג שליד קאסל במערב־גרמניה. (צילום: אי.פי.)

● **הנפט הכווייתי – הזול ביותר**

כוויית. – כוויית, אחת ממדינות [illegible] העשירות ביותר, הגדילה את [illegible] הנפט שלה, לאחר [illegible] את מחיריה לעומת [illegible] וזאת כדי לצמצם את [illegible] של ירידת המחירים. [illegible] במפרץ אמרו „הנפט [illegible] של כווית הוא כיום הזול [illegible] במפרץ". (ע"ר)

● **הדולר התחזק בשוקי המטבע**

לונדון. – חלה עליה בשיעורי [illegible] האמריקניים והתחושה [illegible] כי יפאן וארה"ב אינן [illegible] בירידת הדולר, סייעו [illegible] לחיזוק הדולר בשוקי [illegible].

[illegible] הדולר נסגר בלונדון ב־2.24 [illegible] מארקים, לעומת [illegible] ין בלבד לפני שבועיים. הוא [illegible] ין וחצי לעומת המטבע [illegible] ועמד על 179.45 ין. (ע"ר)

● **קדאפי אוהב את בטהובן**

[illegible] – שליט לוב מועמר קדאפי [illegible] כי הוא אוהב את המוסיקה [illegible] בטהובן וגם כותב שירים – [illegible] שפורסם בשבועון המערבי [illegible] „בונטה".

הוא סיפר לעתונאית שביקשה [illegible] על חייו הפרטיים, כי [illegible] והציד הם תחביביו [illegible] ביותר. אך הוא גם [illegible] מוסיקה קלאסית ומרבה [illegible] ספרים.

הוא סיפר כי הספר האהוב [illegible] „אוהל הדוד תום". ספר [illegible] העבדות שאותו חיברה [illegible] האמריקנית הארייט [illegible] במאה ה־19.

[illegible] הלובי אמר, כי הוא [illegible] שירים וגם חיבר [illegible] סיפורים קצרים – [illegible] „גיהנום" ו„מוות".

[illegible] קורה שאני בוכה. אך [illegible] לבדי" הוסיף.

משטרת לונדון שוקלת שליחת חוקריה לישראל בעניין מות הזוג אשכנזי

מאת מאיר בלייך, כתב „על המשמר" בבריטניה

לונדון. — משטרת לונדון בוחנת אפשרות לשלוח לארץ כמה מקציניה, כדי לראיין ישראלים שלדעתה עשויים לסייע לה בחקירת מותם של חיים ותמר אשכנזי, אשר נשרפו למוות בלונדון בשנה שעברה, לאחר שביתם הוצת.

עד עתה לא בצעו מעצרים בקשר לפרשה. המשטרה המקומית, שיצרה כבר קשר עם משטרת ישראל, בודקת מספר כיווני חקירה, שהעיקרי בהם הוא על רקע עיסקיהם של חיים אשכנזי וארז קידר, בנה של תמר אשכנזי. השניים היו שותפים בחנות לונדונית לציוד תקשורת.

הכנסות המאפיה האמריקנית: 75 מיליארד דולר לשנה

וושינגטון.— הוועדה לחקירת הפשע המאורגן מסרה בדו"ח שהתפרסם אתמול, כי הפשע המאורגן בארה"ב ירוויח במהלך 1986 יותר מ־75 מיליארד דולר, ופעולותיו יעלו למשק האמריקני ב־414,000 מקומות עבודה.

הוועדה לפשע המאורגן שמונתה על־ידי הנשיא רייגן, מעריכה כי ענפי־פשע כגון סחר בסמים, הימורים ומתן הלוואות בריבית נוגזמת, הפכו כה נפוצים עד שכל אחד מהם עולה בגורלו על תעשיית המתכת או תעשיית הטקסטיל בארה"ב כולה.

דו"ח הוועדה אומר עוד, כי כתוצאה מפעולות הפשע המאורגן תפסיד הממשלה הפדראלית מסים בסך 6.5 מיליארד דולר ומחירי המוצרים לצרכן יעלו בעיקר בשירותי תובלה ואיסוף אשפה. (ע"ד)

ז'יבקוב בעקבות גורבצ'וב

סופיה. — נשיא בולגריה טודור ז'יבקוב פתח אתמול את ועידת המפלגה הקומוניסטית הבולגרית שתדון בעיקר בבעיות כלכליות.

הנושא העיקרי של הוועידה הוא כיצד לבצע מהפכה מדעי וטכנולוגי בבולגריה.

המנהיג הקומוניסטי הקשוח, ז'יבקוב, 74, המגלה נאמנות עקשנית למוסקווה, דיבר בנאומו על הרפורמות שיש לבצע במשק הבולגרי, לרבות ודה־צנטרליזציה בניהול הנהגת תמריצים בתעשיה.

במהלך נאומו תקף המנהיג הבולגרי הוותיק את מנהלי הארגונים הכלכליים בבולגריה, על כך שהם מחפים על חולשות וכשלונות. הוא אמר, כי היו שיבושים ותקלות בביצוע תכנית החומש הכלכלית ותקף את ההיעדרות מן העבודה ההולכת וגוברת, את חוסר הסדר וחוסר המשמעת.

הוא אמר, כי שיטת הניהול הנוכחית אינה תואמת את ההתפתחות הכלכלית המואצת, הדורשת „מהפכה מדעית וטכנולוגית".

דיפלומטים מדינות המערב אמרו, כי הרושם הוא שהרפורמות שיישומן יתחיל ביוני מרחיקות לכת כאלה עליהן דיבר המנהיג הסובייטי גורבאצ'וב בועידת מוסקווה.

רוב בצרפת מוכן לוותר על יום טלוויזיה בשבוע כדי לרפא ההתמכרות

פאריס — 50 אחוז מצופי הטלוויזיה הצרפתית רוצים, שהשידורים יושבתו לפחות יום אחד בשבוע, על מנת „לרפא את הנוהג שהפך להתמכרות, ושדומה גרוע כעישון טבק או שתיית אלכוהול — מראה משאל דעת קהל שתוצאותיו פורסמו אתמול.

את הסקר הזה הזמין שבועון הקולנוע והטלוויזיה „טלרמה". התוצאות מראות, כי 51 אחוז מן הנשאלים מצדדים בצמצום הדרגתי של ההתמכרות הלילית, המביאה לריתוקו של הצופה מול „התיבה" לפחות לשלוש שעות ביממה.

בתשובה לשאלה אם הם יכולים לחיות בלי טלוויזיה, השיבו 37 אחוז מתוך 1000 הנשאלים, כי הם יוכלו לחיות בלי טלוויזיה לעד. 27 אחוז אמרו, שיחזיקו מעמד בין שבוע לחודש ו־11 אחוז הודו שאין הם מסוגלים לנתק עצמם מן הנוהג הזה אפילו ליום אחד.

הרוב אמרו, כי הכי קשה יהיה לוותר על החדשות. לאחר מכן באים סרטי העלילה ושידורי הספורט. (ע"ד)

התחדשו השיחות על איחוד קפריסין

אתונה — נשיא קפריסין ספירוס קפריאנו הגיע אתמול לאתונה לשיחות עם ראש הממשלה אנדריאס פאפאנדריאו. השניים ידונו בעיקר בהצעת האו"ם לאיחוד מחדש של האי קפריסין.

דיפלומטים מערביים אמרו, כי ארה"ב ובריטניה לוחצות לקבלת הצעת ההסכם של האו"ם, בטענה כי זוהי הזדמנות אחרונה להשגת הסדר בין היוונים והטורקים בקפריסין.

אולם מקורות דיפלומטיים אמרו, כי המסמך שהופץ בשבת שעברה איכזב את הרוב היווני בקפריסין, מאחר ויש בו רק שינויים מועטים לגבי הצעת ההסכם הקודמת שנרחתה על־ידי קיפראינו בשנה שעברה.

מילואימניקים מצריים נלחמים בצבא עיראק

קאהיר — הנשיא חוסני מובארק מגלה, כי חיילים מצריים שפרשו מן השירות נלחמים לצידה של עיראק נגד איראן.

עד כה הכחישה מצריים בעקבות ידיעות אורחים שלה מעורבים במלחמה בין איראן לעיראק הנמשכת מזה 5 וחצי שנים.

(ע"ד — ע"צ).

הסתדרות מקימה מדרשה ליהדות בבית־ברל

על הקמת מידרשה ליהדות בבית־ברל בצופית הודיע אתמול מזכ"ל ההסתדרות, ח"כ ישראל קיסר, בקבלת פנים שהתקיימה בבית הוועד־הפועל של ההסתדרות לכבוד הרב שלום גמליאל, עם צאתו של הספר המחקרי „היהודים והמלך בתימן" מפרי עטו של הרב גמליאל.
על כך נמסר בהודעה לעיתונות מטעם ההסתדרות.

המידרשה ליהדות, הראשונה מסוגה בתנועת העבודה, תופעל באמצעות המחלקה הדתית בוועה"פ בראשותו של הרב זכריה חמי, חבר הוועדה המרכזת ותהא מוקד לפעילות יהודית שיטתית בקרב חברי ההסתדרות הקרובים לדת ולמסורת־ישראל.

● מיבצע המוני לסימון רכב לבלימת נגע גניבות של מכוניות וחלקיהן ייערך היום בחיפה על־ידי מתנדבי „המשמר האזרחי" בעיר.

● ניצולי תאונת הרכבת בצומת הבונים הוזמנו אתמול למשכן הנשיא בירושלים למפגש עם הנשיא חיים הרצוג ורעייתו.

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה נתניה

ניתנת בזה הודעה כי לוועדה הוג־שה בקשה לאישור תוספת/בניית מגורים לבית על חלקה 77 בגוש 8268 רח' ריינגולד מס' 16־18 בחריגה, נוספת מבוקשת כהקלה: 0.2% וסה"כ 6.2% מעבר להקלות נוספות שבהיתר.
את התכנית מס' 117/85 ניתן לראות במשרדי הוועדה. התנגדויות אפשר להגיש משך שבועיים מיום פרסום מודעה זו.

י. אלרואי, יו"ר
הוועדה המקומית

הוועדה המקומית לתכנון ובניה רעננה

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965 להלן החוק; ניתנת בזה הודעה כי בהתאם לסעיף 149 לחוק, הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ובניה רעננה (להלן הועדה המקומית) בקשה להיתר בניה בגוש 6582 חלקה 120/22 מגרש 25 רח' [illegible] כילו מבוקשת הקלה של 1.% משטח המגרש בחלל הגג והיינו 61.% במקום 60% המותרים לפי תכנית רע/1/252.
כל המעוניין רשאי לעיין בתכנית במשרדי הוועדה המקומית רעננה במקום ובימים שהמשר־דים האמורים פתוחים לקהל. כל הרואה עצמו נפגע מהקלה זו רשאי להגיש התנגדותו להתרת ההקלה הנ"ל תוך שבועיים מתאריך הודעה זו לוועדה המקומית במשרדי העירייה.

ב. וולטוביץ
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ובניה

הפיתוח יהיה בערי הפיתוח — החליטה ההסתדרות

דברים אלה אמר אתמול המזכ"ל קיסר בחנוכת מפעל לקרמיקה מתוחכמת בנצרת־עלית ● כור השקיעה 80 מיליון דולר במפעלים בצפון

מאת כתב „על המשמר" בנצרת

מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר אמר אתמול שבהסתדרות התקבלה החלטה שהפיתוח יהיה בערי הפיתוח. „כדי שנוכל להסתכל לעובדים בעיניים".
קיסר טען כי בשל אילוצים פוליטיים הממשלה לא מסייעת למפעלים חלשים. „מי שחושב שבגלל מה שקרה בסולל־בונה חברת העובדים תתמוטט טועה". קיסר ביקר אתמול בנצרת־עלית וחנך מפעל לקרמיקה וציין שאין זו חובתה של ההסתדרות לפתור בעיות התעסוקה, מאחר שזה תפקידה של הממשלה. קיסר הודיע יש בדעתו להעלות הצעה במועצת ההסתדרות להקים קרן כספית לסיוע לערי הפיתוח תוך השענות גם על יזמים ותעשיינים מקומיים.

השקעות „כור"

„כור השקיעה 80 מיליון דולר בהקמת מפעלים באזור הצפון ויצרה מאות מקומות עבודה בערי הפיתוח בשנתיים האחרונות" אמר אתמול ישעיהו גביש מנכ"ל קונצרן כור בחנוכת מפעל לקרמיקה בנצרת עלית. גביש הוסיף: „אזורי הפיתוח אינם אזורים לשואבי מים וחוטבי עצים וצריך להקים באזורים אלה מפעלי תעשייה מתוחכמים ועובדה זו תמשוך בעלי מקצועות לעיירות הפיתוח ורמת־השכר והחיים תעלה". גביש ציין שאם לא יוקמו מפעלי תעשייה ולא תהיה צמיחה בכלכלית המשק יילך לעזאזל. הוא תקף בחריפות את מדיניות הבנקים הגובים ריבית גבוהה מהתעשיינים והדגיש שהסקטור היצרני, אם לא יקבל תנאים נורמאליים, יתקשה להתמודד עם יצרנים מחו"ל, המשלמים ריבית נמוכה.

מפעל לקרמיקה מתוחכמת

מפעל לייצור קרמיקה מתוחכמת נחנך אתמול בנצרת־עלית במעמד מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר ומזכיר חברת העובדים דני רוזוליו. מנכ"ל חטיבת כור קרמיקה, דן שנבל, מסר כי עד כה עסקה תעשיית הקרמיקה בישראל בייצור מוצרים קרמיים לצריכה ביתית, וכעת המוצרים המיוצרים במפעל בנצרת עלית מיועדים בעיקר לתע־שיית האלקטרוניקה והמחשבים ולתעשייה הבטחונית. „כור קרמיקה" השקיע במפעל למעלה מ־2 מיליון דולר לרכישת ציוד חדיש ובהכשרת כוח אדם מקצועי ובפיתוח המוצרים החדשים המיועדים רובם לייצוא. שנבל ציין שחברה אמריקנית לאלקטרוניקה מחזיקה ב־30 אחוז מן המניות והחוזה שנחתם עמה מחייב אותה לרכוש חלק ניכר מתוצרת המפעל ולהבטיח שיווקו לארה"ב ולמזרח הרחוק.

„שוטרים הוכנו לטיפול בהפגנות במקום הפשיעה"

אומר מפקד מרחב חיפה, תנ"צ חביב, המסביר בכך את העלייה בפשיעה במחוז ב־6.4 אחוזים

מאת יואב אביב

עלית של 6.4 אחוזים ב־פשיעה נרשמה במרחב חיפה בשנת 1985. מפקד מרחב חיפה תת־ניצב אריה חביב תלה את הגורמים לכך „בפרשת הדם קדמי בה הועסקו צוותי החקירה המתוחכמים שלנו זמן רב, דבר שמנע מהם לפעול בשטח. בנוסף לכך איבדנו עשרת אל־פים ימי עבודה בפיזור ההפגנות כתוצאה מהמצב הכלכלי. גורם שלישי הוא חוסר עירנותם של בעלי רכב לעבירות רכוש נגד רכב, שחלקה בהם היתה בשיעור של כ־36 אחוזים" — אמר מפקד המרחב אתמול במסיבת עיתונאים לסיכום פעי־לות המשטרה בשנה החולפת.
מהנתונים הסטטיסטיים שבידי המשטרה עולה כי במרחב חיפה נפתחו בשנת 85 — 27.119 תיקים בגין עבירות רכוש.

המצב הכלכלי

„המצב הכלכלי וההתרחשויות בשטח אילצו את המשטרה לקצץ בעשרת אלפים ימי עבודה שיועדו לבלימת הפשיעה ולהעביר את הכו־חות לטיפול בהפגנות" אמר מפקד המרחב.
בהתייחסו לעבירות המירמה והצ־ווארון הלבן אמר מפקד המרחב כי חלה ירידה בהיקף עבירות אלה בשיעור של כ־70 אחוזים וכי חלקם של הפרשיות הועבר לחקירת היחידה הארצית לחקירות הונאה בשל היקפם או אופיים.

חקירות צומת הבונים

סנ"צ שלמה עקרון גילה אתמול כי משטרת מרחב חיפה ממשיכה בפעילות חקירתית בנוגע לתאונת הרכבת שהתרחשה בחוף הבונים, בה ניספו 22 תלמידי בית הספר ברנר מפ"ת. הוא סיפר כי לאחרונה נעשו מדידות חוזרות כדי לבדוק את מרחק עצירתה של הרכבת בהתאם לדרישת הגורמים הבודקים את נושא התאונה ובתוכם פרקליטות מחוז חיפה. יחד עם זאת אמר כי בשנה החולפת נהרגו בתאונות דרכים 66 בני אדם כולל 22 התל־מידים במרחב חיפה לעומת 71 אשתקד.

ירידה בעבירות מין

מפקד המרחב אמר עוד אתמול כי בעבירות מין חלה ירידה של כ־20 אחוז בעוד שעבירות סמים נותרו כמעט ללא שינוי. שמונה מתוך 11 מקרי הרצח שאירעו במרחב פוענחו ושניים מהם גלויים, אך אין בידי המשטרה די ראיות כדי להביא את החשודים לדין.
מפקד המרחב אמר עוד כי המשטרה פנתה לעיריית חיפה הן בנוגע להפעלת הכרמלית והן בנוגע להמשך השימוש בגשר רושמיה כדי שזו תפעל לאלתר לתיקון המפגעים הבטיחותיים. מהדו"ח השנתי עולה כי משטרת החופים הצילה ב־99 מקרים חיי אדם שהיו במצוקה בלב ים. עוד סיפר מפקד המרחב פי השנה חלה ירידה של כ־50 אחוז בגיוס כח אדם למשטרה והעריך כי הסיבה נעוצה בשכר השוטרים.

● אתר תיירות לנופש פעיל אמור לקום ליד מינזר השתקנים בלטרון.

● פסטיבל ראשון בארץ ובעולם לקולנוע יהודי יתקיים בחול־המועד פסח בטבריה. הפסטיבל יערך מטעם משרד־החינוך־והתרבות, משרד־ה־תיירות, המכון הישראלי לקולנוע, מכון נהורה לסרטים בנושאים יהודיים ועיריית טבריה.

קבוצת מנהיגים של הקק"ל הגיעה אתמול לישראל עם חנוכת קו התעופה החדש של אל־על מטורונטו לישראל. ראש ממשלת אונטריו, דויד פטרסון הגיש לקבוצה שי, עץ אדר אשר ינטע היום ביער השלום בירושלים, כידוע עלה עץ האדר, מסמל את דגל קנדה ושי זה נועד להביע את הזדהות ממשלת קנדה עם העם בישראל.

פינה חמה ללב"י
הקרן למען בטחון ישראל
השבוע
☆ התרומה הגבוהה
ברית פקוח לקואופרציה החקלאית העובדת בע"מ תל־אביב
2,400 ש"ח
☆ התרומה המרגשת
במסיבת פורים עליזה, שהתקיימה בבית משפ' גבורי בנתניה נערכה מכירה פומבית, שהכנסותיה נתרמו לקרן לב"י, באמצעות משפ' רווה
160 ש"ח
☆ התרומה הצעירה
תלמידי כתה בכ"5 והמחנך בבית־ספר אורט יד־סינגלובסקי, ת"א
32 ש"ח
היום יותר מתמיד־ תן לבך ללב"י
קרן לב"י: רח' ד' (ארניא) 17, הקריה, תל־אביב 64734

לא נמכור נשק „למזרח־התיכון" — התחייב יוהנס ראו

מאת יואב אביב, כתבנו בחיפה

הקאנצלר המיועד של מערב גרמניה יוהנס ראו קיבל אתמול אחר הצהריים תואר ד"ר כבוד מטעם אוניברסיטת חיפה. בשעות הבוקר היה ראו אורחה של עיריית חיפה ופגש בחברי מועצת העיר. לשאלות עיתונאים אמר הקאנצלר, שהוא מועמד הסוציאל־דמוקרטית למשרת הקאנצלר, כי אירופה עומדת לאחר את הרכבת בנושא פירוק הנשק. הוא אמר כי מייד עם הכנסו לתפקידו יפעל נמרצות לצימצום מספר טילי השיוט האמריקניים המוצבים על אדמת אירופה וכי הוא מצפה כי נשיא ארה"ב רונלד ריגן ושליט ברית המועצות גורבצ'וב ישובו להיפגש בג'נבה.
הוא אמר עוד כי גרמניה לא תמכור נשק לאף אחת ממדינות המזרח התיכון. „אמירה זו לא היתה פופולרית כשהתבטאתי כך בריאד. אך אני חושב שיש לנו מה למכור למזה"ת, מלבד נשק" אמר ראו.
בהתייחסו „לתוכנית מרשל", לפי רעיונו של פרס, אמר ראו כי התכנית הוצעה לראשונה על ידי הקאנצלר וילי בראנדט וכי הוא מתחייב והתחייב בפני שמעון פרס כדי לתמוך בה ולהוציאה אל הפועל. עוד אמר ראו כי גרמניה המערבית והמזרחית עשו כברת דרך ארוכה בעת האחרונה זו לקראת זו.

סוף שבוע עם
הארץ
עיתון לאנשים חושבים

ירוחם אוהבת שביתות
שבוע בעיירה
מרדכי ארציאלי
לא כל מה שנוצץ הוא "פז" — תחקיר/רומן פריסטר
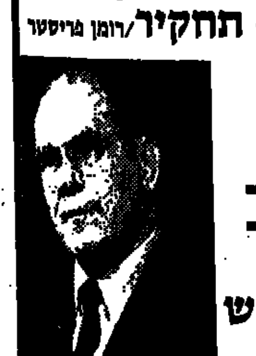
כהנא של ארה"ב
דיוקנו של לינדון לה־רוש
יואב קרני
א. שוייצר על הבעיות בליכוד ● צבי בראל עם ראש הממשלה בוואשינגטון ● אברהם טל על מסכת תוספתא ● אריה לביא על הבנקים כממקחים ● אלי אלעד על חיות טרף
מגזין/דן מרגלית ● הטלוויזיה של השבוע/ הדה בושס ● מקורות מדיניים/עקיבא אלדר ● הטור השלישי/לילי גלילי

שערי מטבע־חוץ בנק הפועלים – 2.4.86

	היחידה	בנקנוטים קניה	בנקנוטים מכירה	העברות והמחאות קניה	העברות והמחאות מכירה	שערים יציגים
דולר אמריקני	1	1.46	1.52	1.4808	1.4992	1.4888
לירה שטרלינג	1	2.14	2.24	2.1709	2.2041	2.1891
מרק גרמני	1	0.61	0.64	0.6261	0.6339	0.6296
פרנק צרפתי	1	0.20	0.21	0.2040	0.2066	0.2051
גילדן הולנדי	1	0.54	0.57	0.5546	0.5615	0.5589
פרנק שווייצרי	1	0.74	0.77	0.7524	0.7618	0.7569
כתר שבדי	1	0.20	0.21	0.2004	0.2029	0.2014
כתר נורווגי	1	0.20	0.21	0.2029	0.2054	0.2040
כתר דני	1	0.16	0.17	0.1697	0.1719	0.1708
מרק פיני	1	0.27	0.29	0.2818	0.2853	0.2833
דולר קנדי	1	1.04	1.09	1.0626	1.0759	1.0703
דולר אוסטרלי	1	1.03	1.11	1.0652	1.0785	1.0712
ראנד דרום אפריקני	1	0.59	0.70	0.6960	0.7046	0.6968
פרנק בלגי	10	—	—	0.3066	0.3104	0.3086
שילינג אוסטרי	10	0.88	0.92	0.8935	0.9047	0.8979
לירה איטלקית	1,000	0.90	0.96	0.9214	0.9328	0.9264
ין יפני	100	0.81	0.85	0.8272	0.8376	0.8313

מסתעפת פרשת הברחת הסמים על־ידי אנשי צה"ל

הותר פירסום שמות הקצינים החשודים במעורבות בפרשה

מאת יואב אביב, כתב „על המשמר"

פרשת הברחות הסמים שנחשפה באחרונה ע"י המשטרה, בה מעורבים קצינים ואנשי צבא רבים, הולכת ומסתעפת לכיוון מרכז ודרום הארץ. המשטרה מייחסת לחברי הרשת הברחת מאות ק"ג חשיש בשווי מיליוני דולרים.
אתמול נעצרו ל־15 יום עוד שני חשודים, האחד נהגו של סא"ל והשני סוחר סמים מיבנה. בכך מגיע מספר העצורים ל־11.
אתמול הותר פירסום שמותיהם של שני קציני צה"ל החשודים במעורבות בפרשה. השניים הם סגן אלוף דוד ליידר מרמת־אביב וסרן שמואל ברזיק מטבריה, שהשתחרר לא מכבר מצה"ל.
העצורים האחרים בפרשה הם רס"ר יהודה יפרח בן 41, חוקר בכיר במצ"ח ושוטר לשעבר, רס"ר שמעון רביבו בן 30 מצפת, רס"ר שלום שבו בן 36 מכרמיאל ויהודה אמסלם בן 22 מחיפה.
על־פי החשד קיבל אמסלם, שהשתחרר לא מכבר מצה"ל, מכונית ב.מ.וו. תמורת הברחות.
מפקדו לשעבר, סא"ל דוד ליידר בן ה־27, חשוד בקבלת מכונית מרצדס תמורת הברחת מאות ק"ג של סם. כמו כן נעצרו שני סוחרי סמים מכרמיאל וסוחר סמים נוסף בדרום לבנון.
אתמול הורה השופט סלאח פארס לעצור ל־15 יום את שמעון שטרית בן 21 מגשר ומאיר אתר בן 30 מיבנה. שטרית חשוד כי קנה סמים בכמויות גדולות לחיילים ששירתו בלבנון וביצע לפחות 4 עסקות. באחת מהן רכש 200 גרם הרואין ובשלוש האחרות רכש סמים במשקל ק"ג כל פעם.

● **ביה"ס לטבע וסביבה יוקם בת"א**

לראשונה בארץ יוקם בשנה"ל תשמ"ז ב"ס יהודי וראשוני מסוגו בארץ לטבע, סביבה וחברה. ביה"ס יוקם בקריית האוניברסי־טה הישנה באבו־כביר שבת"א וינצל מתנאי סביבה יחודיים הקיימים במקום כמו: גן זואולוגי, גן בוטני, תצוגות בנושאי טבע ופעילות של החברה להגנת הטבע. בביה"ס החדש יתקיים יום לימודים ארוך שיכלול את תוכנית הלימודים המתחייבת של משרד־החינוך בתוספת תוכנית לימודים מעולה בנושאי טבע וסביבה. ביה"ס יהיה על־אזורי לתלמידי כיתות א־ד מכל חלקי ת"א המג־לים עניין בחי, הצומח והסביבה. יום הלימודים הארוך בביה"ס ותוכנית הלימודים הנוספת תמומן באופן חלקי ע"י ההורים ותיקבע בהתאם לרמת הכנסה המשפח־תית.
חנה קים

● טקס אזכרה במלאות 3 שנים לפטירתו של תת־ניצב (מיל.) חיים פתעל, מי ששימש משך שנים כמפקד משטרת מרחב חיפה, נערך אתמול אחה"צ בבית הקברות בנשר סמוך לחיפה.

„חשיפת ההברחות מקריית הפלדה — רק קצה הקרחון"

טען ב"כ המשטרה בהארכת מעצרם של 7 חשודים בהשתייכות לרשת

מאת יואב אביב, כתב „על המשמר"

חמישה מעובדי קריית־הפלדה שליד עכו ושני נהגים תושבי רצועת עזה נעצרו אתמול בבית משפט השלום בעכו לתקופות של 7 עד 10 ימים כחשודים בהשתייכות לרשת מבריחי מתכות יקרות שפעלה במפעלי הפלדה במשך תקופה ארוכה.
בבקשה להארכת מעצרם של השבעה אמר פקד מיכאל שיטט, ראש מיחלק הבילוש במשטרת מרחב הגליל, כי מדובר בכנופיה מאורגנת היטב שפעלה משך תקופה ארוכה בתוך שטח המפעל ומכרה מתכות מסוג אלומיניום נירוסטה ונחושת לסוחרי מתכות ברצועת עזה. לדבריו, נוצר קשר של שתיקה בין נהגים, קבלן פרטי, עובדי מפעל המתכות ושומר שער המפעל, שדאג לעצום עין כשהסחורה הגנובה עזבה את שערי המפעל.
פקד שיטט הוסיף, כי מהעדויות עולה, שהחשיפה הנוכחית הינה רק קצהו של הקרחון וצפויים מעצרים נוספים.
במהלך הארכת המעצר הובהר, כי היחידה המרכזית של מרחב הגליל עצרה לפני 3 ימים משאית נהוגה בידי שני אחים מעזה כשעליה נמצאו כמויות גדולות של אלומיניום ונחושת, שקיבלו מהעובדים עליפי החשד לאחר ששילמו להם 100 ש"ח.
בהחלטתו לעצור את החשודים קבע השופט איתן מגן, כי מחומר הראיות קיים חשד לכאורה בפעילות מאורגנת ורבת היקף של גניבות ממעביה.

מסתנן פצוע נחטף מידי שומרו בביה"ח

מאת רפאל גאון, כתבנו בדרום

עבריין פצוע נחטף אור לאתמול מידי השומר שהופקד עליו בבית־החולים „שיפא" בעזה.
הפצוע הוא המסתנן סאלם תארדין, בדואי מסיני שנורה ונפצע לפני 20 יום כאשר ניסה להבריח רכב שנגנב באותו יום בשדרות. חבריו שבאו לשחרר אותו דילגו מעל גדר האבן של בית־החולים, התנפלו על השוטר שליד המיטה ופצעו אותו במספריים. לאחר מכן חתכו את הכבלים של המסתנן ושחררו אותו. השוטר הפצוע אושפז בביה"ח.
גם שלשום נורה ונפצע צעיר מעזה כאשר ניסה להבריח רכב שנגנב מנתניה דרך מחסום ארז. אנשי הביטחון ירו והוא נפצע במותניו ובירכו ואושפז בבית־החולים „ברזילי" באשקלון. אתמול הוא „שוחרר" מבית־החולים ונעצר.

מפקד משטרת סכנין חשוד באירגון פריצה לבית אשתו

עימה הוא נמצא בהליכי גירושין ● התפטר מתפקידו בעקבות הפרשה

מאת יואב אביב, כתב „על המשמר"

פקד חיים עמר, מפקד מש־טרת סכנין, נעצר אתמול ל־10 ימים בהוראת בית־המשפט השלום בירושלים לאחר שנחשד בביצוע עבירות פליליות שבי־צע במהלך תביעת גירושין שהגיש נגד אשתו לפני מספר חודשים.
פקד עמר התפטר לפני יומיים מהמשטרה לאחר שיחה עם המפכ"ל דוד קראוס וראש אגף החקירות במשטרה.
מפקד התחנה הגיש לבית־הדין הרבני בחיפה תביעת גירושין נגד אשתו בה הוא מאשימה בקיום יחסים לסביים עם אשה אחרת. פקד עמר ביקש מבית־הדין הרבני לאסור על אשתו כל מגע עם ילדיהם מחשש כי התנהגותה הסוטה תשפיע עליהם לרעה. הוא הביא לבית־המשפט 3 אנשי משטרה כעדים שסיפרו כי עקבו אחר האשה ואף טיפסו על עץ גבוה ממנו יכלו לראות את האשה מתעלסת עם אשה אחרת.
לפני מספר ימים נתפסו פורצים בבית האשה בחיפה והחקירתם סיפרה, כי פקד חיים עמר הוא ששלח אותם לגנוב רכוש ולהשתיל ראיות מפלילות נגד אשתו, שכאילו משתמשת בסמים.
בעקבות האירוע האחרון הוזמן עמר לבירור אצל המפכ"ל וראש אח"ק ולאחר שהוצגו בפניו הראיות ביקש להתפטר. התפטרותו נכנסה לתוקפה שלשום.
דובר המטה הארצי של המשטרה, סנ"ץ עדי גונן, אישר אתמול, כי קצין המשטרה נחקר על מעורבותו במעשים בלתי־חוקיים הקשורים בסכסוך עם אשתו ועל־פי בקשתו הוא עזב את המשטרה.
אתמול קבע שופט השלום הירו־שלמי, כי מחומר הראיות שהוגש נגד פקד חיים עמר עולים חשדות לכאו־רה כי ביצע את העבירות המיוחסות לו והורה לעצרו ל־10 ימים.

● במטרה לשפר את שירות המוניות לתיירים בנתב"ג ולהגביר את המוטיבציה בקרב נהגי מוניות המסיעים תיירים — יפתח ב־15.4.86 מבצע „הנהג האדיב בנתב"ג" שייערך על־ידי הנהלת נמל התעופה בן־גוריון ומשרדי התיירות והתחבורה ובשיתוף עם אירגון המו־ניות.

מפלגת הפועלים המאוחדת

לוח פעילות שבועית מה־3.4.86 עד 9.4.86

מחלקת ההסברה

3.4 בת־ים – 10.00 – ח"כ ויקטור שם־טוב – יום בישוב.
סניף חולון – 18.00 – מירב מורן – פגישת נוער מפ"ם.
כפר בועינה – 18.00 – מחמוד ארחיים – חוג בית.
כפר גלגוליה – 18.00 – אידריס מואסי – פגישה עם צעירים לקראת מועצת הדור־הצעיר.
כפר בועינה, כפר דיר אל־אסד – 19.00 – חוסיין פארס, ולדי מורג – חוג בית.
רעננה – 20.00 – בנגילה – חוג בית.
קיבוץ דביר – 21.00 – אילן רגב – דיון לקראת מועצת הדור־הצעיר.
4.4 מועצת הפועלים לוד – 8.30 – יוריה לבן, מאיר רוג – פגישת סיעת מפ"ם בהסתדרות.
קיבוץ גשור – 18.00 – מנחם רז, מוחמד כאמל – פגישה עם נוער מכפר בית־גאן.
קיבוץ להבות־חבשן – 21.30 – חנן ארז, פרופ' קורני, ברוך כינרתי – שולחן עגול – ערב לספרו של ד' זיית: „ציונות בדרכי שלום".
סניף בני־ברק – 7.00 – טיול לחמת־גדר ואירות בקיבוץ בית־זרע.
5.4 קיבוץ נחשון – 14.00 – מיכאל רועה – דיון לקראת מועצת הדור־הצעיר.
6.4 סניף נהריה – 17.00 – יוריה לבן – פגישת סיעת מפ"ם בהסתדרות – שלמה קיבריק.
כפר מגד אל־כרום – 18.00 – חוסיין פארס, יצחק פטיש – חוג־בית.
סניף רמת־גן – 19.00 – מזכירות סניף.
סניף קרית־חיים – 19.00 – ח"כ אמירה סרטני, אספת חברים.
סניף אילת – 19.00 – מאגיר רוג – פגישת פעילים.
סניף עפולה – 21.00 – דיון לקראת מועצת הדור־הצעיר.
7.4 כפר נחף – 17.00 – לטיף דורי, חוסיין פארס – חוג־בית.
סניף נס־ציונה – 18.00 – ולדי מורג, מאיר רוג – פגישת פעילים.
סניף אזור – 19.00 – חנן ארז, ולדי מורג, יהודה דנגורי – מזכירות סניף.
שפרעם – 19.30 – לטיף דורי, חוסיין פארס – חוג־בית.
סניף רמת־גן – 20.00 – אילן גיל־און – דיון לקראת מועצת הדור־הצעיר.
קיבוץ גשור – 21.00 – נחום שור.
קיבוץ נגבה – 21.30 – שמואל טולדנו.
8.4 סניף רמת־גן – 10.00 – פגישת גימלאים (ברח' נרקיס 5).
מועדון לחבר סניף ר"ג – 10.00 – בנימין דרור – לוותיקים.
בית המרכז – 10.00 – אפרים קורן, ולדי מורג – מזכירות גימלאים.
חיפה – 10.00 – נעמי רפתין – ביי"ס.
סניף טבריה – 17.00 – יוריה לבן – פגישת סיעת מפ"ם בהסתדרות – שלמה קיבריק, נטע מן, יוסי וצמן.
סניף חיפה – 17.00 – אריה שנקר, דוד וצמינץ – לוותיקים.
סניף קרית־אתא – 19.00 – ולדי מורג – אספת חברים.
סניף ירושלים – 17.00 – מיכאל רועה – דיון לקראת מועצת הדור־הצעיר.
9.4 בית המרכז – 13.00 – מליאת מחלקת האירגון
בית המרכז – 16.00 – מזכירות הדור הצעיר
[illegible] – מועדון ההסתדרות – 16.00 – נחום שור – לוותיקים.
סניף בת־ים – 18.00 – ולדי מורג, יהודה דנגורי – מועצת סניף.
כפר מכר – 19.00 – רן חכים, חוסיין פארס – חוג־בית.
סניף כפר־סבא – 19.30 – יצחק שושני – לוותיקים.
צוותא נהריה – 20.00 – דב פלג, עו"ד ידידיה בארי – ערב בנושא: התוכנית הכלכלית – בהנחיית משה בן־אשר.

הברית העולמית של מפ"ם
החוג לבעיות העם היהודי
מתקיים ביום ג' ה־8.4.86, בשעה 9.30, בבית המרכז.
בהשתתפות: ד"ר גדעון שמעוני
בנושא: יהדות דרום־אפריקה

המחלקה לאיגוד מקצועי

4.4 סניף חיפה – 8.00 – דב אלקנתי – פגישת סיעת מפ"ם בחדרה של יחזקאל.
6.4 סניף חיפה – 10.00 – מטה ח־1 במאי.
7.4 סניף ת"א – 17.00 – נעמי רפתין – מדור העובדת השכירה.
8.4 ראשל"צ – 9.00 – דב אלקנתי, פיני גביש – סיור במפעלים.
8.4 בית המרכז – 10.00 – משה סמולר, נטע מן, ולדי מורג, אפרים קורן – מזכירות הגימלאים.
9.4 בית המרכז – 17.30 – נטע מן, שמואל קלנר – מטה בחירות – אירגון עובדי צה"ל.

בפלילים

8 שנות מאסר לאחד מראשי „הרשת התורכית"

יהודה אסיאס בן 31 מכתיים, אשר הואשם כי היה מראשי „הרשת התורכית" שהבריחה לארץ כמויות גדולות של הרואין, נדון בבית המשפט המחוזי בתל־אביב למאסר 8 שנים בפועל ו־3 שנים על תנאי. אמו, אחיו וחברתו של הנאשם, שהיו קשורים באותה רשת, נדונו לתקופות מאסר קצרות יותר.
דינם של הארבעה נגזר כימים אלו בעקבות עיסקת טיעון, לאחר ש־3 נאשמים אחרים מן „הרשת התורכית" נדונו לתקופות מאסר שונות לפני חודשים מספר.
התובעת עו"ד זהבה נקרימון מפרקליטות מחוז תל־אביב סיפרה בכתב האישום, כי הרשת הבריחה בינואר 1985, 2 ק"ג הרואין באמצעות בלדר, ואילו בפברואר אותה שנה קשרו הנאשמים קשר ליבא 3.5 ק"ג הרואין מתורכיה, אך הסם המסוכן הזה נתפש בידי 2 בלדרים והם נעצרו באתונה בירת יוון בדרכם לישראל.
ארבעת הנאשמים בתיק הנוכחי הם יהודה אסיאס, שהיה מראשי הרשת, אמו אידה (51), אחיו אליהו (35) וחברתו לחיים כוני לוי (23) מחולון.

נעצרה כנופיית פורצים נועזת מהגליל

כנופיית פורצים נועזת, שעליה נימנים 9 חשודים המתגוררים בכפרי המיעוטים באיזורי הגליל, נעצרה על־ידי משטרת חיפה בעקבות פריצת הכספות במפעל „וולקן" במפרץ חיפה ושורה של פריצות נועזות אחרות.
פקד מיכאל הלברשטיין, העומד בראש צוות מיוחד החוקר בפרשה, מסר אתמול, כי משטרת חיפה עלתה על עקבותיה של הכנופייה בעקבות שוד שאירע בתחילת חודש מארס השנה בתחנת דלק של „סונול" בשכונת נווה שאנן בחיפה. בפרשה זו נעצרו 5 חשודים והחקירה העלתה, כי שומר התחנה ידע על ביצוע השוד מבעוד מועד ושיתף פעולה עם כמה מן החשודים שנעצרו בפרשה זו.
החקירה העלתה, כי כמה מן החשודים, וביניהם צעיר, שהועסק בעבר כפועל במפעל „וולקן", מעורבים בביצוע הפריצה הנועזת ופיצוץ 3 כספות שנפרצו בליל סילווסטר האחרון במפעל.
כך נודע, כי הכנופייה שפעלה במשך חצי השנה האחרונה, ביצעה שורה של התפרצויות באיזור חיפה והקריות וכן בכפרים שבהם מתגוררים חבריה.
(עתי"ם)

הוסר איסור פירסום על מעצר חשודים ברצח

מאת יואב אביב, כתב „על המשמר"

פרשת רצח סוכן תחנת הספורטוטו בטירת הכרמל, אברהם ורסנו, פוענחה לפני שבועות מספר ואתמול התיר בית־המשפט את פירסום שמם של החשודים ברצח. נגדם יוגש כתב־אישום בימים הקרובים.
כחשודים בביצוע הרצח נעצרו האחים מאיר ומקסים איפרגן מקריית־גת וחביב עוריאל מטירת הכרמל.
ב־30 בינואר פרצו שלושה צעירים רעולי פנים לתחנת הספורטוטו של אברהם ורסנו בטירת הכרמל ודרשו את הכסף שהיה בקופת הסוכנות. הסוכן מסר לשודדים את הכסף ולפתע נורתה יריה ממנה נפגע ורסנו בראשו וכעבור שלושה ימים מת מפצעיו בבית־החולים רמב"ם בחיפה.
רפ"ק יהושע מוצפי מסר אתמול, כי המשטרה השתמשה בחקירה זו באמצעים מתוחכמים לגילוי הרוצחים. אך הוא סירב לפרט את טיב האמצעים. עוד גילה, כי הנשק ששימש לביצוע הרצח טרם נתפס.

בוטל אישום בהפסקת הריון לא חוקית

מאת יואב אביב, כתב „על המשמר"

פרקליטות מחוז חיפה חזרה בה אתמול מכתב־אישום שהגישה נגד שני רופאים ושני תושבי חיפה בגין הפסקת הריון שלא כחוק, בטענה כי המקרה שאירע בשנת 1982 איננו רלוונטי עוד ואין בו עניין לציבור.
השופט רם סביר מבית־המשפט המחוזי בחיפה נענה לבקשת פרקליטות המחוז וביטל את כתב־האישום.
בעלה של האשה, קרובת משפחתו ליליה דוטאשווילי ושני הרופאים, ד"ר ישראל ויינמן ודוד רבינוביץ, הואשמו בכך כי הפסיקו את הריונה של האשה בניגוד לחוק. בכתב־האישום נטען, כי בעלה של האשה איים על אשתו לבצע הפלה בחודש השלישי להריונה לאחר שכלא אותה והיכה אותה. לצורך השיכנוע גייס את קרובת משפחתו והם הביאו את האשה למרפאה בחיפה לצורך הפסקת ההריון, אותו ביצעו שני הרופאים.
התובעת טענה אתמול, כי המקרה שאירע בשנת '82 אינו רלוונטי עוד, כיוון ששני הזוג בהם מדובר התגרשו בינתיים. כמו־כן טענה, כי הפרקליטות לא הצליחה לאסוף די ראיות וכי אין בפרשה עניין ציבורי בשלב זה.

למשה נעים
איתך באבלך במות
אמך
חברי העובדים והחניכים במוסד הרי אפרים